0
370.198
ป171ร
ค.2

รูปแบบของการจัดการศึกษาสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ว.ว

ปริญญานิพนธ์

ของ

นายประยูร ศรีประสาธน์

ก.ค. 2526

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาคุษฎีบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2526

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

152106

บทคัดย่อ

เพื่อให้ได้รูปแบบของหลักสูตรการจัดการศึกษาแก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสำนึกที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ นอกจากนี้ก็เพื่อเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาผู้ใหญ่แก่ประชาชนเพื่อพัฒนาชนบท หรือเพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความร่วมมือกันทำงานเป็นคณะบุคคล

นอกจากจะศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับธรรมชาติของความรู้ และกระบวนการจัดการศึกษาและสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจและสังคมแล้ว ยังประกอบด้วยการคัดเลือกชุมชนและสหกรณ์การเกษตรที่จะจัดการศึกษา การสำรวจสภาพชุมชนและสมาชิกสหกรณ์ที่จะจัดการศึกษา การกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร และการประเมินคุณสมบัติดังกล่าวโดยผู้เชี่ยวชาญการสหกรณ์ การกำหนดองค์ประกอบภายในโครงสร้างของรปแบบการจัดการศึกษา และการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบดังกล่าวโดยผู้เชี่ยวชาญ 12 คน ซึ่งคัดเลือกมาจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ด้านละ 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านสหกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาผู้ใหญ่ และผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผล การจัดทำรายละเอียดของรูปแบบการจัดการศึกษา ซึ่งจะใช้เป็นคู่มือการจัดการศึกษาอบรมการจัดทำอุปกรณ์การฝึกอบรมอันประกอบด้วย คู่มือสมาชิกสหกรณ์ฉบับผู้เข้าอบรม แบบทดสอบ แบบประเมินผล และแบบสังเกตพฤติกรรมการฝึกอบรม และตารางการจัดการศึกษา

รูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์ดังกล่าว ได้นำไปทดลองใช้แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร บ้านชอนอุดม หมู่ 7 ตำบลเกาะแก้ว อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี จำนวน 17 คน โดยทำการทดลองเป็นเวลา 5 วัน ก่อนทำการฝึกอบรมผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความรู้ ความเข้าใจ และความสำนึกในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์แก่ผู้เข้าอบรม และทดสอบอีกครั้งโดยใช้แบบทดสอบเดิม ภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว นอกจากนั้นการวิจัยครั้งนี้ยังคัดเลือกสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านวังกะเบียน ตำบลวังจั่น อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี เป็นกลุ่มควบคุม สำหรับกลุ่มควบคุมได้ทำการทดสอบความรู้ ความเข้าใจและ

ความสำนึกการมีส่วนร่วมกิจกรรมสหกรณ์ 2 ครั้ง เช่นเดียวกับกลุ่มทดลองจะต่างกันเฉพาะมิได้ทำการฝึกอบรมและแจกคู่มือสมาชิกสหกรณ์ฉบับผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เท่านั้น

ผลการวิจัย ปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 2 แตกต่างจากการทดสอบครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่ผลของการทดสอบครั้งที่ 1 และ 2 ของกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าผลการจัดการศึกษาทำให้สมาชิกสหกรณ์ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์เพิ่มขึ้น สำหรับความสำนึกในการมีส่วนร่วมกิจกรรมสหกรณ์นั้น ผลการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง และทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จากการประเมินผลการจัดการศึกษา โดยให้ผู้เข้าอบรมเป็นผู้ประเมิน ตลอดจนการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าอบรมในระหว่างการฝึกอบรมโดยผู้อบรม อาจสรุปได้ว่า ผู้อบรมมีความสนใจ ตั้งใจ ร่วมมือและมีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกอบรม และแสดงออกที่จะร่วมมือในกิจกรรมสหกรณ์มากขึ้น อันแสดงให้เห็นถึงการมีความสำนึกในการมีส่วนร่วมกิจกรรมสหกรณ์เพิ่มขึ้นจากเดิม

ในการนำรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในวงกว้างต่อไปนั้น มีข้อเสนอแนะในทุกครั้งที่ทำการฝึกอบรม จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้จัดการศึกษาอบรม จะต้องศึกษาสภาพและปัญหา ตลอดจนความต้องการของชุมชน และสมาชิกสหกรณ์ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมก่อน ทั้งนี้ เพื่อเชื่อมโยงสภาพและปัญหาของชุมชนและสมาชิกสหกรณ์เข้ากับเนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักและขบวนการสหกรณ์ที่จะจัดการศึกษาอบรม และควรใช้รูปแบบของการจัดการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงกรอบของการจัดการศึกษาเท่านั้น รายละเอียดของการจัดการศึกษาควรจะปรับปรุงและประยุกต์ให้เข้ากับสภาพและปัญหาตลอดจนความต้องการของชุมชนและสมาชิกสหกรณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความสนใจเห็นประโยชน์ และให้ความร่วมมือในการศึกษาอบรมมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นก็จะต้องส่งข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการสหกรณ์ ให้สมาชิกสหกรณ์ที่เข้าอบรมดังกล่าวได้ทราบอยู่เสมอ ทั้งนี้ เพื่อกระตุ้นความสำนึกในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์อยู่ตลอดเวลา

AN EDUCATIONAL MODEL FOR AGRICULTURAL COOPERATIVE MEMBERS

AN ABSTRACT

BY

PRAYOON SRIPRASART

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Doctor of Education Degree

Srinakharinwirot University

February 1983

Abstract

Objectives of the study were to develop a model of curriculum for training the agricultural cooperative members to instill knowledge, understanding, and sense of participation in the cooperatives' activities, and also to lay guidelines for the management of adult education for rural development and for improvement of economic and social conditions as well as promotion of cooperation in working.

Related literature was reviewed in respect of the nature of learning, educational management procedure, and geographical, economic and social environment. In addition, an agricultural community and cooperative was selected and surveyed for the experiment. Desirable qualifications of agricultural cooperative member were designated and reconsidered by experts in cooperation. The training model was structured and its internal consistency was assessed by 12 experts in four related fields, namely cooperative, curriculum development, adult education, and evaluation, with 3 experts in each field. Moreover, a guide-book for the implementation of the developed model was compiled, containing details of the model structure and procedure, the preparation of training equipments which comprised handbook for the cooperative members who attended the training, test, evaluation form, observational form for the observation of training behaviors, and training schedule.

The model for training cooperative members was tried out with 17 members of the Agricultural Cooperative of Ban Chorn-Udom, Moo 7, Tambon Koh Kaew, Amphoe Khok samrong, Changwat Lopburi, for 5 days. The knowledge, understanding, and sense of participation in the

cooperative's activities of the trainees was pre-tested before the training and was post-tested after the training by using the same test. In this experiment, the agricultural cooperative members of Ban Wang Kabian, Tambon Wangchan, Amphoe Khoksamrong, Changwat Lopburi were selected as control group. The knowledge, understanding, and sense of participation in the cooperative's activities of the control group was also tested twice, but the control members received neither training, nor cooperative member handbook.

In respect of the knowledge and understanding of the cooperative's activities, the posttest scores of the experiment group differred significantly from the pretest scores ($p < .01$), whereas the difference between the pretest and the posttest scores of the control group showed no statistical significance. This indicated that the training helped increase the knowledge and understanding of the cooperative's activities. As regards the sense of participation in the cooperative's activities, the pretest and the posttest scores of both groups differred slightly without statistical significance. However, the evaluation of the training by the trainees and the observation of the training behaviors revealed that the trainees were more interested in cooperation, more cooperative and had better attitude towards the training which reflected more sense of participation in the cooperative's activities.

In applying the training model with members of other agricultural cooperatives, it is recommended that, it is necessary to study the conditions, problems, and needs of the target community and

agricultural members before the training, and integrate such conditions and problems into the content of the training. This training model is to serve only as a frame of educational management. Its details and content should be improved and applied in line with each cooperative's conditions, problems, and needs, so that the cooperative members who attend the training will be more interested and more cooperative in the training and realize in the advantages of the training. In addition, the trainees should always be informed of the progress and movements of cooperation to stimulate their interest and appreciation of cooperative activities all the time.

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมการศึกษานอกโรงเรียน ระเบียบเกี่ยวกับสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ม.ป.ป. 6 หน้า อัดสำเนา

กรมส่งเสริมสหกรณ์ การบริหารงานของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร พิมพ์ครั้งที่ 1 โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งชาติ ประเทศไทยจำกัด 2522, 74 หน้า

กรมส่งเสริมสหกรณ์ การสหกรณ์ในประเทศไทย หจก. นิวธรรมดา 2524, 81 หน้า

กรมส่งเสริมสหกรณ์ คู่มือการสอนวิชาการสหกรณ์ในโรงเรียน ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย 2522, 150 หน้า

กรมส่งเสริมสหกรณ์ หลักการสหกรณ์ และการส่งเสริมสหกรณ์ในประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย 2522, 96 หน้า

กรมส่งเสริมสหกรณ์ คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร หจก. นิวธรรมดาการพิมพ์ 2524, 23 หน้า

กรมส่งเสริมสหกรณ์ คำบรรยายในการฝึกอบรมกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์นิคมระดับจังหวัด โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร 2523, 58 หน้า

กรมส่งเสริมสหกรณ์ สหกรณ์การเกษตร หจก. นิวธรรมดา 2524, 15 หน้า

กองวิชาการและส่งเสริมการสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ บทความรู้ทางสหกรณ์ : เอกสารเผยแพร่การสหกรณ์ ฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2513, 90 หน้า

กองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อมูลทางเศรษฐกิจที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการเกษตร ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. สัมพันธ์พาณิชย์, 2521

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย งานสหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 176 หน้า

คณะอนุกรรมการปรับปรุงงานสหกรณ์การเกษตร แผนปรับปรุงงานสหกรณ์การเกษตรสมบูรณ์แบบระหว่างปี 2523 - 2527 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2522, 288 หน้า

โครงการพัฒนาชนบทลุ่มแม่น้ำแม่กลอง รายงานการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในเขตโครงการพัฒนาชนบทลุ่มแม่น้ำแม่กลอง พ.ศ. 2517 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2519, 438 หน้า

ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา ทฤษฎีหลักสูตร ม.ป.ป. 51 หน้า อัดสำเนา

ถวิล เลิศประเสริฐ แปล การดำเนินโครงการศึกษาทางสหกรณ์ ม.ป.ป. 12 หน้า อัดสำเนา

ถวิล เลิศประเสริฐ ความสัมพันธ์ของผู้นำสหกรณ์ในการดำเนินการสหกรณ์การเกษตร : ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์การเกษตรเมืองแปดริ้ว จำกัด จังหวัดฉะเชิงเทรา วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (พัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2522, 11[illegible] หน้า

ถวิล เลิศประเสริฐ วิสาหกิจสหกรณ์ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2523, 287 หน้า

ถวิล เลิศประเสริฐ หลักการศึกษาทางสหกรณ์ ม.ป.ป. 14 หน้า อัดสำเนา

ทองสุข พินศิริกุล ศึกษาสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย 2519

ทิพย์ ทิพย์ชัยเมธา และชัยมงคล สุวพานิช ตำราหลักสหกรณ์และกฎหมายสหกรณ์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2520, 290 หน้า

ทิศนา แขมมณี "การประเมินผลหลักสูตร" รายงานการประชุมวิจัยการศึกษาประจำปี 2519 โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย 2519

เทพ ไสยานนท์ บางเรื่องเกี่ยวกับสหกรณ์ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย 2518, 166 หน้า

ธำรง บัวศรี ทฤษฎีหลักสูตร เล่ม 2 โรงพิมพ์คุรุสภา 2504, 214 หน้า

บรรพต วีระสัย สังคมจิตวิทยา-มานุษยวิทยา โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2517, 80 หน้า

ประดิษฐ์ มัชฌิมา "การพัฒนาชนบทด้วยการสหกรณ์" งานสหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 176 หน้า

ประดิษฐ์ มัชฌิมา การวิเคราะห์ธุรกิจสหกรณ์และการวางแผน โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน 2517, 168 หน้า

ประดิษฐ์ มัชฌิมา บทบาทของการเกษตรและสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชนบท โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน 2518, 261 หน้า

ประดิษฐ์ มัชฌิมา ลู่ทางปรับปรุงสหกรณ์การเกษตร สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย 2520 27 หน้า

ประดิษฐ์ มัชฌิมา สังคมวิทยาชนบท และสหกรณ์ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2523, 399 หน้า

พยุงศักดิ์ เพ็ชรจำเริญสุข, ร.ต. ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการดำเนินการผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ พิมพ์ครั้งที่ 5 สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย 2525, 30 หน้า

พยุงศักดิ์ เพ็ชรจำเริญสุข และเอื้อน ศงสนันท์ หน้าที่คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร : สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย 2525, 34 หน้า

พงษ์ศักดิ์ มณีนพผล "การพัฒนาชนบท : ถ้าทำถูกที่เห็นทีจะช่วยได้" สยามรัฐรายวัน วันที่ 17 พฤศจิกายน 2524

พูลเพิ่ม ราชนิชยากร, จุไรรัตน์ พรหมศิริ และประดิษฐ์ มัชฌิมา ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, เอกสารเผยแพร่ฉบับที่ 2/2516, 92 หน้า

ไพฑูรย์ พงศะบุตร และสุรินทร์ เศรษฐมานิก พัฒนาศึกษา : เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 12 - 15 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2524, 255 หน้า

ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ลักษณะปัญหาและความต้องการของประชาชนภาคเหนือ เกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่ โรงพิมพ์ประเสริฐศิริ 2520, 270 หน้า

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน วารสาร มศว. ปทุมวัน ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 กันยายน 2521

วรชัย เยาวปาณี ยุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปริญญานิพนธ์ กศ.ค. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 384 หน้า อัดสำเนา

วอเตอร์ส, เฮอร์เบิก เจ. บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2512, 18 หน้า

ศุภร กรีแสน การศึกษานอกโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 2 ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่, คณะศึกษานิเทศก์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2523, 260 หน้า

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคกลาง, รูปแบบ (Model) การอบรมผู้สอนกลุ่มสนใจ กรมสามัญศึกษา ม.ป.ป., 44 หน้า

ศูนย์สถิติการเกษตร, รายงานผลการสำรวจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีเพาะปลูก 2524/25 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2524, 9. หน้า

ศูนย์สถิติการเกษตร, รายงานผลการสำรวจข้าวฟ่างเลี้ยงสัตว์ ปีเพาะปลูก 2524/25 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2525, 6 หน้า

ศูนย์สถิติการเกษตร, รายงานผลการสำรวจเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตถั่วเขียว ปีเพาะปลูก 2524/25 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2525, 7 หน้า

ศูนย์สถิติการเกษตร, สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปีเพาะปลูก 2524/25 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2524, 210 หน้า

สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์การเกษตรแห่งชาติ รายงานประจำปี 2524 สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์การเกษตรแห่งชาติ ม.ป.ป. 56 หน้า

สถาพร ขันโต, ลพบุรีจังหวัดของข้าพเจ้า พิบูลวิทยาลัย 2521, 115 หน้า

สวัสดิ์ เอกทัศร์ หลักสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และวิเคราะห์สหกรณ์หาทุนในประเทศไทย โรงพิมพ์ประพาสต้น 2504, 245 หน้า

สหกรณ์การเกษตรโคกสำโรง สหกรณ์การเกษตรโคกสำโรงจำกัด สหกรณ์การเกษตรโคกสำโรง ม.ป.ป., 23 หน้า

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เอกสารเผยแพร่หมายเลข 1 โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี 2511, 54 หน้า

สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย สหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่นประจำปี 2525 ไม่บอกสถานที่พิมพ์ 2525, 76 หน้า

สุภชัย มนัสไพบูลย์ รวมบทความและทัศนะเกี่ยวกับงานสหกรณ์ โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2515, 164 หน้า

สุมิตร คุณานุกร หลักสูตรและการสอน กรุงสยามการพิมพ์, 2518, 259 หน้า

สุวัฒน์ วัฒนวงษ์ หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ : ทิพย์อักษรการพิมพ์ 2524, 80 หน้า

โสภณ ดวงสวัสดิ์ รายงานผลการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2519, 108 หน้า

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจฯ ชนบทไทย 2522 โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2522, 208 หน้า

สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และกองวิชาการและส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นจากสหกรณ์ : ศึกษาจากสหกรณ์การเกษตร เมืองฉะเชิงเทรา จำกัด โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี 2514, 154 หน้า

อดิน รพีพัฒน์, ม.ร.ว. ปัญหาการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย โรงพิมพ์บำรุงนุกูลกิจ 2523, 108 หน้า

อรทัย เจริญศิลป์ การจำแนกประชากรในระดับอำเภอตามลักษณะเศรษฐกิจและสังคม วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, 172 หน้า อัดสำเนา

Abrahamsen, Martin A. Cooperative Business Enterprise. New York, Mc Graw-Hill Book Co., 1976.

Bergerin, Paul A Philosophy for Adult Education. New York; The Seabury Press 1967. 176 p.

Bonner, Arnold British Cooperation Manchester Co-operative Union Ltd, 1970. 552 p.

Coles, Edwin N Townsend. Adult Education in Developing Countries 2nd ed. New York, Pergamon Press, 1977. 199 p.

Cooperative Promotion Department, Bangrachan Agricultural Cooperative Ltd, 1978. 48 p. mimeographed.

Crawford, Ian. "Program Evaluation", Comment on Education. Vol 9 No. 4 April 1979.

Dubhadhi, P.R. Principles and Philosophy of Cooperation Poona, Vaikunth Meltra Noational Dustitute of Cooperative Management, 1970. 256 p.

Dulfer, Eberhard. Operational Efficiency of Agricultural Cooperatives in Developing Countries Rome, Food and Agriculture Organization of the United Nations, 1974. 190 p.

Fauquet G, The Co-operative Sector. Manchester Co-operative Union Ltd, 1951. 132 p.

Fay, C.R. Co-operation at Home and Abroad Vol 1, 5 ed, London: Staples Press Ltd, 1948.

Hall, Budd L. and Hidd, J. Roby. Adult Learning: A Design for Action. Paris, Pergamon Press, 1978.

Hass, Glen. Curriculum Planning : A New Approach 2nd ed. Boston : Allyn And Bacon, Inc., 1977. 502 p.

Hooper , Richard. The Curriculum : Content, Design and Development Edinburgh: oliver and Boyd, 1977. 505 p.

Hussain, M.Z. Bamail Cooperative Farm. Comilla, Bangladesh Academy For Rural Development, 1973. 125 p.

International Cooperative Alliance, Cooperation in the European Market Economics Bombay: and Publishing House 1976. 186 p.

International Cooperative Alliance. Recent Changes, Trends. and Developments of the Cooperative Movement in South-East Asia. New Delhi, the Model Press Pirate Ltd, 1979. 435 p.

International Labour Office. Cooperative Practice London, Staples Press Limited 1975. 50 p.

International Labour Office. "The Role of Cooperations in the Economic and Social Development of Developing Countries.," Official Recommendation for Member Countries; Geneva, 1966.

Karanja, Edward. Rural Economic Development and Management: The Case of Cooperative Management in East Africa. Paper presented at the Fifteenth Annual Meeting of the African Studies Association, Philadelphia. Nov. 8-11, 1972.

Kidd. J.R. How Adults Learn 2nd ed. New York, Association Press, 1974.

Knapp, Joseph G. The Rise of American Cooperative Enterprise 1620-1920. Danville, Illinois, The Institute Printers and Publishers, Inc., 1969. 532 p.

Knowles, M. The Modern Practice of Adult Education. New York; Scoburry Press, 1971.

Laidlaw, Alexander F. Training and Extension in the Co-operative Movement 6th printing Rome, Food and Agriculture Organization of the United Nations, 1978. 78 p.

Lewy, Arieh ed. Handbook of Curriculum Evaluation Paris, Unesco 1977. 306 p.

Liveright, A.A., Maygood, N. eds. The Exeter Papers. Boston, 1969.

McGrath, Mary Jean ed. Guidelines for Coopetatives in Developing Countries Madison, University of Wisconsin, 1969.

Mathur, J.C. Adult Education For Farmers in a Developing Society. New Delhi, Indian Adult Education Association, 1972. 234 p.

Miller, H. Teaching and Learning in Adult Education. New York, McMillan, 1964.

Miracle, Marvin and Seidman, Ann. "Agricultural Cooperatives and Quasi-Cooperatives in Ghana, 1951-1965" Land Tenure Center Paper No. 51. Madison, University of Wisconsin. Duplicated, n.d.

Münkner Hans H. Co-operative Principles and Co-operative Law Marburg, Institute for Co-operation in Developing Countries 1974.

Neagly, Ross L. and Evans, N. Dean Handbook for Effective Curriculum Development New Jersey: Prentice-Hall Inc. 1967. 354 p.

Patel, V. and others, ed. Lifelong Education and Community Learning: Three Case Studies in India, Hawburg, Unesco Institute for Education, 1978. 46 p.

Pinar, William ed. Curriculum Theorizing : The Reconceptualists Berkeley, McCutchan Publishing Corp. 1975. 452 p.

Pradit Machima. Growth and Development of Agricultural Cooperations in Thailand. Bangkok, Thammasat University Press, 1976. 117 p.

Provus, M. "Evaluation of Ongoing Programes in the Public School System" Educational Evaluation: New Rose New Means. Chicago, University of Chicago, 1964.

Rana, J.M, Multi Purpose cooperative Societies in South-East Asia New Delhi, International Cooperative Alliance, 1974. 143 p.

Roy, Ewell Paul. Cooperative: Today and Tomorrow 2nd ed. Danville, Illinois, The Interstate Printers and Publishers, Inc. 1969. 590 p.

Sarji, A.H. Ahmad Farmers' Cooperatives: Institution for Small Farmers in Malaysia Kualalampur; Farmers' Organization Authority, 1977. 311 p.

Saylor, J. Galen and Alexander, William M. Curriculum Planning for Modern Schools. New York, Holt, Rinehart and Winston, Inc. 1966. 534 p.

Schaars Martin A. Cooperative Principles' and Practice Madison, University of Wisconsin Cooperative Extension Program 1970. 100 p.

Seibel, Hans Dieter and Massing, Andreas. Traditional Organizations and Economic Development-Studies of Indigeneous Co-operative Liberi. New York, Praeger, 1974.

Stettner, Leonora. Industrial Cooperatives in Developing Countries. Paper presented at the Meeting on Self-help, Programmes for Small-scale Industries in Developing Countries. Bicnna, United Nation Industrial Development Organization. November 10-14, 1975 (Duplicated.)

Stratemeyer, Flounce B. and Others, Developing a Curriculum for Modern Living 2nd ed. New York: Teacher College Columbia University, 1957. 740 p.

Stufflebeam, D.L. "Toward a Science of Education Evaluation" Educational Technology. 1968.

Taylor, Peter A and Coveley, Doris M. Reading in Curriculum Evaluation Dubuque, Iowa: WM. C. Brown Co., 1972. 253 p.

Unesco, Draft Recommendation on the Development of Adult Education. Paris, Unesco 1976.

Unesco. Prospects for Adult Education and Development in Asia and the Pacific. Bangkok, Unesco Regional office for Education in Asian and the Pacific, 1981. 69 p.

Voorhis, Verry. American Cooperatives. New York, Harper and Row Publishers, 1961. 226 p.

Watkins, W.P. "The Nature of Cooperative Principles' Review of International Cooperation, Vol 60 No. 6, 1967. (246-257 p.)

Weeraman, P.E. "The Cooperative Principles"; Anthology of Cooperative Thought. 2 Vols, New Delhi: National Cooperative Union of India, 1975 I.

Zais, Robert S. Curriculum: Principles and Foundations. New York; Thomas Y. Crowell Co. Inc. 1976. 516 p.

ภาคผนวก ก.

แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินผล

ภาคผนวก ก.1

แบบสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์การเกษตร

1. ข้อมูลทั่วไป

เพศ ○ ชาย ○ หญิง

อายุ _____ ปี

สถานภาพสมรส ○ โสด ○ แต่งงาน ○ หย่า ○ คู่สมรสเสียชีวิต

การศึกษา จบชั้น ○ ต่ำกว่า ป.4 ○ ป.4 ○ ป.7 ○ ม.ศ.3 ○ ม.ศ.5 ○ อื่น ๆ(โปรดระบุ)

จำนวนคนในครอบครัว _____ คน

เป็นบุตร _____ คน

อื่น ๆ ระบุ _____ คน

2. สภาพการประกอบอาชีพ

	ทำนา	ทำไร่ข้าวโพด	ทำไร่ฝ้าย	อื่นๆ ระบุ
พื้นที่เพาะปลูก	_____ไร่	_____ไร่	_____ไร่	
ผลผลิตที่ได้รับ	_____เกวียน	_____ตัน	_____ตัน/ถัง	
ขายได้ราคา	เกวียนละ_____บาท	ตันละ _____บาท	ถังละ_____บาท	
สภาพการถือครอง	เช่า _____ไร่	เช่า _____ไร่	เช่า _____ไร่	
	ของตนเอง_____ไร่	ของตนเอง_____ไร่	ของตนเอง_____ไร่	

การประกอบอาชีพในปี 2524 ได้รับผล

○ ดีมาก ○ ดีพอสมควร ○ เสียหายเล็กน้อย ○ เสียหายมาก

เหตุผล _____

ที่อยู่อาศัย ○ ของตนเอง ○ อาศัยผู้อื่น ○ อื่น ๆ ระบุ_____

มีปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอะไรบ้าง 1 ----------

2 ----------

3 ----------

<u>ทางแก้ไข</u> 1 ----------

2 ----------

3 ----------

3. <u>การดำรงตำแหน่งในชุมชน</u>

เคยเป็น กรรมการหมู่บ้าน/กรรมการพัฒนาหมู่บ้าน / หรือไม่

กรรมการพัฒนาตำบล / สารวัตรกำนัน /

อื่น ๆ ระบุ ----------

เป็นเมื่อใด ----------

4. <u>ประสบการณ์การฝึกอบรม</u>

ครั้งที่	อบรมอะไร	อบรมนานเท่าใด	อบรมเมื่อใด
1			
2			
3			

5. <u>ความสัมพันธ์กับสหกรณ์การเกษตร</u>

เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เมื่อใด ----------

สาเหตุของการเข้าเป็นสมาชิก

○ เลื่อมใสอุดมการณ์ ○ เพื่อนชักชวน

○ พนักงานส่งเสริมสหกรณ์แนะนำ

○ หวังได้เงินกู้ ○ หวังขายผลิตผล

○ อื่น ๆ ระบุ ----------

เคยติดต่อกับสหกรณ์การเกษตรในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

○ การกู้ยืมเงิน ○ ขายผลผลิต ○ ซื้อสินค้า

○ เข้ารวมประชุม ○ ขอคำปรึกษา ○ อื่นๆ ระบุ--------

6. <u>การกู้ยืมเงินจากสหกรณ์</u>

ใช้เงินกู้เพื่อ

○ ทำนา ○ ทำไร่ ○ อื่น ๆ ระบุ----------

จำนวนเงินกู้ที่ได้รับ

○ เท่าจำนวนที่ขอ น้อยกว่า

ความยุ่งยากในการขอกู้ยืมเงินจากสหกรณ์

○ มาก ○ ปานกลาง ○ น้อย ○ เหตุผล ----------

ต้องกู้เงินจากพ่อค้าอีกหรือไม่ ○ กู้ ○ ไม่กู้

เสียดอกเบี้ยร้อยละ ----------

กู้มาทำอะไร ----------

การชำระหนี้และดอกเบี้ย

○ ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยตามเวลา ○ ชำระแต่ดอกเบี้ย

○ ไม่ได้ชำระทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย

อื่น ๆ ระบุ ----------

เหตุผล ----------

การติดตามทวงหนี้จากสหกรณ์ ○ มี ○ ไม่มี ○ อื่นๆ ระบุ-------

มีวิธีการทวงหนี้อย่างไร ----------

7. <u>การซื้อสินค้าจากสหกรณ์</u>

เคยติดต่อซื้อสินค้าอะไรบ้างจากสหกรณ์

○ ปุ๋ย ○ ข้าว ○ วัสดุอุปกรณ์การเกษตร

○ อื่น ๆ ระบุ ----------

เหตุผลที่ซื้อจากสหกรณ์

○ ได้รับสินเชื่อ

○ อื่น ๆ ระบุ ----------

ราคาสินค้าในสหกรณ์เมื่อเปรียบเทียบกับร้านค้าโดยทั่วไป

○ ถูกกว่า ○ แพงกว่า ○ พอ ๆ กัน

คุณภาพของสินค้าที่ขายในสหกรณ์เมื่อเปรียบเทียบกับร้านค้าโดยทั่วไป

○ คุณภาพดีกว่า ○ ต่ำกว่า ○ พอ ๆ กัน

ความสะดวกในการเดินทางไปซื้อสินค้าเมื่อเปรียบเทียบกับร้านค้าทั่วไป

○ สะดวกกว่า ○ สะดวกน้อยกว่า ○ พอ ๆ กัน

เหตุผล ----------

การให้บริการของสหกรณ์ เมื่อเปรียบเทียบกับร้านค้าทั่วไป

○ บริการดีกว่า ○ บริการด้อยกว่า ○ พอ ๆ กัน

8. <u>การขายผลิตผลกับสหกรณ์</u>

เคยติดต่อขายผลิตผลอะไรบ้างกับสหกรณ์

○ ข้าว ○ ฝ้าย ○ ข้าวโพด ○ อื่น ๆ ระบุ----------

ราคาที่สหกรณ์รับซื้อ

○ ราคาประกัน ○ ต่ำกว่าราคาประกัน ○ สูงกว่าราคาประกัน

การรับซื้อผลิตผลจากสมาชิก

○ รับซื้อหมดตามที่เสนอขาย ○ รับซื้อน้อยกว่าเสนอขาย

○ รับซื้อเฉพาะพรรคพวก

เหตุผล ----------

พวกพืชไร่เอาไปขายใคร_____ทำไมถึงขาย_____

ความสะดวกในการรับซื้อเมื่อเปรียบเทียบกับร้านค้าทั่วไป

○ ดีกว่า ○ ด้อยกว่า ○ พอ ๆ กัน

เหตุผล _____

หากขายผลผลิตให้สหกรณ์ไม่ได้เป็นเพราะ _____

_____

9. <u>การขอคำปรึกษาจากสหกรณ์</u>

เคยขอคำปรึกษาเรื่องอะไรบ้างจากสหกรณ์_____

_____

ผลของการให้คำปรึกษาเป็นอย่างไร _____

_____

10. <u>ความคาดหวังและความต้องการการฝึกอบรม</u>

	ต้องการ	ไม่ต้องการ	เหตุผล	ลำดับความสำคัญ
1. เรื่องที่ต้องการให้ฝึกอบรม				
1.1 กฎหมายสหกรณ์				
1.2 หลักและวิธีดำเนินงานสหกรณ์				
1.3 สหกรณ์กับการแก้ปัญหาการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต				
1.4 บทบาทและความสัมพันธ์ของสมาชิกกับสหกรณ์				
1.5 การดำเนินธุรกิจสหกรณ์				

	ต้องการ	ไม่ต้องการ	เหตุผล	ลำดับความสำคัญ
1.6 สหกรณ์กับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น				
1.7 กระบวนการกู้ยืม				
1.8 วินัยการสหกรณ์				
1.9 ประโยชน์ที่จะได้จากสหกรณ์				

2. การฝึกอบรมควรใช้เวลานานเท่าใด _____

3. อบรมในช่วงเดือนอะไร _____

4. หากมีการฝึกอบรม จะเข้าอบรมหรือไม่ ○ เข้า ○ ไม่เข้า

เหตุผล _____

11. <u>ความจงรักภักดีต่อสหกรณ์</u>

1. หากไม่มีบริการกู้ยืมเงินจะยังคงเป็นสมาชิกต่อไปหรือไม่

○ เป็น ○ ไม่เป็น

เหตุผล _____

2. หากสหกรณ์รับซื้อผลผลิตในราคาที่เท่า ๆ กับพ่อค้ารับซื้อ จะขายผลผลิตให้ใคร

○ พ่อค้า ○ สหกรณ์

เหตุผล _____

_____

3. หากกู้ยืมเงินทั้งจากพ่อค้าและสหกรณ์มาปลูกข้าว จะใช้คืนใครก่อน

○ พ่อค้า ○ สหกรณ์

เหตุผล _____

_____

4. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ จะเลือกปรึกษาใคร

เพราะเหตุใด ----------

ผลที่ได้รับ ----------

5. หากสหกรณ์ไม่ขายสินค้าโดยเงินเชื่อ จะซื้อของที่สหกรณ์หรือจากร้านค้า

○ ร้านค้า ○ สหกรณ์

เหตุผล ----------

12. การเลือกคณะกรรมการดำเนินการ ทำอย่างไร ----------

คุณสมบัติที่เหมาะสมสำหรับผู้เป็นกรรมการเป็นอย่างไร ----------

---

การทำงานของคณะกรรมการปัจจุบันเป็นอย่างไร ----------

---

13. ทัศนคติต่อสหกรณ์

	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	เหตุผล
1. สหกรณ์สนองตอบความต้องการของสมาชิก					
2. การอุทิศตนของกรรมการดำเนินงาน					
3. ประสิทธิภาพของผู้จัดการสหกรณ์					
4. ความเป็นธรรมในการขายผลิตผลต่อสหกรณ์					
5. ความสะดวกในการฝากเงิน					
6. ประโยชน์ของสหกรณ์					
7. ความซื่อสัตย์ของกรรมการต่อสหกรณ์					
8. ความซื่อสัตย์ของผู้จัดการต่อสหกรณ์					
9. ความซื่อสัตย์ของสมาชิกส่วนใหญ่ต่อสหกรณ์					

14. ความต้องการให้สหกรณ์ดำเนินการอื่น ๆ อีก

	ต้องการ	ไม่	เหตุผล	ทำอย่างไร
1. การฝึกอบรมและให้การศึกษา				
2. การดำเนินงานกิจการสังคมอื่นๆ				
3. การให้คำปรึกษาเรื่องการประกอบอาชีพ				
4. การซื้อขายผลิตผลอื่น ๆ อีก				
5. อื่น ๆ ระบุ				

15. ข้อสังเกตของผู้สัมภาษณ์

ภาคผนวก ก.2

แบบประเมินคุณสมบัติของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

กำชี้แจง : โปรดพิจารณาและประเมินคุณสมบัติที่เหมาะสมแก่บทบาทของสมาชิกสหกรณ์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาแก่สมาชิกสหกรณ์ว่ามีความสอดคล้อง และสนองตอบต่อการแก้ไขสภาพปัจจุบันและปัญหาการสหกรณ์ ตลอดจนบทบาทที่พึงประสงค์ของสมาชิกสหกรณ์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาแก่สมาชิกสหกรณ์ มากน้อยเพียงใด ท่านมีข้อเสนอแนะและ/หรือความคิดเห็นเพิ่มเติมประการใด

สภาพปัจจุบันและปัญหา : สมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจ และความสำนึกในความรับผิดชอบเกี่ยวกับสหกรณ์

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา : เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักการระเบียบปฏิบัติ และการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าฝึกอบรมเกิดความสำนึกในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ และปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกสหกรณ์ทั้งในส่วนที่เป็นเจ้าของ และผู้ใช้บริการของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง

บทบาทตามจุดมุ่งหมาย	คุณสมบัติที่เหมาะสม	ความสามารถในการสนองตอบตอบทบาทตามจุดมุ่งหมาย				ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
บทบาทในฐานะเจ้าของสหกรณ์	1. ความรู้ความเข้าใจในหลักและระเบียบสหกรณ์ 2. ความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างและการบริหารสหกรณ์ 3. ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ 4. ความสำนึกในหน้าที่และพันธกรณีต่อสหกรณ์ 4.1 ความสำนึกในการที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการสหกรณ์					

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

บทบาทตามจุดมุ่งหมาย	คุณสมบัติที่เหมาะสม	ความสามารถในการสนองตอบตอบทบาทตามจุดมุ่งหมาย				ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
	4.2 ความซื่อสัตย์ต่อสหกรณ์ 4.3 การรู้จักเลือกสรรผู้บริหารสหกรณ์ 4.4 การติดตามการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการสหกรณ์ 4.5 เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานสหกรณ์ 4.7 ศึกษาความต้องการของสมาชิก 4.8 ความพยายามที่จะทำให้สหกรณ์ดำรงอยู่ด้วยตนเอง					

152106

บทบาทตามจุดมุ่งหมาย	คุณสมบัติที่เหมาะสม	ความสามารถในการสนองตอบตอบทบาทตามจุดมุ่งหมาย				ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
บทบาทในฐานะผู้ใช้บริการสหกรณ์	1. ความรู้ความเข้าใจในหลักและระเบียบสหกรณ์ 2. ความรู้และความเข้าใจในโครงสร้างและการบริหารสหกรณ์ 3. ความรู้และความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ 4. ความสำนึกในหน้าที่และพันธะต่อสหกรณ์ 4.1 การแสดงความต้องการให้ปรากฏ 4.2 ความซื่อสัตย์ต่อสหกรณ์ 4.2.1 ชำระหนี้ตามกำหนด 4.2.2 ใช้บริการสหกรณ์เสมอ					

บทบาทตามจุดมุ่งหมาย	คุณสมบัติที่เหมาะสม	ความสามารถในการสนองตอบตอบทบาทตามจุดมุ่งหมาย				ความมุ่งเห็นชอบเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
	4.2.3 นำของคุณภาพดีมาขาย					
	5. ความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสหกรณ์มาใช้ในการพัฒนาอาชีพและการดำรงชีวิตร่วมกันในชุมชน					

ตอนที่ 2 : การประเมินคุณสมบัติโดยสรุปที่เหมาะสมแก่บทบาทของสมาชิกสหกรณ์

กำชี้แจง : โปรดพิจารณาและประเมินคุณสมบัติที่เหมาะสม (โดยสรุป) แก่บทบาทของสมาชิกสหกรณ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ว่ามีความสอดคล้องและสนองตอบต่อจุดมุ่งหมายของการจัดหลักสูตรในอันที่จะแก้ไขสภาพปัจจุบันและปัญหาการสหกรณ์ ที่กล่าวถึงมากน้อยเพียงใด ท่านมีข้อเสนอแนะและ/หรือความคิดเห็นเพิ่มเติมประการใด

บทบาทตามจุดมุ่งหมาย	คุณสมบัติที่เหมาะสม	ความสามารถในการสนองตอบตอบทบาทตามจุดมุ่งหมาย				ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
บทบาทในฐานะเจ้าของและผู้ใช้บริการสหกรณ์	1. ความรู้ความเข้าใจในหลักและระเบียบสหกรณ์ 2. ความรู้ความเข้าใจโครงสร้างและการบริหารสหกรณ์ 3. ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ 4. ความสำนึกในหน้าที่และพันธะที่มีต่อสหกรณ์ 4.1 ความสำนึกในสิทธิของการเป็นสมาชิกสหกรณ์					

บทบาทตามจุดมุ่งหมาย	คุณสมบัติที่เหมาะสม	ความสามารถในการตอบตอบทบาทตามจุดมุ่งหมาย				ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
	4.2 การรู้จักปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นสมาชิกที่ดี 4.3 ความรู้ความเข้าใจในการปรับแนวคิดเกี่ยวกับการสะกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชน					

ภาคผนวก ก.3

แบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในโครงร่างของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์

ตอนที่ 1 : การประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายกับสภาพปัจจุบันและปัญหา

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาและประเมินจุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์ที่กำหนดขึ้นกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการสหกรณ์ว่ามีความสอดคล้องและสนองตอบต่อการแก้ไขสภาพปัจจุบันและปัญหาดังกล่าวมากน้อยเพียงใดท่านมีข้อเสนอแนะ และ/หรือ ความคิดเห็นเพิ่มเติมประการใด

สภาพปัจจุบันและปัญหา (1)	จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์ (2)	ความสามารถที่จะสนองตอบต่อ (1)				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจ และความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสหกรณ์	(1) เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักการระเบียบปฏิบัติ และการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์ (2) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมเกิดความสำนึกในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ และปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกสหกรณ์ทั้งในส่วนที่เป็นเจ้าของและผู้ใช้บริการของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง					

ตอนที่ 2 : ประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาและประเมินว่า จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของหน่วยการฝึกอบรมแต่ละหน่วย ในแต่ละข้อ มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์ที่กำหนดไว้เพียงใด ท่านมีข้อเสนอแนะ และ/หรือ ความคิดเห็นเพิ่มเติมประการใดบ้าง

2.1 หน่วยหลักและระเบียบสหกรณ์

จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์ (1)	จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (2)	ความสอดคล้องของ(2)และ(1)				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
1. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักการระเบียบปฏิบัติและการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์ 2. เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสำนึกในการมีส่วนร่วมกิจกรรมสหกรณ์และปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกสหกรณ์ ทั้งในส่วนที่เป็นเจ้าของและผู้ใช้บริการของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	1. อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักการสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกได้อย่างถูกต้อง 2. ยกตัวอย่างและชี้แจงผลที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง 3. แสดงออก และ/หรือ บอกวิธีปฏิบัติตามระเบียบของสหกรณ์เกี่ยวกับการฝากเงิน การกู้เงิน การจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก และการขาย					

จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์ (1)	จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (2)	ความสอดคล้องของ (2) และ (1)				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
	พืชผลของสมาชิกได้อย่างถูกต้อง 4. อ้างถึงและ/หรือบอกวิธีปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของสหกรณ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสมาชิกสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง					

2.2 หน่วยระบบโครงสร้างและการบริหารสหกรณ์

จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการ-ศึกษาสหกรณ์ (1)	จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง (2)และ (1)				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
	1. อธิบายการจัดโครงสร้างและการแบ่งหน่วยงานของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง 2. สามารถอธิบายถึงที่มาหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสหกรณ์ตำแหน่งตาง ๆ ได้อย่างถูกต้อง 3. ชี้แจงการจัดโครงสร้างของระบบการสหกรณ์การเกษตรของประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในโครงสร้างประโยชน์และบริการที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง 4. ชี้แจงหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่มีความเกี่ยวพันกับระบบสหกรณ์ของไทยได้อย่างถูกต้อง					

2.3 หน่วยการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์ (1)	จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง (2) และ (1)				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
	1. ชี้แจงลักษณะสำคัญของการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรได้อย่างถูกต้อง 2. บอกถึงความแตกต่างระหว่างลักษณะและการดำเนินธุรกิจทั่วไปกับธุรกิจสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง 3. อธิบายถึงแหล่งที่มาและหลักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเงินทุนในการดำเนินกิจการธุรกิจของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง					

2.4 หน่วยหน้าที่และพันธะของสมาชิกต่อสหกรณ์

จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์ (1)	จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง (2) และ (1)				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
	1. อธิบายความสำคัญและลักษณะของสิทธิที่สมาชิกพึงได้รับจากสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง 2. ชี้แจงและสามารถระบุถึงลักษณะสำคัญของการปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดี 3. อธิบายและเชื่อมโยงลักษณะของการนำแนวคิดตามหลักการสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชนได้อย่างถูกต้อง					

<u>ตอนที่</u> 3 : การประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับเนื้อหาการฝึกอบรม

<u>คำชี้แจง</u> : โปรดพิจารณาและประเมินเนื้อหาการฝึกอบรมแต่ละเรื่องว่ามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงประการใด

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	เนื้อหาการฝึกอบรม	ความสอดคล้องระหว่าง(2)และ(1)				ข้อเสนอแนะ
(1)	(2)	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
1. อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักการสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกได้อย่างถูกต้อง	1. ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร					
	2. ลักษณะการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก					
	3. หลักการสหกรณ์ที่ช่วยแก้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์					
2. ยกตัวอย่างและชี้แจงผลที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวเป็นสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	ผลที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์					

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (1)	เนื้อหาการฝึกอบรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง (2) และ (1)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
3. สามารถอธิบายและ/หรือบอกวิธีปฏิบัติตามระเบียบของสหกรณ์เกี่ยวกับการฝากเงิน การกู้เงิน การจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก และการขายพืชผลของสมาชิก	ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการกู้เงิน เน้นหลักการ ประเภทเงินกู้ ขั้นตอนการดำเนินการกู้ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการฝากเงิน เน้นหลักการประเภทของการฝากเงินและผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ ระเบียบการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก เน้นหลักการ และการดำเนินการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่าย ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการรับซื้อผลิตผลจากสมาชิกเน้นหลักการผลิตผลที่รับซื้อและการดำเนินการรับซื้อ					

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (1)	เนื้อหาการฝึกอบรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง(2)และ(1)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
4. อ้างถึง และ/หรือบอกวิธีปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของสหกรณ์และกฎหมายที่เกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2511 เน้นหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก					
5. อธิบายถึงการจัดโครงสร้างและการแบ่งหน่วยงานของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	การจัดโครงสร้างและการแบ่งหน่วยงานของสหกรณ์การเกษตร เน้นหนักความสำคัญของแต่ละหน่วยงานและความเกี่ยวข้องกับสมาชิก					
6. สามารถอธิบายถึงที่มา หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสหกรณ์ตำแหน่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง	การได้มาหน้าที่ฐานะของ - ประธานกรรมการ - กรรมการดำเนินงาน - ประธานกลุ่ม - ผู้จัดการ - สหกรณ์อำเภอ - พนักงานสหกรณ์					

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (1)	เนื้อหาการฝึกอบรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง(2)และ(1)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
7. ชี้แจงการจัดโครงสร้างของระบบสหกรณ์การเกษตรของประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในโครงสร้างประโยชน์และบริการที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	โครงสร้างระบบสหกรณ์ในประเทศไทย เน้นหนักภารกิจ ขอบเขตความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ของแต่ละหน่วยงานและผลที่สมาชิกจะได้รับ - สหกรณ์ - ชุมชนสหกรณ์ระดับจังหวัด - สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย - ประโยชน์และบริการที่สมาชิกจะได้รับ					
8. ชี้แจงหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่มีความเกี่ยวพันกับระบบสหกรณ์ของไทยได้อย่างถูกต้อง	ความสัมพันธ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวกับการสหกรณ์ เน้นหนักภารกิจ ขอบเขตความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ของหน่วยงานและต่อสมาชิกตลอดจนผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ					

จุดมุ่งหมายเชิงเชิงพฤติกรรม (1)	เนื้อหาการฝึกอบรม	ความสอดคล้องระหว่าง(2)และ(1) มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ข้อเสนอแนะ
	- กรมส่งเสริมสหกรณ์ - กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ - คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งประเทศไทย - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)					
9. บอกถึงความแตกต่างระหว่างลักษณะ และการดำเนินธุรกิจระหว่างธุรกิจทั่วไปกับธุรกิจสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	หลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ความแตกต่างระหว่างการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับธุรกิจทั่วไป					
10. ชี้แจงลักษณะสำคัญของการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรได้อย่างถูกต้อง	การดำเนินธุรกิจการเงิน การดำเนินธุรกิจการขาย การดำเนินธุรกิจการซื้อ					

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	เนื้อหาการฝึกอบรม	ความสอดคล้องระหว่าง(2)และ(1)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
(1)	(2)					
	- การดำเนินธุรกิจ					
	บริหารและบำรุงดิน					
11. อธิบายถึงแหล่งที่มาและหลักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเงินทุนในการดำเนินกิจการธุรกิจของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	แหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินกิจการธุรกิจของสหกรณ์ และวิธีการได้มา					
12. เปรียบเทียบได้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการสหกรณ์กับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการสหกรณ์กับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์					
13. อธิบายความสำคัญและลักษณะของสิทธิที่สมาชิกพึงได้รับจากสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	สิทธิของสมาชิกสหกรณ์ที่ดี (เน้นหนักความรับ-รับผิดชอบของสมาชิกต่อสหกรณ์)					

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (1)	เนื้อหาการฝึกแบรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง(2)และ(1)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
14. ชี้แจงและสามารถระบุถึงลักษณะสำคัญของการปฏิบัติตนในฐานะชอบของสมาชิกต่อสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดี	ลักษณะของการปฏิบัติตนในฐานะเป็นสมาชิกที่ดี(เน้นหนักความรับผิด-					
15. อธิบายและเชื่อมโยงลักษณะของการนำแนวคิดตามหลักการสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชน	ลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชน(เน้นหนักบทบาทของสมาชิกในการพัฒนาตนเองและชุมชน					

ตอนที่ 4 : ประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการฝึกอบรมกับกิจ-กรรมและวิธีการฝึกอบรม

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาและประเมินกิจกรรม และวิธีการฝึกอบรมว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาการฝึกอบรมมากน้อยเพียงใด ท่านมีข้อเสนอแนะประการใดทั้งในอันที่จะทำให้กิจกรรม และวิธีการฝึกอบรมบรรลุผล ตามจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้

เนื้อหาการฝึกอบรม (1)	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง (2) และ (1)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
- ปัญหาของเกษตรกร - ลักษณะของการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์และผลของการรวมตัวกัน - หลักการสหกรณ์ - ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการฝากเงิน - ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการกู้เงิน - ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการรับซื้อและขายผลผลิตของสมาชิก	อภิปรายร่วมกัน (โดยผู้อบรม กระตุ้นให้สมาชิกเสนอปัญหาที่ประสบอยู่) 1. แบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรมเป็นสี่กลุ่มเพื่อแสดงบทบาทสมมุติ 2. ผู้เข้าอบรมแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษารายละเอียดของระเบียบจากคู่มือการอบรมและร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อวางแนวการแสดงบทบาทสมมุติ					

เนื้อหาการฝึกอบรม (1)	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง (2) และ (1) มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ข้อเสนอแนะ
	3. แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติ 4. ผู้ฝึกอบรมสรุปโดยแผนภาพ					
- พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2511 - การจัดโครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร - โครงสร้างและผู้รับผิดชอบส่วนที่ประกอบด้วยสมาชิก - โครงสร้างและผู้รับผิดชอบฝ่ายจัดการ - ระดับชั้นของสหกรณ์การเกษตร (ชุมนุมสหกรณ์ ฯ ระดับจังหวัด, ชาติ)	ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น บรรยายประกอบแผนภาพและคู่มือการอบรม อภิปรายกลุ่ม ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น แสดงแผนภาพและบรรยายเพื่อเชื่อมโยงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับสมาชิก					

เนื้อหาการฝึกอบรม (1)	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง (2) และ (1) มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ข้อเสนอแนะ
-สถาบันที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตร	ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น					
- หลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร	แสดงแผนภาพประกอบการบรรยาย					
- การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร	ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น					
- ความแตกต่างระหว่างการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับธุรกิจทั่วไป	แบ่งกลุ่มอภิปราย					
แหล่งที่มาของเงินทุน ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น					
วิธีการได้มาของเงินทุน บทบาทของสมาชิกใน						
- การร่วมลงทุนและผลที่ได้รับจากการลงทุน	ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น					

เนื้อหาการฝึกอบรม (1)	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม (2)	ความสอดคล้องระหว่าง(2)และ(1)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
สิทธิของสมาชิกสหกรณ์ ลักษณะของการปฏิบัติตนในฐานะเป็นสมาชิกที่ดี	ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น					
ลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชน	ทบทวนลักษณะการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์และหลักการสหกรณ์ อภิปรายและแสดงความคิดเห็น					

ตอนที่ 5 : การประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กับวิธีการประเมินผล

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาและประเมินว่าวิธีการประเมินผลที่เสนอมีความสอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมประการใดบ้าง

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (1)	วิธีการประเมินผล (2)	ความสอดคล้องระหว่าง (1) และ (2)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
1. อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกได้อย่างถูกต้อง 2. ยกตัวอย่างและชี้แจงผลที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง 3. แสดงออกและ/หรือ บอกวิธีปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการฝากเงิน การกู้เงิน และการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่าย	1. ประเมินจากการสนทนาและร่วมอภิปราย 2. สอบถามเป็นรายบุคคลระหว่างและหลังการอบรม 1. ผู้เข้าอบรมสรุปสาระสำคัญของระเบียบต่าง ๆ 2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก					

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (1)	วิธีการประเมินผล (2)	ความสอดคล้องระหว่าง(1)และ(2)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
แก่สมาชิก และการขายพืชผลของสมาชิกได้อย่างถูกต้อง						
4. อ้างถึงกฎหมายและ/หรือ บอกวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของสหกรณ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสมาชิกสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	1. สอบถามเป็นรายบุคคลขณะทำการฝึกอบรม 2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม					
5. อธิบายถึงการจัดโครงสร้างและการแบ่งหน่วยงานของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง 6. สามารถอธิบายถึงที่มา หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้บริหารสหกรณ์ตำแหน่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างมีการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการอบรม					

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (1)	วิธีการประเมินผล (2)	ความสอดคล้องระหว่าง (1) และ (2)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
7. ชี้แจงการจัดโครงสร้างของระบบการสหกรณ์การเกษตรของประเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในโครงสร้าง ประโยชน์และบริการที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง 8. ชี้แจงหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างหน้วยงานที่มีความเกี่ยวพันกับระบบสหกรณ์ของไทยได้อย่างถูกต้อง	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม					

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (1)	วิธีการประเมินผล (2)	ความสอดคล้องระหว่าง (1)และ(2) มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ข้อเสนอแนะ
<u>หน่วยการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์</u>						
9. บอกถึงความแตกต่างของลักษณะและการดำเนินธุรกิจระหว่างธุรกิจสหกรณ์กับธุรกิจทั่วไป	1. สอบถามระหว่างมีการอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม					
10. ชี้แจงลักษณะสำคัญของการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรได้อย่างถูกต้อง	3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม					
11. อธิบายถึงแหล่งที่มาและหลักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเงินทุนในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม					
12. เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างหลักการสหกรณ์กับ	3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม					

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (1)	วิธีการประเมินผล (2)	ความสอดคล้องระหว่าง(1)และ(2)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง หน้าที่และพันธะของสมาชิกต่อสหกรณ์						
13. อธิบายความสำคัญและลักษณะของสิทธิที่สมาชิกพึงได้รับจากสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม					
14. ชี้แจงและสามารถระบุถึงลักษณะสำคัญของการปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดี						
ผลที่เกิดจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์						
15. อธิบายและเชื่อมโยงลักษณะของการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้-	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่					

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (1)	วิธีการประเมินผล (2)	ความสอดคล้องระหว่าง(1)และ(2)				ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
แก้ปัญหา และพัฒนาตนเองและชุมชนได้อย่างถูกต้อง	แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม					

ภาคผนวก ก.4

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านคำถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาคำตอบจากข้อ ก.ข. หรือ ก. ที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ หน้าตัวอักษร ที่ท่านเลือกนั้น

1. ข้อใดเป็นเหตุของการจัดตั้งเป็นสหกรณ์
   - ก. การรวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจ
   - ข. การดำเนินธุรกิจโดยสมาชิกเป็นผู้จัด
   - ค. การรวมกันจัดตั้งเพื่อผลประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. ถ้าท่านอยากมีสิทธิร่วมเป็นเจ้าของสหกรณ์ ท่านจะทำอย่างไร
   - ก. ซื้อหุ้นสหกรณ์
   - ข. ใช้บริการของสหกรณ์
   - ค. เลือกหาสินค้าที่ดีมาจำหน่ายแก่สหกรณ์

3. ข้อใดเป็นหลักการสหกรณ์ที่สำคัญที่สุด
   - ก. การจ่ายเงินปันผลให้กับหุ้นในอัตราที่จำกัด
   - ข. เปิดรับสมัครสมาชิกด้วยความเต็มใจ
   - ค. ความร่วมมือของสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ

4. สหกรณ์จัดแบ่งกำไรเป็นเงินปันผลให้แก่สมาชิกอย่างไร
   - ก. แบ่งให้ตามจำนวนหุ้นที่ซื้อ
   - ข. สมาชิกทุกคนมีสิทธิได้เท่า ๆ กัน
   - ค. แบ่งให้ตามอัตราส่วนที่ได้กู้ยืมไป

5. ถวรฝากเงินกับสหกรณ์ประเภทประจำครั้งแรกที่ฝากต้องอย่างน้อยกี่บาท

ก. 10

ข. 50

ก. 100

6. เกี่ยวกับการฝากเงินกับสหกรณ์ สิ่งต่อไปนี้ ข้อใดผิด

ก. การฝากเงินจะต้องฝากด้วยตนเองเท่านั้น

ข. การเปิดบัญชีเงินฝากจะกระทำเมื่อใดก็ได้

ค. เมื่อมีการย้ายที่อยู่ สมาชิกจะต้องแจ้งต่อสหกรณ์

7. สิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมของสหกรณ์แต่ละคน เป็นอย่างไร

ก. ไม่ได้เลย

ข. ได้เท่ากัน

ค. ได้ตามจำนวนหุ้นที่ซื้อ

8. การจดทะเบียนสหกรณ์ ทำได้เมื่อใด

ก. มีทุนแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าหุ้นขึ้นอยู่กับฐานะของแต่ละบุคคล

ข. มีกิจการร่วมกันเพื่อเพิ่มพูนรายได้กับสหกรณ์

ค. มีกณะบุคคลไม่น้อยกว่า 10 คน

9. ถ้าสมาชิกต้องการซื้อเงินเชื่อ จำต้องใช้วิธีใด

ก. หาสมาชิก 2 คน ค้ำประกัน

ข. สมัครเข้าเป็นสมาชิกเงินเชื่อ

ค. ให้สหกรณ์หักจากเงินกู้ที่สมาชิกกู้

10. ผู้พิจารณาอนุมัติให้สมาชิกกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ คือใคร

ก. ประธานกลุ่ม

ข. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์

ค. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

11. ข้อใดคือหน้าที่ของสหกรณ์

ก. ค้ำประกันเงินกู้

ข. ดำเนินการค้าและธุรกิจเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิก

ค. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข้อ ข.

12. ข้อใดคือการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์

ก. เฉลี่ยเป็นโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่

ข. จ่ายเป็นเงินปันผลหุ้น ไม่เกินร้อยละ 8 ต่อปี

ค. เก็บกำไรสุทธิไว้ทั้งหมดเพื่อเป็นเงินสะสมของสหกรณ์

13. ข้อใดคือคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ก. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสหกรณ์

ข. ตัวแทนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง

ค. มีอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์มากกว่าผู้อื่น

14. ผู้รับผิดชอบการบริหารสหกรณ์ คือใคร

ก. ฝ่ายจัดการ

ข. กลุ่มสมาชิกสหกรณ์

ก. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.

15. สถาบันใดให้ความสนับสนุนสหกรณ์การเกษตรด้านเงินกู้
    ก. สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
    ข. กรมส่งเสริมสหกรณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
    ค. ธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

16. วิธีการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร ข้อใดผิด
    ก. สหกรณ์ท้องถิ่นจะต้องมีคณะบุคคลไม่น้อยกว่า 10 คน
    ข. สหกรณ์ระดับจังหวัด จะต้องมีสหกรณ์อำเภออย่างน้อย 3 แห่ง
    ค. ชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติ จะต้องมีสหกรณ์จังหวัดอย่างน้อย 10 แห่ง

17. ข้อใดไม่ใช่ ธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร
    ก. การให้การศึกษาอบรมกับชุมชน
    ข. การซื้อขายผลิตผลของสมาชิก
    ค. การจัดหาสิ่งของที่จำเป็นมาขายให้สมาชิก

18. จุดประสงค์หลักของสหกรณ์ คืออะไร
    ก. เพื่อเป็นการรวมทุน
    ข. หากำไรให้ผู้ถือหุ้น
    ค. ให้บริการแก่สมาชิก

19. ถ้าสมุดคู่มือเงินฝากหาย สมาชิกจะต้องทำอย่างไร
    ก. แจ้งตำรวจ
    ข. แจ้งอำเภอ
    ค. แจ้งสหกรณ์

20. สหกรณ์จะอยู่ไม่ได้ถ้า ขาดสิ่งต่อไปนี้

ก. การโฆษณาจูงใจผู้บริโภค

ข. ความร่วมมือร่วมใจของสมาชิก

ค. ความช่วยเหลือด้านการเงิน จากหน่วยราชการ

21. ข้อใด ไม่ใช่ แหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

ก. เงินฝากของสมาชิก

ข. มูลค่าหุ้นที่สมาชิกซื้อ

ค. เงินกู้จากสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

22. ข้อใด ไม่ใช่ คุณสมบัติของสมาชิกสหกรณ์ที่ดี

ก. ศึกษาและร่วมมือกับสมาชิกดำเนินการต่าง ๆ

ข. ออกเสียงเลือกตั้งกรรมการโดยพิจารณาจากจำนวนหุ้นที่ซื้อ

ค. เข้าร่วมประชุมใหญ่ และร่วมแสดงความคิดเห็น

23. ข้อใดไม่จัดว่า เป็นการให้ความร่วมมือส่งเสริมกิจการสหกรณ์

ก. ศึกษาและทำความเข้าใจในกฎระเบียบสหกรณ์

ข. ชี้แจงบุคคลภายนอกและสมาชิกอื่นที่เกี่ยวกับสหกรณ์

ค. **สามัคคี** ซื่อสัตย์ เสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

24. ข้อใด ไม่ใช่ ผลจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์

ก. มีแหล่งเงินกู้ของตนเอง

ข. มีแหล่งขายและรับซื้อผลิตผลในราคาที่ต้องการ

ค. มีแหล่งบุคคลที่มีความรู้ เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

25. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ถ้าไม่มีสหกรณ์แล้ว เกษตรกรจะมีฐานะยากไร้กว่านี้

ก. เห็นด้วย เพราะสหกรณ์ทำให้เกิดความยุติธรรมในสังคม

ข. เห็นด้วย เพราะสหกรณ์ทำให้เกษตรกรมีเงินใช้จ่ายมากขึ้น

ค. ไม่เห็นด้วย เพราะสหกรณ์มีขั้นตอนมากทำให้เกษตรกรเสียเวลา

26. นายแดงได้รับหนังสือเชิญประชุมสหกรณ์แต่วันที่ประชุมนั้นตรงกับวันที่นายแดงต้องไปเกี่ยวข้าว ให้นายสีเพราะได้รับเงินมาล่วงหน้าแล้ว ถ้าท่านเป็นนายแดง ท่านจะตัดสินใจอย่างไร

ก. ไปเกี่ยวข้าวเพราะรับเงินมาแล้ว

ข. งดเกี่ยวข้าวเพื่อไปประชุมสหกรณ์

ค. ให้เพื่อไปประชุมแทน

27. ปีนี้ นายสี ซึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์มีผลผลิตจากการทำไร่ข้าวโพดมากกว่าปีก่อนเกือบเท่าตัว จึงมีพ่อค้ามาติดต่อขอซื้อในราคาที่สูงกว่าที่จะขายให้กับสหกรณ์ ถ้าท่านเป็นนายสี ท่านจะตัดสินอย่างไร

ก. ขายให้สหกรณ์ตามเดิมทั้งหมด

ข. ขายให้พ่อค้าที่มาติดต่อทั้งหมด

ค. แบ่งขายให้กับสหกรณ์ครึ่งหนึ่งที่เหลือขายให้พ่อค้า

28. นายครุณกู้เงินจากสหกรณ์มาจำนวนหนึ่ง เมื่อถึงกำหนดชำระปรากฏว่านายครุณ ไม่มีเงินที่จะชำระได้ตามกำหนด ถ้าท่านเป็นนายครุณ ท่านทำอย่างไร

ก. ไปกู้พ่อค้ามาชำระให้ตามกำหนด

ข. ขอผ่อนผันทำสัญญากู้ต่อสหกรณ์

ค. ไม่ไปติดต่อกับสหกรณ์อีกเลยจนกว่าจะมีผลผลิตพอชำระ

29. นายเขียวเป็นสมาชิกสหกรณ์ ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นประธานกลุ่ม แต่นายเขียวอ้างว่ามีภาระมากทางบ้าน และลูก ๆ ยังเล็กอยู่ แต่สมาชิกส่วนใหญ่ยังยืนยันจะเลือกนายเขียวเป็นประธานกลุ่มให้ได้ ถ้าท่านเป็นนายเขียว ท่านจะทำอย่างไร

ก. ยอมรับเป็นประธานกลุ่มตามมติของเสียงส่วนใหญ่

ข. ไม่เข้าร่วมประชุมในครั้งต่อ ๆ ไป เพื่อจะได้ไม่ต้องเป็นประธานกลุ่ม

ค. ยืนยันว่า "ไม่มีเวลาทำงานให้สหกรณ์จริง ๆ ขอถอนตัวเถอะครับ"

30. นายจันทร์ เป็นสมาชิกสหกรณ์ที่มีฐานะดี จึงถูกติดต่อจาก ธ.ก.ส. ให้สมัครเข้ากลุ่ม ธ.ก.ส. โดยจะมีสิทธิกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในจำนวนที่มากกว่าที่สหกรณ์ให้กู้ และเสียดอกเบี้ยอัตราเดียวกับเสียให้กับสหกรณ์ ถ้าท่านเป็นนายจันทร์ จะทำประการใด

ก. เป็นสมาชิกสหกรณ์ตามเดิม

ข. เสนอคณะกรรมการสหกรณ์ให้อนุมัติให้กู้เงินได้เท่าที่ ธ.ก.ส.ให้

ค. ลาออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์แล้วไปสมัครเข้ากลุ่ม ธ.ก.ส.

ภาคผนวก ก.5

แบบประเมินผลการอบรมในหน่วยที่ 1

หัวข้อการฝึกอบรม	ตรงความต้องการ		มีความเข้าใจ		สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์		ความคิดเห็น
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	
1. ปัญหาและความพยายามที่จะแก้ปัญหาของเกษตรกร							
2. ลักษณะของการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์และผลที่เกิดจากการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์							
3. หลักการสหกรณ์							
4. ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการรับฝากเงิน							
5. ระเบียบเกี่ยวกับการกู้เงิน							
6. ระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก							
7. ระเบียบการขายพืชผลของสมาชิก							
8. การจดทะเบียนสหกรณ์และการจัดสรรกำไรสุทธิ							
9. หน้าที่ของสหกรณ์							
10. การเลือกผู้แทนและการประชุมใหญ่สมาชิก							

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้อบรม

ผู้อบรมสามารถเร้าความสนใจ		ผู้อบรมสามารถทำให้ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจ		ความเป็นกันเองของผู้อบรม	
มาก	น้อย	มาก	น้อย	มีมาก	มีน้อย

ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม ☐ มากเกินไป ☐ พอดี ☐ น้อยเกินไป

ความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

.....

.....

แบบประเมินผลการอบรมในหน่วยที่ 2

หัวข้อการฝึกอบรม	ตรงความต้องการ		มีความเข้าใจ		สามารถนำไปใช้ได้		ความคิดเห็น	
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย
1. โครงสร้างของสหกรณ์								
2. หน้าที่ ฐานะ และการดำเนินงานของหน่วยงานและผู้รับผิดชอบตามโครงสร้าง								
3. ระดับชั้นของสหกรณ์การเกษตร								
4. สถาบันที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตร								

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้อบรม

ผู้อบรมสามารถเร่งเร้าความความสนใจ		ผู้อบรมสามารถทำให้ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจ		ความเป็นกันเองของผู้อบรม	
มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย

ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม ☐ มากเกินไป ☐ พอดี ☐ น้อยเกินไป

ความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

.....

แบบประเมินผลการอบรมในหน่วยที่ 3

หัวข้อการฝึกอบรม	ตรงความต้องการ		มีความเข้าใจ		สามารถนำไปใช้ได้		ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	
1. หลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร							
2. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร							
3. ความแตกต่างระหว่างการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับของธุรกิจทั่วไป							
4. เปรียบเทียบหลักการสหกรณ์กับการดำเนินธุรกิจสหกรณ์							
5. แหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์							
6. วิธีการได้เงินทุนมา							
7. บทบาทของสมาชิกในการมีส่วนร่วมในการลงทุนและผลที่ได้รับจากการลงทุน							

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้อบรม

ผู้อบรมสามารถเร้าความสนใจ		ผู้อบรมสามารถทำให้ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจ		ความเป็นกันเองของผู้อบรม	
มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย

ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม ☐ มากเกินไป ☐ พอดี ☐ น้อยเกินไป

ความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

.....

.....

แบบประเมินผลการอบรมในหน่วยที่ 4

หัวข้อการฝึกอบรม	ความต้องการ		มีความเข้าใจ		สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์		ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	
1. สิทธิของสมาชิกสหกรณ์							
2. ลักษณะของการปฏิบัติตนในฐานะเป็นสมาชิกที่ดี (หน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์)							
3. ทบทวนเกี่ยวกับลักษณะการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์และหลักการสหกรณ์							
4. ลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง							
5. ลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน							

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้อบรม

ผู้อบรมสามารถเร้าความสนใจ		ผู้อบรมสามารถทำให้ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจ		ความเป็นกันเองของผู้อบรม	
มาก	น้อย	มาก	น้อย	มีมาก	มีน้อย

ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม ☐ มากเกินไป ☐ พอดี ☐ น้อยเกินไป

ความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ก.6

แบบประเมินผลกิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม

กิจกรรมและวิธีการอบรม	ทำให้เกิดความสนใจ		ช่วยให้เกิดความเข้าใจ		วิธีการที่ใช้เหมาะสมเพียงใด	
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย
1. ผู้เข้าอบรมร่วมกันแสดงความคิดเห็น						
2. ผู้อบรมแสดงแผนภาพประกอบคำบรรยาย						
3. เสนอหัวข้อให้ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น						
4. การแบ่งกลุ่ม						
5. การแสดงบทบาทสมมุติ						
6. การสอบถามระหว่างการอบรม						
7. การสอบถามหลังการอบรม						

ภาคผนวก ก.7

แบบประเมินความคิดเห็นต่อหนังสือคู่มือสหกรณ์

1. ผู้เข้าอบรมสามารถอ่านคู่มือสหกรณ์ที่แจกให้ได้อย่างเข้าใจ

☐ มาก ☐ น้อย

ความคิดเห็น .....

.....

2. ภาพที่เสนอในคู่มือสหกรณ์ ทำให้เข้าใจเรื่องได้

☐ มาก ☐ น้อย

ความคิดเห็น .....

.....

3. คู่มือสหกรณ์ที่แจกให้ เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกสหกรณ์

☐ มาก ☐ น้อย

ความคิดเห็น .....

.....

4. คู่มือสหกรณ์ที่แจกให้ ช่วยให้เข้าใจการอบรม

☐ มาก ☐ น้อย

ความคิดเห็น .....

.....

ภาคผนวก ก.8

แบบสังเกตพฤติกรรมผู้เข้าอบรม

การอบรมหน่วยที่

ชื่อผู้เข้าอบรม	การตรงต่อเวลา					ความสนใจ					การร่วมกิจกรรม					การแสดงความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				
14																				
15																				
16																				
17																				
18																				
19																				
20																				

หมายเหตุ 5 = มากที่สุด 3 = ปานกลาง 1 = น้อยที่สุด

4 = มาก 2 = น้อย

ภาคผนวก ข.

โครงสร้างและรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์

ภาคผนวก ข.1 โครงสร้างของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์

สภาพปัจจุบันและปัญหา : สมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจและความสำนึกในความรับผิดชอบเกี่ยวกับสหกรณ์

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา : เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักการ ระเบียบปฏิบัติและการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าฝึกอบรมเกิดความสำนึกในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ และปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกสหกรณ์ทั้งในส่วนที่เป็นเจ้าของและผู้ใช้บริการของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	เนื้อหาการฝึกอบรม	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล ทดสอบความรู้ก่อนเริ่มการฝึกอบรม
1. อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักการสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกได้อย่างถูกต้อง 2. ยกตัวอย่างและชี้แจงผลที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	1. ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร 2. ลักษณะการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก 3. หลักการสหกรณ์ที่ช่วยแก้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์	อภิปรายร่วมกัน(โดยผู้อบรมกระตุ้นให้สมาชิกเสนอปัญหาที่ประสบอยู่	1. ประเมินจากการสนทนาและร่วมอภิปราย 2. สอบถามเป็นรายบุคคลระหว่างและหลังการอบรม

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	เนื้อหาการฝึกอบรม	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
3. สามารถอธิบายและ/หรือบอกวิธีปฏิบัติกับระเบียบของสหกรณ์เกี่ยวกับการฝากเงิน การกู้เงิน การจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิกและการขายผลผลิตของสมาชิก	- หลักการสหกรณ์ - ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการฝากเงิน - ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการกู้เงิน - ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการรับซื้อและขายผลผลิตของสมาชิก - ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการขาย	1. แบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรมเป็นสี่กลุ่มเพื่อแสดงบทบาทสมมุติ 2. ผู้เข้าอบรมแต่ละกลุ่มรวมกันศึกษารายละเอียดของระเบียบจากคู่มือการฝึกอบรมและร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อวางแนวการแสดงบทบาทสมมุติ 3. แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติ 4. ผู้อบรมสรุปโดยแผนภาพ	1. ผู้เข้าอบรมสรุปสาระสำคัญของระเบียบต่าง ๆ ได้ 2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	เนื้อหาการฝึกอบรม	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
4. อ้างถึงและ/หรือบอกวิธีปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับดำรงอยู่ของสหกรณ์ และกฎหมายเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ.2511 เน้นหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก	ผู้เข้าอบรมร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามเป็นรายบุคคลขณะทำการฝึกอบรม 2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติม หลังการฝึกอบรม
5. อธิบายถึงการจัดโครงสร้างและการแบ่งหน่วยงานของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	- การจัดโครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร - โครงสร้างและผู้รับผิดชอบส่วนที่ประกอบด้วยสมาชิก - โครงสร้างและผู้รับผิดชอบฝ่ายจัดการ	- บรรยายประกอบแผนภาพและคู่มือการฝึกอบรม - อภิปรายกลุ่ม - ผู้เข้าอบรมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม
6. สามารถอธิบายถึงที่มาหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสหกรณ์ตำแหน่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง	การได้มาหน้าที่ฐานะของ - ประธานกรรมการ - กรรมการดำเนินงาน - ประธานกลุ่ม - ผู้จัดการ - สหกรณ์อำเภอ - พนักงานสหกรณ์		1. สอบถามระหว่างการอบรม 2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมภายหลังการฝึกอบรม

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	เนื้อหาการฝึกอบรม	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
. ชี้แจงการจัดโครงสร้างของระบบหกรณ์การเกษตรของประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในโครงสร้าง ประโยชน์และบริการที่มาชิกจะได้รับจากสหกรณ์ได้อย่างกต้อง	- โครงสร้างระบบสหกรณ์ในประเทศไทย เน้นหนักภารกิจขอบเขต ความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ของแต่ละหน่วยงาน และผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ - สหกรณ์ - ชุมนุมสหกรณ์ระดับจังหวัด - ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ - สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย - ประโยชน์และบริการที่สมาชิกจะได้รับ	- แสดงแผนภาพและบรรยายเชื่อมโยงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับสมาชิก - ผู้เข้าอบรมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม
. ชี้แจงหน้าที่และความสัมพันธ์ะหว่างหน่วยงานที่มีความเกี่ยวพันกับะบบสหกรณ์ของไทยได้อย่างถูกต้อง	- ความสัมพันธ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวกับการสหกรณ์ เน้นหนักภารกิจขอบเขตความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์ของหน่วยงานและต่อสมาชิกตลอดจนผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ - คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งประเทศไทย - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	- แสดงแผนภาพประกอบการบรรยาย - ผู้เข้าอบรมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	เนื้อหาการฝึกอบรม	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมิน
9. บอกถึงความแตกต่างระหว่างลักษณะและการดำเนินธุรกิจระหว่างธุรกิจทั่วไปกับธุรกิจสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	- หลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร - การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร - ความแตกต่างระหว่างการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับธุรกิจทั่วไป	- แสดงแผนภาพประกอบการบรรยาย - ผู้เข้าอบรมร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น - แบ่งกลุ่มอภิปราย	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม
10. ชี้แจงลักษณะสำคัญของการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรได้อย่างถูกต้อง	- การดำเนินธุรกิจการเงิน - การดำเนินธุรกิจการขาย - การดำเนินธุรกิจการซื้อ - การดำเนินธุรกิจบริหารและบำรุงคน	1. แสดงแผนภาพประกอบการบรรยาย- 2. ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม
11. อธิบายถึงแหล่งที่มาและหลักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเงินทุนในการดำเนินกิจการธุรกิจของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	- แหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินกิจการธุรกิจของสหกรณ์และวิธีการได้มา - บทบาทของสมาชิกในการร่วมลงทุนและผลที่ได้รับจากการลงทุน	ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	เนื้อหาการฝึกอบรม	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
12. เปรียบเทียบได้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการสหกรณ์กับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	- ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการสหกรณ์กับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม
13. อธิบายถึงความสำคัญและลักษณะของสิทธิที่สมาชิกซึ่งได้รับจากสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	- สิทธิของสมาชิกสหกรณ์ที่ดี (เน้นหนักความรับผิดชอบของสมาชิกต่อสหกรณ์)	ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	เนื้อหาการฝึกอบรม	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
			3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม
14. ชี้แจงและสามารถระบุถึงลักษณะสำคัญของการปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดี	ลักษณะการปฏิบัติตนในฐานะเป็นสมาชิกที่ดี (เน้นหนักความรับผิดชอบของสมาชิกต่อสหกรณ์)	ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายผู้อบรมสรุปความคิดเห็น	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออกระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม
15. อธิบายและเชื่อมโยงลักษณะการนำแนวคิดตามหลักการสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชน	- ลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชน เน้นหนักบทบาทของสมาชิกในการพัฒนาตนเองและชุมชน	- ทบทวนลักษณะการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์และหลักการสหกรณ์ - ทบทวนผลที่เกิดจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ - อภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม

ภาคผนวก ข.2 รูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์
หน่วยที่ 1 : หลักและระเบียบสหกรณ์

จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย หลักการ ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวกับการสหกรณ์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ และเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ ตลอดจนเพื่อให้เห็นความสำคัญของการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์

หัวข้อการฝึกอบรม

1. หลักการสหกรณ์
   - 1.1 ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร
   - 1.2 ความพยายามแก้ปัญหาของเกษตรกรไทย
   - 1.3 ความหมายของสหกรณ์
   - 1.4 ลักษณะและผลที่เกิดจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์
   - 1.5 หลักการสหกรณ์
2. ระเบียบสหกรณ์
   - 2.1 ระเบียบเกี่ยวกับการรับฝากเงิน
   - 2.2 ระเบียบเกี่ยวกับการกู้เงิน
   - 2.3 ระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก
   - 2.4 ระเบียบการจายเฉลี่ยของสมาชิก

3. กฎหมายสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก

3.1 การจดทะเบียนสหกรณ์

3.2 การจัดสรรกำไรสุทธิ

3.3 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร

3.4 การเลือกผู้แทนและการประชุมใหญ่สมาชิก

การจัดการฝึกอบรมเรื่องหลักการสหกรณ์

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักการสหกรณ์ที่เกี่ยวกับสมาชิกได้อย่างถูกต้อง ยกตัวอย่างและชี้แจงผลที่เกิดจากการรวมเป็นสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง

2. เค้าโครงการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	วิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
1. ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร 2. ความพยายามแก้ปัญหาของเกษตรกร 3. ความหมายของสหกรณ์ 4. ลักษณะและการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ 5. หลักการสหกรณ์	1. ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็น 2. แบ่งกลุ่มอภิปรายปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา 3. ผู้อบรมบรรยายสรุปประกอบแผนภาพ	1. ประเมินจากการสนทนาและการร่วมอภิปราย 2. สอบถามเป็นรายบุคคลระหว่างและหลังการฝึกอบรม

3. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 1

3.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม ปัญหาสำคัญของเกษตรกร คือ การขาดแคลนเงินทุน ขาดแคลนที่ดินทำกิน ขาดประสิทธิภาพในการผลิต ผลิตได้แต่ขายไม่ออก หรือได้ราคาไม่เป็นธรรม

ความพยายามแก้ปัญหาของเกษตรกร กระทำด้วยความพยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง และด้วยการรวมกลุ่ม

ความพยายามจะแก้ปัญหาด้วยตัวเอง เป็นไปตามหลัก ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนต้องช่วยเหลือตนเองก่อน แล้วผู้อื่นจึงจะช่วยตน การช่วยตนเองจะต้องปฏิบัติดังนี้ มานะและความอดทนในการประกอบอาชีพ ด้วยการทำงานเต็มความสามารถ และพยายามปรับปรุงและขยายการผลิตอยู่ตลอดเวลา รู้จักประหยัดไม่ฟุ่งเฟือสุรุยสุราย และทำตามแบบของคนอื่น

ความพยายามจะแก้ปัญหาด้วยการรวมกลุ่ม คนเราอยู่คนเดียวในโลกไม่ได้ จำจะต้องพึ่งพาอาศัยกัน โดยเฉพาะคนมีอาชีพเดียวกัน และมีปัญหาอย่างเดียวกัน การร่วมมือกันเพื่อปรึกษาหารือและร่วมกันแก้ไปปัญหา ย่อมจะทำให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ความพยายามจะแก้ปัญหาด้วยการรวมกลุ่มนี้ ทำให้เกิดรูปแบบของการดำเนินธุรกิจ และสังคม ซึ่งสมาชิกเป็นผู้จัดบนรากฐานของความเสมอภาค เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางธุรกิจและสังคมของสมาชิก นั่นคือ ความหมายของการรวมกลุ่มในรูปของสหกรณ์

ความหมายของสหกรณ์ สหกรณ์คือรูปแบบของการดำเนินธุรกิจและสังคมซึ่งสมาชิกเป็นผู้จัดบนรากฐานของความเสมอภาค เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางธุรกิจ และสังคมของสมาชิก

การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปในลักษณะที่มีสมาชิกเป็นเจ้าของ สมาชิกเป็นผู้ใช้บริการ และสมาชิกเป็นผู้ร่วมมือกันดำเนินการ

การเป็นเจ้าของแสดงออกด้วยการซื้อหุ้นสหกรณ์

การใช้บริการด้วยการซื้อ ขาย กู้ยืม และใช้บริการอื่น ๆ ของสหกรณ์

การร่วมมือกันดำเนินการ ด้วยการเลือกผู้แทนไปเลือกกรรมการดำเนินงานเพื่อทำหน้าที่บริหารสหกรณ์ นอกจากนั้นร่วมประชุมใหญ่เพื่อเสนอความคิดเห็นและเสนอแนะการดำเนินการต่อสหกรณ์

3.2 วิธีการฝึกอบรม ให้ผู้เข้าอบรมอภิปราย และชี้ปัญหาของเกษตรกรโดยทั่วไป และความพยายามจะแก้ปัญหาของเกษตรกรด้วยการพึ่งตนเองและการรวมกลุ่ม ผู้อบรมบรรยายสรุปประกอบแผนภาพเกี่ยวกับปัญหาและความพยายามแก้ปัญหาของเกษตรกร ข้อจำกัดของการพึ่งตนเองอย่างเดียว และความหมายของสหกรณ์

4. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 2

4.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม แนวทางแก้ปัญหาของเกษตรกรทั้งด้วยการพึ่งตนเอง และการรวมตัวกันแก้ไขปัญหา

4.2 วิธีการฝึกอบรม แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเกษตรกรที่ได้จากการอภิปรายร่วมกันในกิจกรรมที่ 1

5. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 3

5.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม ลักษณะของการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ ผลที่เกิดจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ และหลักการสหกรณ์

5.1.1 ลักษณะของการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ แยกออกตามวัตถุประสงค์ได้เป็น 3 ลักษณะ คือ การรวมตัวกันเพื่อแก้ปัญหาที่แต่ละคนไม่อาจแก้ได้ตามลำพัง การรวมตัวกันโดยสมัครใจเพื่อร่วมกันทำงาน และการรวมตัวกันเพื่อให้มีโอกาสได้รับผลประโยชน์จากสหกรณ์เท่าเทียมกัน และตามสัดส่วนของการร่วมกิจกรรมสหกรณ์

5.1.2 ผลที่เกิดจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์

สหกรณ์เป็นการรวมตัวกันเพื่อให้เกิดพลังในการแก้ไขปัญหาที่เกินความสามารถของบุคคลเดียวจะแก้ไขได้ พร้อมกับเป็นการพัฒนาสมาชิกและชุมชนในด้านการพัฒนาอาชีพ และการพัฒนาท้องถิ่นตามวิถีทางประชาธิปไตย และด้วยความสมัครใจ พลังจากการรวมตัวดังกล่าวอาจแบ่งออกได้ดังนี้

พลังการต่อรอง ทั้งในด้านการซื้อ และการขายผลผลิตในราคาที่เป็นธรรม

พลังความสามัคคีในชุมชน เพื่อประโยชน์ในการอยู่ร่วมกัน ฉันท์ญาติพี่น้อง การช่วยเหลือกันและกัน และการรวมกันดำเนินกิจการของชุมชนให้เจริญรุ่งเรือง

พลังพัฒนาอาชีพ อันได้แก่ การมีแหล่งเงินกู้ของตนเอง การมีแหล่งขายและรับซื้อผลผลิตในราคายุติธรรม และมีแหล่งที่ให้บริการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การประกอบอาชีพของสมาชิกในราคาที่เป็นธรรม และการมีแหล่งทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การตลาดและการเพิ่มผลผลิต

พลังพัฒนาความรู้ในด้านต่าง ๆ ด้านการเกษตร เกี่ยวกับการเพาะปลูก การใช้ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง การพัฒนาพันธุ์พืช เป็นต้น ด้านการประกอบอาชีพ ได้แก่ความรู้ในการพัฒนาเทคนิควิธีการเพาะปลูก และการแปรรูปผลผลิต ด้านการดำรงชีวิต อันได้แก่การร่วมปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับการพัฒนาการดำรงชีวิตด้านการพัฒนาชุมชน คือ การร่วมมือกันแก้ไขปัญหาของชุมชน และด้านการตลาด อันได้แก่ความรู้เกี่ยวกับความต้องการของตลาด ราคา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์

พลังประชาธิปไตย อันได้แก่ การร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างเสมอภาคกัน การดำเนินกิจการกระทำโดยรับฟังความคิดเห็นและดำเนินการตามความเห็นของกลุ่มส่วนใหญ่ และการให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารและควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์

พลังการดำเนินธุรกิจ สหกรณ์เป็นแหล่งฝึกอบรมการดำเนินธุรกิจของสมาชิก และเป็นแหล่งเพิ่มพูนความรู้ทางด้านการตลาด

5.1.3 หลักการสหกรณ์ คือ การร่วมมือการร่วมใจของสมาชิกในการเข้าร่วมกิจกรรมของสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ และด้วยใจภักดี ซึ่งอาจแยกเป็นหลักการย่อยได้ 6 ประการ ดังนี้

เปิดรับสมาชิกด้วยความสมัครใจ โดยมีความต้องการร่วมกันและมีคุณสมบัติเหมาะสม

ดำเนินกิจการของสหกรณ์ตามหลักประชาธิปไตย สมาชิกมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมคนละหนึ่งเสียงเท่ากันทุกคน ไม่ว่าจะมีหุ้นกันละเท่าใด การดำเนินกิจการของสหกรณ์จะอาศัยเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิก และจะต้องให้มีการประชุมใหญ่สมาชิกประจำปีเพื่อรายงายกิจการและเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามและเสนอแนะความคิดเห็น

จ่ายเงินปันผลให้กับหุ้นในอัตราจำกัด โดยปรกติจะจ่ายให้ในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดการเก็งกำไรจากการซื้อหุ้น และให้ราคาหุ้นคงที่

จ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้กับสมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกทำต่อสหกรณ์เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือและใช้บริการสหกรณ์อยู่ตลอดเวลา

จัดให้มีการฝึกอบรมตามหลักวิธีการสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจในหลัก ระเบียบ และการดำเนินงานของสหกรณ์ อันจะก่อให้เกิดการร่วมมือกับสหกรณ์ การจัดการฝึกอบรมจะไม่จำกัดเฉพาะหลักและวิธีการสหกรณ์เท่านั้น ยังหมายรวมถึงการให้มีความรู้เกี่ยวกับการอาชีพ การพัฒนาชุมชนและการนำความรู้และวิทยาการสมัยใหม่มาแก้ปัญหาและพัฒนาการดำรงชีวิตให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไปด้วย

ให้ความร่วมมือกับสหกรณ์อื่นทั้งในและต่างประเทศ เพื่อก่อให้เกิดพลังในการดำเนินกิจการมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันในอันที่จะพัฒนาการสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

5.2 วิธีการฝึกอบรม . ผู้อบรมสรุปความคิดเห็นจากการสนทนาและเสนอแผนภาพประกอบคำบรรยาย เชื่อเชื่อมโยงความคิดเห็นให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้และความเข้าใจถึงลักษณะของการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ ผลที่เกิดจากการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ และหลักการสหกรณ์

ช่วงท้ายของกิจกรรม ผู้อบรมจะซักถามให้ผู้เข้ารับการอบรมอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในด้านการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ และแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

6. อุปกรณ์การฝึกอบรม

6.1 แผนภาพแสดงปัญหาของเกษตรกร การช่วยตนเองและการรวมกลุ่ม ตลอดจนความหมายและลักษณะการรวมกลุ่มสหกรณ์พลังการรวมกลุ่ม

6.2 คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร : ฉบับผู้เข้าอบรมหน่วยที่ 1 แจกแก่ผู้เข้าอบรม

7. การประเมินผล

7.1 ระหว่างฝึกอบรม สอบถามผู้เข้าอบรมขณะทำการฝึกอบรม และการสนทนาถึงความหมายของการสหกรณ์ลักษณะการรวมกลุ่ม หลักการสหกรณ์ และผลที่เกิดขึ้นจากการสหกรณ์

7.2 หลังการอบรม : สอบถามเป็นรายบุคคลในเรื่องที่ยังมิได้มีการประเมิน

การจัดการฝึกอบรมเรื่องระเบียบสหกรณ์

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

แสดงออกและ/หรือบอกวิธีปฏิบัติตามระเบียบของสหกรณ์เกี่ยวกับการฝากเงิน การกู้เงิน การจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก และการขายพืชผลของสมาชิกได้อย่างถูกต้อง

2. เค้าโครงการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	วิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
1. ระเบียบเกี่ยวกับการรับฝากเงิน 2. ระเบียบเกี่ยวกับการกู้เงิน 3. ระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก 4. ระเบียบการขาดทุนของสมาชิก	1. แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 4 กลุ่ม เพื่อแสดงบทบาทสมมุติตามระเบียบแต่ละเรื่อง 2. ผู้อบรมบรรยายสรุปประกอบแผนภาพ	1. ผู้เข้าอบรมสรุปสาระสำคัญของระเบียบต่าง ๆ 2. สังเกตจากการร่วมอภิปราย

3. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 1

3.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม ประกอบด้วย ระเบียบเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ระเบียบเกี่ยวกับการกู้เงิน ระเบียบการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก

3.1.1 ระเบียบเกี่ยวกับการรับฝากเงิน มีเนื้อหาดังนี้

ประเภทเงินฝาก เงินฝากประเภทออมทรัพย์ ฝากครั้งแรกต่ำสุด 10 บาท ครั้งต่อไปจะฝากเท่าใดก็ได้ การถอนเงินจะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่ยอดเงินคงเหลือจะต้องไม่ต่ำกว่า 10 บาท คิดดอกเบี้ยเงินฝากประเภทนี้ร้อยละ 8

ต่อปี เงินฝากประเภทประจำ ฝากครั้งแรกไม่ต่ำกว่า 200 บาท และมีระยะเวลาฝากไม่ต่ำกว่า 3 เดือน จะฝากนานเท่าใดก็ได้ ผู้ฝากไม่มีสิทธิถอนก่อนกำหนด ยกเว้นจะทำหนังสือขอต่อสหกรณ์ และจะไม่ได้ดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ยที่จะได้รับหากฝาก 12 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 12 บาทต่อปี สำหรับการฝากระยะ 6 เดือน และ 3 เดือน จะได้รับดอกเบี้ย ร้อยละ 10 และ 3 ตามลำดับ

สมุดคู่มือเงินฝาก สหกรณ์จะออกสมุดคู่มือเงินฝากให้สมาชิกที่ฝากเงินในแต่ละประเภท หากสมุดคู่มือเงินฝากหายจะต้องแจ้งสหกรณ์โดยด่วน การฝากเงินแต่ละครั้งจะต้องให้พนักงานลงรายการและลงนามกำกับ พร้อมด้วยประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการคนใดคนหนึ่ง มิฉะนั้น จะถือว่าไม่ถูกต้อง

<u>เงื่อนไขประการอื่นเกี่ยวกับการฝากเงิน</u> การฝากเงิน ฝากด้วยตนเองหรือให้ผู้อื่น ฝากให้ก็ได้ การถอนเงินฝากไม่ถอนด้วยตนเองจะต้องมีหนังสือมอบอำนาจตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ การเปิดบัญชีเงินฝากจะกระทำเมื่อใดก็ได้ และเมื่อมีการย้ายที่อยู่จะต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบโดยด่วน

3.1.2 <u>ระเบียบเกี่ยวกับการกู้เงิน</u>

ประเภทเงินกู้ เงินกู้ระยะสั้น ระยะเวลากู้ไม่เกิน 12 เดือน หรือ หนึ่งฤดูการผลิต เป็นการกู้เพื่อนำไปใช้เป็นค่าเพาะปลูก เตรียมการขายผลผลิต ค่าเช่า ค่าภาษีอากรการเกษตร ค่าใช้จ่ายที่จำเป็น และการซื้อสัตว์ใช้งานการเกษตร การขอกู้สมาชิกจะต้องเสนอแผนการผลิตและคำขอกู้เสนอต่อประธานกลุ่มเพื่อเสนอต่อไปยังกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ ประธานกลุ่มและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์จะสอบสวนรายละเอียดต่าง ๆ อันประกอบด้วย ประเภทผลผลิต พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิตต่อไร่ ราคาประเมินผลผลิตที่จะได้ ผลิตภัณฑ์ส่วนที่จะมอบให้สหกรณ์เพื่อใช้ชำระเงินกู้

(กรณีที่สหกรณ์ทำการรวบรวมผลผลิต) เงินทุนที่จะใช้กำหนดเวลาชำระคืน และประวัติการชำระเงินคืนของสมาชิก เมื่อพิจารณาเสร็จประธานกลุ่มจะเสนอผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนและอนุมัติเงินกู้แล้ว สหกรณ์ก็จะจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกเป็นงวด ๆ ตามที่ตกลงกัน

เงินกู้ระยะปานกลาง เป็นการให้กู้เกินระยะหนึ่งฤดูกาลผลิตเพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินทุนในสินเชื่อการเกษตร โดยใช้ประโยชน์เกินกว่าหนึ่งฤดูกาลผลิต เช่น การขุดเบิกที่ดิน การปรับปรุงแต่งน้ำ การทำสวน การปรับปรุงบ้าน การซื้อสัตว์ใช้งาน การลงทุนในกิจกรรมการเกษตร การชำระหนี้เดิมเกี่ยวกับการเกษตร เป็นต้น การชำระหนี้และเงินต้นจะชำระเป็นงวด ๆ ตามที่ได้ตกลงกับสหกรณ์ การขอกู้เงินนั้นสมาชิกจะต้องแจ้งความจำนงขอกู้เงินต่อสหกรณ์ สหกรณ์จะส่งเจ้าหน้าที่เพื่อทำแผนกู้เงิน และคำขอกู้เงิน พร้อมทั้งสอบสวนรายการต่าง ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับแผนการผลิตและจุดมุ่งหมายการใช้เงิน การพิจารณาอนุมัติและการรับเงินกู้เป็นเช่นเดียวกับเงินกู้ระยะสั้น หลักประกันเงินกู้ได้แก่อสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาตลาดไม่ต่ำกว่า 2 เท่าของจำนวนเงินที่ขอกู้ หากกู้เงินไม่เกิน 20,000 บาท จะใช้สมาชิกสองคนค้ำประกันก็ได้ โดยทำหนังสือค้ำประกันเป็นหลักฐานต่อสหกรณ์ สหกรณ์อาจมอบหมายให้กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเงินกู้และอาจจะระงับการให้กู้เงินเต็มจำนวนที่ขอกู้หากเห็นว่าสมาชิกทำผิดวัตถุประสงค์การกู้เงิน สำหรับดอกเบี้ยร้อยละ 13 ต่อปี และหากชำระเงินต้นคืนไม่หมดตามกำหนดสหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นสำหรับส่วนที่ยังชำระคืนไม่หมด ส่วนการชำระคืนก่อนกำหนดนั้นทำได้ตลอดเวลา

3.1.3 <u>ระเบียบการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก</u> เพื่อสนองความต้องการและอำนวยความสะดวกตลอดจนให้บริการแก่สมาชิกในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ ยาฆ่าแมลง ปุ๋ย และสิ่งที่จำเป็นอื่น ๆ ให้แก่สมาชิก การจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่าย

นั้น สหกรณ์จะต้องสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกก่อนของที่จัดซื้อเป็นไปตามความเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิก โดยสมาชิกแสดงความจำนงต่อสหกรณ์ว่ามีความประสงค์จะให้สหกรณ์จัดหาสินค้าใดมาบริการ การกำหนดราคาจะยึดหลักการสหกรณ์ที่ไม่มุ่งแสวงหากำไรเกินการ ราคาที่กำหนดจะแบ่งเป็นราคาเงินสด และเงินเชื่อ การชำระเงินสดอาจจะกระทำได้ในทันที ที่ได้รับของหรือให้สหกรณ์หักจากเงินที่สมาชิกกู้ หรือชำระเงินสดภายในเวลาที่กำหนด ส่วนการซื้อเชื่อนั้น จะต้องมีสมาชิก 2 คนค้ำประกัน และซื้อเชื่อได้ไม่เกิน 3,000 บาท หากสั่งซื้อเกินวงเงินดังกล่าว จะต้องชำระเงินสดในส่วนที่เกินนั้น และจะต้องชำระเงินเชื่อหมดก่อนจึงจะได้รับอนุญาตให้ซื้อเชื่อได้อีก

3.2 <u>วิธีการฝึกอบรม</u> แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 3 กลุ่ม เพื่อแสดงบทบาทสมมุติเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่มาติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์กลุ่มละเรื่อง ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ติดต่อเกี่ยวกับการฝากเงิน กลุ่มที่ 2 ติดต่อเกี่ยวกับการกู้เงิน กลุ่มที่ 3 ติดต่อเกี่ยวกับการขอให้สหกรณ์จัดซื้อยาฆ่าแมลงมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก โดยสมาชิกที่มาติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์จะเป็นผู้ซักถามเกี่ยวกับสาระสำคัญของระเบียบต่าง ๆ และให้ผู้แสดงเป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์เป็นผู้ตอบ แต่ละกลุ่มจะเป็นผู้เลือกผู้ที่จะแสดงบทบาทสมมุติเป็นสมาชิกที่มาติดต่อและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะรวมกันปรึกษาเรื่องที่จะซักถามและโต้ตอบกันโดยศึกษาจากคู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้าอบรมที่แจกให้ไป .

4. <u>กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 2</u>

4.1 <u>เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม</u> ระเบียบการขายผลผลิตของสมาชิก ผลผลิตที่สหกรณ์จะรวบรวมเพื่อจัดขาย คือ ผลผลิตที่สมาชิกผลิตตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดเป็นคราว ๆ ไป และสหกรณ์จะรับซื้อโดยวิธีกงสีคือซื้อขาด สหกรณ์จะ

แต่งตั้งกณะกรรมการชั้นกณะหนึ่ง มีหน้าที่กำหนดจุดรวบรวมผลิตผล กำหนดราการับซื้อถิดถ่อ และรวบรวมผลิตผลจากสมาชิก สืบข่าวกราวกวามเกลื่อนไหวของการตลาดผลิตผลที่รับซื้อ การรับซื้อกณะกรรมการขายจะออกใบรับซีดผลให้แก่สมาชิก และสมาชิกจะนำไปรับเงินณ ที่ทำการสหกรณ์

4.2 วิธีการฝึกอบรม ผู้อบรมบรรยายสาระสำคัญของระเบียบการขายผลิตผลของสมาชิก และให้ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่สหกรณ์รับซื้อผลิตผลจากสมาชิกและปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนแนวทางแก้ไข

5. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 3

5.1 เนื้อหาสาระการฝึกอบรม สรุปผลการฝึกอบรมเกี่ยวกับสาระสำคัญของระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์

5.2 วิธีการฝึกอบรม ผู้อบรมบรรยายสรุปผลการฝึกอบรมเรื่องระเบียบสหกรณ์ประกอบแผนภาพ

6. อุปกรณ์

6.1 แผนภาพแสดงสาระสำคัญของระเบียบเกี่ยวการรับฝากเงิน การกู้เงิน การจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิกและการขายผลิตผลของสมาชิก

6.2 คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร . ฉบับผู้เข้าอบรม หน่วยที่ 1

7. การประเมินผล

7.1 ประเมินจากการให้ผู้เข้าอบรมสรุปสาระสำคัญของระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสมาชิก

7.2 การสังเกตระดับความเข้าใจของสมาชิกจากการอภิปราย

การจัดการฝึกอบรมเรื่องกฎหมายสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม : อ้างถึงและ/หรือบอกวิธีปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของสหกรณ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสมาชิกสหกรณ์

2. เค้าโครงการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	วิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
1. การจดทะเบียนสหกรณ์ 2. การจัดสรรกำไรสุทธิ 3. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร 4. การเลือกผู้แทนและการประชุมใหญ่สมาชิก	1. ผู้อบรมอภิปรายนำเรื่อง 2. ผู้เข้าอบรมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น 3. ผู้อบรมบรรยายสรุปประกอบแผนภาพ	1. สอบถามเป็นรายบุคคลขณะทำการอบรม 2. สังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นและพฤติกรรมที่แสดงออก 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม

3. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 1

3.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม

3.1.1 การจดทะเบียนสหกรณ์ มีกลุ่มบุคคลไม่น้อยกว่า 10 คน ขอจดทะเบียน โดยมีกิจการร่วมกันตามประเภทที่ขอจดทะเบียนดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือกันและกัน เป็นบุคคลธรรมดาที่ประกอบอาชีพตามที่กำหนดและสมัครใจเป็นสมาชิก มีทุนแบ่งเป็นหุ้นมีมูลค่าหุ้นเท่ากัน สมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่า 1 หุ้น และ

ไม่เกิน 1/5 ของหุ้นทั้งหมด และมีข้อบังคับถูกต้อง

3.1.2 การจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์ จัดสรรเป็นเงินสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 และจัดสรรเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ร้อยละ 5 แต่ไม่เกินห้าพันบาท ส่วนที่เหลือจากการจัดสรรทั้ง 2 ประการดังกล่าวให้จัดแบ่งเป็นเงินปันผลไม่เกินร้อยละ 8 ต่อปี จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับจ่ายเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิและจ่ายเป็นเงินสะสมเพื่อดำเนินการของสหกรณ์

3.2 วิธีการฝึกอบรม ผู้อบรมอภิปรายนำประกอบแผนภาพเรื่องกฎหมายสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก อันได้แก่ เรื่องการจดทะเบียนสหกรณ์ และการจัดสรรกำไรสุทธิ แล้วกระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น

4. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 2

4.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งและหน้าที่หลักของสหกรณ์การเกษตร ก็อ จัดหาทุนให้สมาชิกได้กู้ยืมไปลงทุนและประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักออมทรัพย์โดยฝากเงินกับสหกรณ์ จัดหาเครื่องอุปโภค บริโภค และปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช อาหารสัตว์ ฯลฯ จำหน่ายในราคาถูก รวบรวมผลผลิตของสมาชิกออกขายหรือแปรรูปจำหน่าย และส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตรแผนใหม่แก่สมาชิกเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิต

4.2 วิธีการฝึกอบรม ผู้อบรมให้ผู้เข้าอบรมอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง และหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตรในการช่วยเหลือสมาชิก ช่วงท้ายของกิจกรรมสรุปผลการอภิปราย และแสดงหน้าที่หลักของสหกรณ์การเกษตร

5. <u>กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 3</u>

5.1 <u>เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม</u> กฎหมายสหกรณ์กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกผู้แทน และการประชุมใหญ่สมาชิก มีสาระสำคัญ คือ สหกรณ์ที่มีสมาชิกเกินกว่า 500 คน จะกำหนดให้มีการประชุมใหญ่ประกอบด้วย ผู้แทนสมาชิกได้ การประชุมใหญ่จะต้องมีอย่างน้อยปีละครั้ง ที่ประชุมใหญ่จะพิจารณาจัดสรรกำไรเป็นเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก เงินโบนัสกรรมการและเงินทุนสะสมเพื่อดำเนินการของสหกรณ์ สมาชิก/ผู้แทนจะมอบหมายให้ผู้อื่นไปประชุมแทนตนไม่ได้

5.2 <u>วิธีการฝึกอบรม</u> ผู้อบรมให้ผู้เข้าอบรมอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกผู้แทนสมาชิก และการประชุมใหญ่สมาชิก ตลอดจนความสำคัญของการเข้าร่วมประชุมใหญ่ ช่วงท้ายของกิจกรรม ผู้อบรมจะสรุปความคิดเห็นของสมาชิก และชี้แจงถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการเลือกผู้แทนสมาชิก และการประชุมใหญ่โดยใช้แผนภาพ

6. <u>อุปกรณ์</u>

6.1 แผนภาพแสดงสาระสำคัญเกี่ยวกับการจดทะเบียนการแบ่งผลกำไร หน้าที่ และการประชุมใหญ่สหกรณ์

6.2 คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้าอบรม หน่วยที่ 1

7. <u>การประเมินผล</u>

7.1 ประเมินจากการสัมภาษณ์ผู้เข้าอบรมเป็นรายบุคคลถึงสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายสหกรณ์ ระหว่างการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรม

7.2 การสังเกตระดับความเข้าใจของสมาชิก

<u>การประเมินผลการฝึกอบรมในส่วนรวมของหน่วยที่ 1</u>

1. การสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคนระหว่างการฝึกอบรม โดยผู้อบรมเป็นผู้สังเกต และใช้แบบสังเกตพฤติกรรมที่จัดทำขึ้น

2. การให้ผู้เข้าอบรมแสดงความคิดเห็นต่อหัวข้อและเนื้อหาสาระการฝึกอบรมต่อผู้อบรม ต่อระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมหน่วยที่ 1 และความคิดเห็นในประการอื่น ๆ ตามแบบประเมินความคิดเห็นที่ได้จัดทำขึ้น

หน่วยที่ 2 : โครงสร้างและการบริหารสหกรณ์

<u>จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม</u>

เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหารสหกรณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการติดตามใช้บริการกวบกมและติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์

<u>หัวข้อการฝึกอบรม</u>

1. <u>โครงสร้างและผู้รับผิดชอบการบริหารสหกรณ์การเกษตร</u>
   - 1.1 โครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร
   - 1.2 โครงสร้างและผู้รับผิดชอบส่วนที่ประกอบด้วยสมาชิก
   - 1.3 โครงสร้างและผู้รับผิดชอบฝ่ายจัดการ
2. <u>สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์</u>
   - 2.1 โครงสร้างที่เกิดจากการรวมตัวกันของสหกรณ์
   - 2.2 โครงสร้างที่ประกอบด้วยหน่วยงานของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับงานสหกรณ์

การจัดการฝึกอบรมเรื่องโครงสร้างและผู้รับผิดชอบการบริหารสหกรณ์การเกษตร

ดำเนินการฝึกอบรมพร้อมกับเรื่องสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม อธิบายถึงการจัดโครงสร้าง และการแบ่งหน่วยงานของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง และสามารถอธิบายได้ถึงที่มา หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสหกรณ์ตำแหน่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

2. เค้าโครงการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	วิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
1. โครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร 2. โครงสร้างและผู้รับผิดชอบส่วนที่ประกอบด้วยสมาชิก 3. โครงสร้างและผู้รับผิดชอบฝ่ายจัดการ	1. แบ่งกลุ่มอภิปราย 2. ผู้อบรมบรรยายสรุปประกอบแผนภาพ	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม

การจัดการฝึกอบรมเรื่องสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์การเกษตร

ดำเนินการฝึกอบรมพร้อมกับเรื่องโครงสร้างและผู้รับผิดชอบการบริหารสหกรณ์การเกษตร

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ชี้แจงการจัดโครงสร้างของระบบการสหกรณ์การเกษตรของประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในโครงสร้าง ประโยชน์

และบริการที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง ชี้แจงหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบสหกรณ์ของไทยได้อย่างถูกต้อง

2. เค้าโครงการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	วิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
1. โครงสร้างที่เกิดจากการรวบรวมตัวกันของสหกรณ์ 2. โครงสร้างที่ประกอบด้วยหน่วยงานของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับงานสหกรณ์	1. แบ่งกลุ่มอภิปราย 2. ผู้อบรมบรรยายสรุปประกอบแผนภาพ	1. สอบถามระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก 3. สอบถามเพิ่มเติมหลังการฝึกอบรม

3. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 1

3.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม ประกอบด้วย

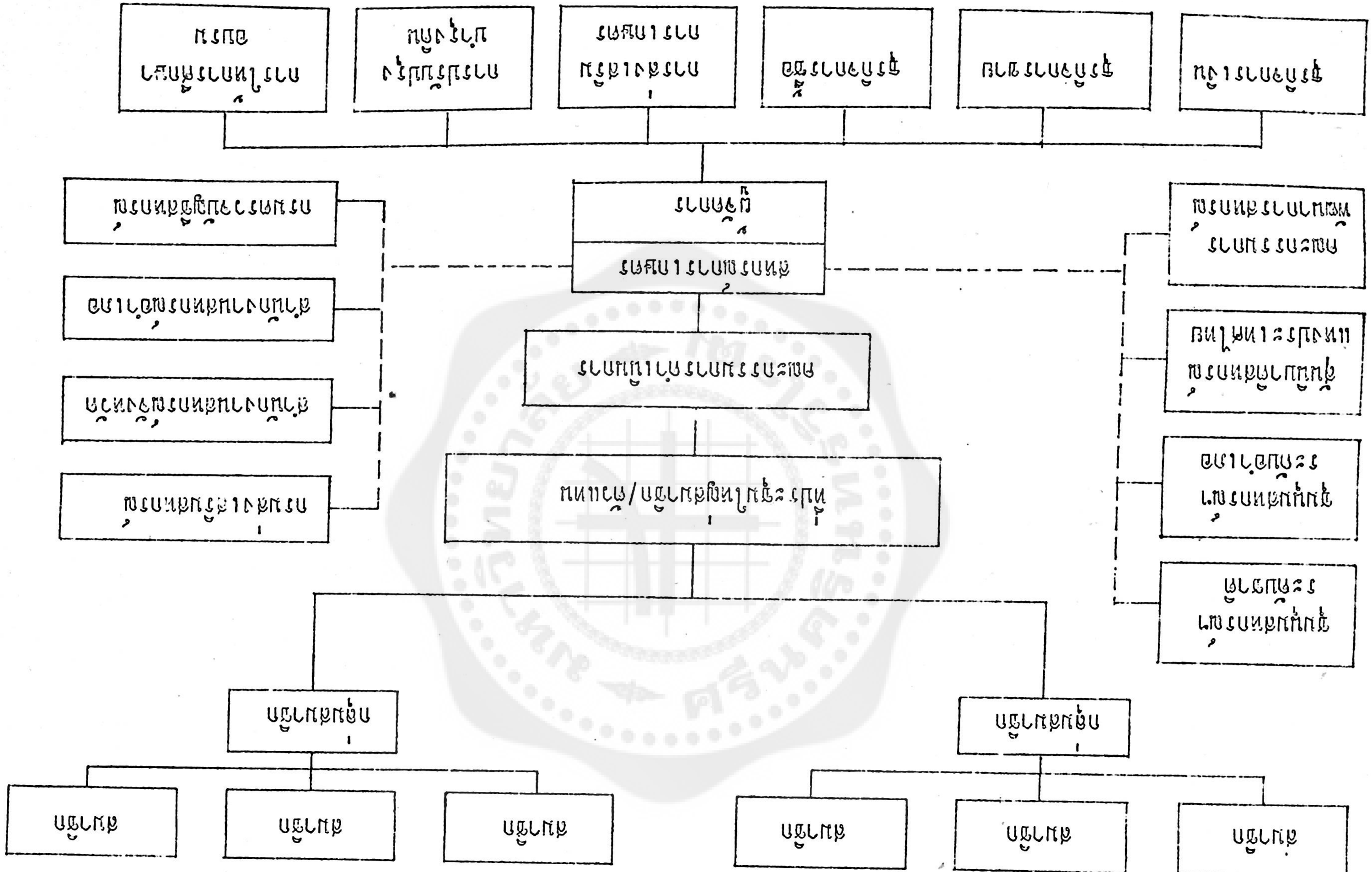
ผู้อำนวยการโรงเรียน
รองผู้อำนวยการโรงเรียน
รองผู้อำนวยการโรงเรียน
ครูที่ปรึกษา
ครูที่ปรึกษา
ครูที่ปรึกษา

3.1.2 โครงสร้างและผู้รับผิดชอบ ส่วนที่ประกอบด้วยสมาชิก ประกอบด้วย

สมาชิกสหกรณ์ หมายถึงผู้ที่ลงชื่อขอจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรและหมายถึงบุคคลที่สนใจในกิจการสหกรณ์ มีคุณสมบัติตามที่สหกรณ์กำหนดไว้ และสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรนั้น ๆ

กลุ่มสมาชิก หมายถึงสมาชิกสหกรณ์ที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในตำบลเดียวกัน หรืออยู่ในท้องที่ใกล้ ๆ กัน รวมกันตั้งเป็นกลุ่มสมาชิกขึ้น มีประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม เป็นผู้บริหารและทำหน้าที่แจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของสหกรณ์แก่สมาชิกในกลุ่ม

ที่ประชุมใหญ่ เมื่อสิ้นปีการเงินสหกรณ์จะปิดบัญชีและนัดสมาชิกทุกคน หรือผู้แทนของกลุ่มสมาชิก มารวมประชุมใหญ่ เพื่อแจ้งผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา และเลือกตั้งกรรมการชุดใหม่ ตลอดจนกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานของสหกรณ์ในปีต่อไปด้วย

คณะกรรมการดำเนินการ หมายถึงตัวแทนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เข้ามาบริหารงานในสหกรณ์ ปกติจะมีจำนวน 10 - 15 คน

3.1.3 โครงสร้างและผู้รับผิดชอบฝ่ายจัดการ เป็นส่วนที่ประกอบด้วยผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์ที่สหกรณ์จ้างมาดำเนินงานสหกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง ประกอบด้วย

ผู้จัดการสหกรณ์ เป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานและควบคุมกิจการสหกรณ์อย่างใกล้ชิด สหกรณ์จะเจริญได้ก็เพราะมีผู้จัดการที่ดี มีความรู้ ประสบการณ์ ความซื่อสัตย์ และความขยันขันแข็ง

พนักงานสหกรณ์อื่น ๆ เป็นลูกจ้างที่สหกรณ์จ้างเข้ามาทำงานในสหกรณ์แทนกรรมการดำเนินการ เพราะกรรมการแต่ละคนมีอาชีพส่วนตัวไม่อาจมานั่งทำงานแก่สหกรณ์ได้ตลอดเวลา จึงต้องจ้างพนักงานมาปฏิบัติงานแทนกัน

3.1.4 โครงสร้างที่เกิดจากการรวมตัวกันของสหกรณ์ ประกอบด้วยลำดับชั้นของสหกรณ์ดังนี้

สหกรณ์ขั้นปฐม หรือสหกรณ์ท้องถิ่น เป็นสหกรณ์ที่มีบริการครอบคลุมระดับหนึ่งอำเภอ คือ สหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอปัจจุบัน (ปี 2525) มี 907 สหกรณ์ มีสมาชิก 777,820 คน เป็นสหกรณ์ที่มีจำนวนและสมาชิกมากที่สุดในประเทศไทย

สหกรณ์ขั้นมัธยม หรือชมนุมสหกรณ์การเกษตรระดับจังหวัด โดยสหกรณ์ขั้นปฐมอย่างน้อย 3 แห่ง จัดตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกในด้านต่าง ๆ เช่น การเงิน ธุรกิจการขายการซื้อ และการแปรรูป ปัจจุบันมีชมนุมสหกรณ์การเกษตรระดับจังหวัด 34 แห่ง มีสหกรณ์สมาชิก 500 แห่ง

สหกรณ์ขั้นยอด หรือชมนุมสหกรณ์ระดับชาติ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการทำหน้าที่เกี่ยวกับธุรกิจด้านการตลาด การรวบรวม และจัดจำหน่ายผลผลิตของสมาชิกทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก ปัจจุบันมีชมนุมสหกรณ์ระดับชาติ 8 แห่ง มีสหกรณ์สมาชิก 1,184 แห่ง

3.1.5 โครงสร้างประกอบด้วยหน่วยงานของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับงานสหกรณ์ อันมี

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการด้านวิชาการ การให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิก กรรมการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์โดยทั่วไป และเป็นตัวแทนของขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้ความสนับสนุนสหกรณ์การเกษตรโดยการให้เงินกู้ยืม แก่สหกรณ์การเกษตรเพื่อนำไปใช้เป็นทุนดำเนินธุรกิจ และให้เกษตรกรกู้ยืม

กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดตั้ง ควบคุม ตรวจตรา และส่งเสริมงานสหกรณ์ทุกประเภท มีจัดตั้งสำนักงานและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบทั้งในระดับจังหวัด และอำเภอ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ตรวจ การจัดทำบัญชี และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดวางระบบและการจัดทำบัญชีของสหกรณ์

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์ สำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่กำหนดนโยบายและวิธีการดำเนินงานพัฒนาการสหกรณ์ ตลอดจนการปรับปรุงการดำเนินงานสหกรณ์ การวางแผนพัฒนาการสหกรณ์และปรับปรุงโครงสร้างการสหกรณ์

3.2 วิธีการฝึกอบรม จัดการฝึกอบรมทั้ง 2 เรื่องพร้อมกันโดยจัดแบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ศึกษาและรายงานต่อที่ประชุมใหญ่ เรื่องโครงสร้างและผู้รับผิดชอบการบริหารสหกรณ์ กลุ่มที่ 2 ศึกษาและรายงานต่อที่ประชุมใหญ่ เรื่องสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์ ในการรายงานต่อที่ประชุมใหญ่จะมีเงื่อนไขว่า เมื่อกลุ่มที่ 1 เสร็จแล้ว กลุ่มที่ 2 จะต้องทำหน้าที่ซักถามรายละเอียด และข้อมูลเพิ่มเติมในประการต่าง ๆ และเช่นเดียวกัน กลุ่มที่ 1 ก็จะเป็นผู้ซักถามกลุ่มที่ 2 ดังรายละเอียด

และข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่กลุ่มที่ 2 รายงาน การศึกษาหาข้อมูลนั้นให้ดูมือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้าอบรมเป็นเอกสารหลัก เอกสารอื่น ๆ ก็มีดูมือสหกรณ์และเอกสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่าง ๆ ที่ผู้อบรมนำไปใช้เป็นเอกสารประกอบการฝึกอบรม

4. <u>อุปกรณ์การฝึกอบรม</u>

4.1 แผนภาพแสดงโครงสร้างและการบริหารงานสหกรณ์ ผู้รับผิดชอบการบริหารงานสหกรณ์แต่ละระดับ ลำดับขั้นของสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตร

4.2 ดูมือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ฉบับผู้เข้าอบรม หน่วยที่ 2

<u>การประเมินผลในส่วนรวมของหน่วยที่ 2</u>

1. ผู้อบรมสอบถามระหว่างการฝึกอบรม
2. ผู้เข้าอบรมแสดงความคิดเห็นต่อหัวข้อและเนื้อหาสาระการฝึกอบรม ผู้อบรม ระยะเวลาการอบรม และความคิดเห็นอันเพิ่มเติม โดยแสดงความคิดเห็นในแบบประเมินความคิดเห็นที่ได้จัดทำขึ้น
3. ผู้อบรมสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าอบรม ตามแนวทางที่กำหนดในแบบสังเกตพฤติกรรม

หน่วยที่ 3 : การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ แหล่งที่มาของเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างหลักสหกรณ์กับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ในการติดต่อใช้บริการกับสหกรณ์ ควบคุมและติดตามการดำเนินงานสหกรณ์ ตลอดจนความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสหกรณ์

หัวข้อการฝึกอบรม

1. หลักการดำเนินธุรกิจและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร
   - 1.1 หลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร
   - 1.2 ธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร
2. ความแตกต่างระหว่างการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับธุรกิจทั่วไป
3. แหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

การจัดการฝึกอบรมเรื่องหลักการดำเนินธุรกิจ และการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ชี้แจงลักษณะสำคัญของการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ไว้อย่างถูกต้อง

2. เค้าโครงการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	วิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
1. หลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร 2. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร	1. แสดงแผนภาพและอธิบายประกอบ 2. ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามผู้เข้าอบรมระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมกิจกรรมและพฤติกรรมระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามหลังการฝึกอบรม

3. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 1

3.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม หลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มี 2 ประการสำคัญ คือ ประการแรกเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาและพัฒนาการประกอบอาชีพที่สมาชิกไม่สามารถแก้ไขได้ตามลำพัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการลดต้นทุนการผลิต การผลิตให้ตรงกับความต้องการ การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ การรักษามาตรฐานการผลิต และผลิตภัณฑ์ตลอดจนการรับซื้อผลิตผลจากสมาชิก ประการที่สองเพื่อให้สมาชิกมีโอกาสได้รับผลประโยชน์จากสหกรณ์โดยทั่วไปอย่างเท่าเทียมกัน และมิใช่เป็นการดำเนินธุรกิจเพื่อมุ่งหากำไรเป็นหลัก แต่มุ่งเพื่อให้บริการเป็นประการสำคัญ

3.2 วิธีการฝึกอบรม ผู้อบรมอธิบายนำโดยใช้แผนภาพประกอบเพื่อให้ผู้เข้าอบรมทราบถึงหลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

4. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 2

4.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย

4.1.1 ธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน ดำเนินการเกี่ยวกับการให้เงินกู้ระยะสั้น เป็นเงินกู้เพื่อใช้ในการเกษตรสำหรับฤดูหนึ่ง ๆ และเงินกู้ระยะปานกลางเป็นเงินกู้เพื่อลงทุนในทรัพย์สินการเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์เกินกว่าฤดูการเพาะปลูกฤดูหนึ่ง การรับเงินฝาก เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ โดยสหกรณ์จะรับเงินฝากจากสมาชิก 2 ประเภท คือ เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ

4.1.2 ธุรกิจการขายหรือการรวบรวมผลิตผลของสมาชิกจัดการขาย สหกรณ์รวบรวมผลผลิตของสมาชิกออกขายให้ได้ราคาที่เป็นธรรม โดยจะจัดหาตลาดจำหน่ายผลิตผลให้สมาชิกด้วย

4.1.3 ธุรกิจการซื้อหรือการจัดหาสิ่งของที่จำเป็นมาขายแก่สมาชิก สหกรณ์สอบถามความต้องการสินค้าต่าง ๆ ของสมาชิก แล้วจากนั้น จะจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้ตรงกับความต้องการของสมาชิก

4.1.4 ธุรกิจการบริการและบำรุงที่ดิน สหกรณ์จัดให้มีการติดตั้งเครื่องยนต์สูบน้ำ สร้างทำนบเหมืองฝาย จัดระบบการส่งน้ำให้แก่พื้นที่การเกษตรของสมาชิก ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายในขอบเขตความสามารถของสหกรณ์ที่จะกระทำได้ โดยสหกรณ์จะเรียกเก็บเงินค่าบริการตามความเหมาะสม

4.1.5 การส่งเสริมการเกษตร สหกรณ์จัดให้มีการแนะนำความรู้ด้านวิชาการเกษตร เพื่อให้สมาชิกนำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงการผลิตให้ได้ผลดีต่อไป

4.1.6 การให้การศึกษาอบรม สหกรณ์จัดให้มีการศึกษาอบรมหลักวิธีการสหกรณ์แก่สมาชิก กรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อยู่เสมอ เพื่อให้ เข้าใจถึงอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่แต่ละคนมีต่อสหกรณ์

4.2 <u>วิธีการฝึกอบรม</u> ผู้เข้าอบรมร่วมอภิปรายและชี้แจงถึงลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ สภาพการดำเนินธุรกิจ การให้บริการแก่สมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานธุรกิจ และการให้บริการแก่สมาชิก สมาชิกควรให้ความร่วมมือกับสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจอย่างไร

ก่อนจบกิจกรรมผู้อบรมจะสรุปผลการอภิปรายของผู้เข้าอบรม และจะชี้แจงลักษณะการดำเนินงานธุรกิจการเกษตรในลักษณะต่าง ๆ

5. <u>อุปกรณ์การฝึกอบรม</u>

5.1 แผนภาพแสดงหลักการและลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

5.2 คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้าอบรมหน่วยที่ 3

6. <u>การประเมินผล</u>

6.1 สอบถามผู้เข้าอบรมระหว่างการฝึกอบรม

6.2 สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก

6.3 สอบถามหลังการฝึกอบรม

การจัดการฝึกอบรมเรื่องความแตกต่างระหว่างการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับธุรกิจทั่วไป

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ยอกถึงความแตกต่างระหว่างลักษณะและการดำเนินธุรกิจทั่วไปกับ ธุรกิจสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง

2. เค้าโครงการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	วิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
ความแตกต่างระหว่างการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับธุรกิจทั่วไป	1. แสดงแผนภาพและอธิบายประกอบ 2. ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1. สอบถามผู้เข้าอบรมระหว่างการฝึกอบรม 2. สังเกตการมีส่วนร่วมกิจกรรมและพฤติกรรมระหว่างการฝึกอบรม 3. สอบถามหลังการฝึกอบรม

3. กิจกรรมการฝึกอบรมที่ 1

3.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม ความแตกต่างระหว่างการธุรกิจของสหกรณ์กับของธุรกิจทั่วไป แสดงเป็นตารางเปรียบเทียบได้ดังนี้

ลักษณะที่เปรียบเทียบ	การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	การดำเนินธุรกิจของธุรกิจทั่วไป
1. วัตถุประสงค์	ให้บริการแก่สมาชิก	หากำไรให้ผู้ลงทุน
2. ความเป็นเจ้าของ	ผู้ใช้บริการสมาชิก	(ผู้ลงทุน (ผู้ถือหุ้น)
3. การควบคุม	ควบคุมแบบประชาธิปไตย (หนึ่งคนหนึ่งเสียง)	ออกเสียงตามส่วนของการลงทุน (หนึ่งหุ้นหนึ่งเสียง)
4. ธรรมชาติของการรวมกัน	เป็นการรวมคน	เป็นการรวมทุน
5. การขายหุ้น	ขายให้เฉพาะสมาชิก	ขายให้บุคคลทั่วไป
6. หน้าที่ของทุนและผลตอบแทน	ยอมให้เงินทุนทำหน้าที่ได้เพียงอย่างเดียว คือให้ดอกเบี้ยแก่สมาชิกผู้ลงทุน	ที่ลงทุนทำหน้าที่ 3 ทาง คือ หาดอกเบี้ย หากำไร และควบคุมกิจการ
7. ผลกำไรและการแบ่งผลตอบแทน	1. ที่ประชุมใหญ่สมาชิกเป็นผู้ตัดสินแบ่งกำไร 2. แบ่งกำไรในอัตราจำกัดไม่เกินอัตราดอกเบี้ยธนาคาร กำไรอีกส่วนแบ่งให้สมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์	1. คณะกรรมการของกิจการเป็นผู้ตัดสินแบ่งผลกำไร 2. แบ่งกำไรในอัตราไม่จำจำกัดตามจำนวนหุ้นที่ถือ
8. มูลค่าหุ้น	คงที่ไม่ขึ้นไม่ลง	ไม่คงที่ขึ้นลงอยู่เสมอ
9. ทัศนคติเกี่ยวกับให้ข้อเท็จจริง	เปิดเผยความจริงเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่จำหน่ายแก่สมาชิกและประชาชน	พยายามโฆษณาจูงใจผู้บริโภคเพื่อประโยชน์ของธุรกิจและผลตอบแทนทางด้านการเงิน

3.2 วิธีการฝึกอบรม ผู้อบรมอธิบายนำโดยใช้แผนภาพประกอบ เพื่อให้ผู้อบรมได้ทราบถึงความแตกต่างการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับ ธุรกิจทั่วไป แล้วให้ผู้เข้าอบรมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น

4. อุปกรณ์การฝึกอบรม

4.1 แผนภาพแสดงความแตกต่างระหว่างการดำเนินธุรกิจสหกรณ์กับธุรกิจทั่วไป

4.2 คู่มือสมาชิกสหกรณ์ฉบับผู้เข้าอบรม หน่วยที่ 3

5. การประเมินผล

5.1 สอบถามผู้เข้าอบรมระหว่างการฝึกอบรม

5.2 สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก

5.3 สอบถามหลังการฝึกอบรม

การจัดการฝึกอบรม เรื่องแหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม อธิบายถึงแหล่งที่มาและหลักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเงินทุนในการดำเนินกิจการธุรกิจของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง

2. เค้าโครงการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	วิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
แหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และบทบาทของสมาชิกในการมีส่วนร่วมลงทุนและผลที่ได้รับจากการลงทุน	1. แบ่งกลุ่มอภิปรายและรายงานผล 2. ผู้อบรมสรุปผลประกอบแผนภาพ	1. สังเกตพฤติกรรมของการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น 2. สอบถามระหว่างและหลังการฝึกอบรม

3. <u>กิจกรรมการฝึกอบรม</u>

3.1 <u>เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม</u> แหล่งมาที่ของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และบทบาทของสมาชิกเกี่ยวกับการลงทุนในกิจการสหกรณ์ แหล่งที่มาของเงินทุนเพื่อดำเนินธุรกิจได้แก่ เงินฝากของสมาชิก มูลค่าหุ้นที่สมาชิกซื้อ เงินกู้จากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ เช่น จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และจากธนาคารพาณิชย์เป็นต้น และจากผลกำไรในการดำเนินธุรกิจ อันได้แก่จากดอกเบี้ยเงินกู้ จากการรับซื้อและขายผลิตผลของสมาชิก และจากการดำเนินธุรกิจการขายสินค้าและบริการแก่สมาชิก

3.2 <u>วิธีการฝึกอบรม</u> แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มร่วมกันปรึกษา และรายงานผลต่อที่ประชุมใหญ่ในแต่ละเรื่อง คือ

<u>กลุ่มที่ 1</u> เรื่องแหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์

<u>กลุ่มที่ 2</u> เรื่องทำอย่างไรจึงจะให้สหกรณ์มีรายได้มากกว่ารายจ่าย

<u>กลุ่มที่ 3</u> เรื่องสมาชิกจะเสียประโยชน์อะไรบ้างหากสหกรณ์มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย

<u>กลุ่มที่ 4</u> เรื่องเพราะเหตุใดจึงทำให้สหกรณ์มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย

<u>กลุ่มที่ 5</u> สมาชิกจะได้ผลประโยชน์อะไรจากการที่สหกรณ์มีรายได้มากกว่ารายจ่าย

ผู้อบรมจะสรุปผลการรายงานของแต่ละกลุ่ม และสรุปเนื้อหาสาระของเรื่องนี้ ประกอบแผนภาพ

5. <u>อุปกรณ์การฝึกอบรม</u>

5.1 แผนภาพแสดงแหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

5.2 คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้าอบรม หน่วยที่ 3

6. <u>การประเมินผล</u>

6.1 สอบถามผู้เข้าอบรมระหว่างการฝึกอบรม

6.2 สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายและพฤติกรรมที่แสดงออก

6.3 สอบถามหลังการฝึกอบรม

<u>การประเมินผลในส่วนรวมของการฝึกอบรมหน่วยที่ 3</u>

1. การสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคนระหว่างการฝึกอบรม โดยผู้อบรมเป็นผู้สังเกต และใช้แบบสังเกต พฤติกรรมที่จัดทำขึ้น

2. การให้ผู้เข้าอบรม แสดงความคิดเห็นต่อหัวข้อและเนื้อหาสาระการฝึกอบรมต่อผู้อบรม ต่อระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมหน่วยที่ 3 และความคิดเห็นในประการอื่น ๆ ตามแบบประเมินความคิดเห็นที่ได้จัดทำขึ้น

หน่วยที่ 4 หน้าที่และพันธะของสมาชิกต่อสหกรณ์

จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และสำนึกในหน้าที่พันธะและความรับผิดชอบของตนต่อสหกรณ์ในฐานะที่เป็นเจ้าของและผู้ใช้บริการสหกรณ์

หัวข้อการฝึกอบรม

1. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์
   - 1.1 สิทธิของสมาชิกสหกรณ์
   - 1.2 หน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ที่ดี
2. การนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒาตนเองและชุมชน
   - 2.1 การนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง
   - 2.2 การนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน

การจัดการฝึกอบรมเรื่องสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม อธิบายความสำคัญและลักษณะของสิทธิที่สมาชิกพึงได้รับจากสหกรณ์ได้อย่างถูกต้องและชี้แจงและสามารถระบุถึงลักษณะสำคัญของการปฏิบัติงานในระยะที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดี

2. เก้าโครงการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	วิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมิน
1. สิทธิของสมาชิกสหกรณ์ 2. หน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ที่ดี	1. ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น 2. ผู้อบรมสรุปความคิดเห็น	1. สังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม 2. สอบถามระหว่างและหลังการฝึกอบรม

3. กิจกรรมการฝึกอบรม

3.1 เนื้อหาสาระการฝึกอบรม เรื่องสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์

สิทธิที่พึงได้รับของสมาชิกสหกรณ์ ประกอบด้วย การเข้าร่วมประชุมและร่วมแสดงความคิดเห็นและความต้องการของตนต่อที่ประชุม ตลอดจนซักถามการดำเนินงานของสหกรณ์ การออกเสียงเลือกตั้งกรรมการโดยพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบเพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม การสมัครเข้าแข่งขันเป็นผู้แทนหรือกรรมการสหกรณ์หากพิจารณาว่าตนมีคุณสมบัติเหมาะสม การติดตามความเคลื่อนไหวและการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ตลอดเวลา และการศึกษาและร่วมมือกับสมาชิกดำเนินการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสหกรณ์

หน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ที่ดี ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับ และมติที่ประชุมใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การชำระหนี้ตามกำหนด การใช้บริการของสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ 2) การเข้าร่วมประชุมทุกครั้งโดยเฉพาะการประชุมใหญ่ของสมาชิก เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เสนอแนะ แสดงความคิดเห็น และความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินงานการให้บริการ และการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ 3) การมีความสามัคคี ซื่อสัตย์ และเสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม โดยเข้าร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ด้วยความแข่งขันและด้วยความเต็มใจ นำของที่มีคุณภาพดีมาขายแก่สหกรณ์ 4) การให้ความร่วมมือส่งเสริมกิจการสหกรณ์ด้วยการศึกษาและทำความเข้าใจในหลักการ กฎ และระเบียบสหกรณ์ ชี้แจงบุคคลภายนอก และสมาชิกอื่นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ชักชวนเพื่อนสมาชิกให้ลงทุนในสหกรณ์เพิ่มขึ้นและใช้บริการของสหกรณ์มากยิ่งขึ้น ให้ความร่วมมือกับผู้บริหารในกิจกรรมสหกรณ์ 5) การควบคุมดูแลกิจการสหกรณ์ด้วยการเสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุมใหญ่ สอบถามติดตามความเคลื่อนไหว และการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ตลอดเวลา และด้วยวิธีการต่าง ๆ พิจารณาเลือกตั้งผู้แทนสมาชิก ประธานกลุ่ม และคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์จากผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม 6) การประพฤติตนในทางที่ถูกที่ควร 7) การอุทหนุนสหกรณ์ด้วยความภักดี

ข้อควรจำ สมาชิกสหกรณ์มีความสำคัญต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของสหกรณ์อย่างมาก สมาชิกเป็นทั้งเจ้าของ และผู้ใช้บริการ สหกรณ์ จึงต้องดูแลกิจการและเข้าร่วมกิจกรรมของสหกรณ์ตามสิทธิและหน้าที่ของตนอย่างเข้มแข็ง ด้วยความเต็มใจ และด้วยความซื่อสัตย์ จึงจะทำให้สหกรณ์ก้าวหน้าด้วยดี

3.2 <u>วิธีการฝึกอบรม</u> ผู้เข้าอบรมร่วมกันอภิปราย เรื่อง สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ และผลประโยชน์ที่สหกรณ์และสมาชิกจะได้รับหากสมาชิกปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่กังกล่าว ช่วงท้ายของกิจกรรมผู้อบรมจะสรุปผลการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ตลอดจนแสดงแผนภาพเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์

4. <u>อุปกรณ์การฝึกอบรม</u>

4.1. แผนภาพแสดงสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์

4.2. คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้าอบรม หน่วยที่ 4

5. <u>การประเมินผล</u>

5.1 สังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในการอภิปราย

5.2 สอบถามระหว่างและหลังการฝึกอบรม

<u>การจัดการฝึกอบรมเรื่องลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชน</u>

1. <u>จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม</u> อธิบายและเชื่อมโยงลักษณะของการนำแนวคิดตามหลักสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหา และพัฒนาตนเองและชุมชนได้อย่างถูกต้อง

2. เก้าโครงการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	วิธีการฝึกอบรม	วิธีการประเมินผล
1. การนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง 2. ควรนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน	1. ทบทวนลักษณะการรวมกันเป็นสหกรณ์และหลักการสหกรณ์ 2. แบ่งกลุ่มอภิปรายและแสดงความคิดเห็น 3. ผู้อบรมสรุปผลและอธิบายเพิ่มเติมประกอบแผนภาพ	1. สังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม 2. สอบถามระหว่างและหลังการฝึกอบรม

3. กิจกรรมการฝึกอบรม

3.1 เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม แนวคิดเกี่ยวกับการสหกรณ์เพื่อสนองความต้องร่วมกัน จึงอาจนำมาปรับใช้ได้ทั้งในระดับเล็กหรือระดับครอบครัว และระดับใหญ่ ก็อ ระดับชุมชน แม้ในระดับชาติก็สามารถนำไปปรับใช้ได้ ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาตนเองและชุมชนให้เป็นไปในแนวทางที่จะตอบสนองความต้องการร่วมกันของครอบครัวชองชุมชน และของประเทศชาติ แนวคิดหลักกังกล่าวได้แก่

3.1.1 การร่วมกันพิจารณาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพ สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหา

3.1.2 การตัดสินใจแก้ปัญหา และสภาพความเป็นอยู่ตลอดจนการประกอบอาชีพ โดยใช้เหตุผลอันได้วากการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ

และด้วยการศึกษาข้อมูล

3.1.3 เปิดโอกาสให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นและออกเสียงอย่างเสมอภาคกัน

3.1.4 การตัดสินใจต้องกระทำโดยอาศัยเสียงส่วนใหญ่ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3.1.5 การร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมตามความคิดเห็นและแนวทางที่ได้ตัดสินใจไปแล้ว

3.1.6 ร่วมมือกันติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดหากมีปัญหาเกิดขึ้นก็ร่วมกันปรึกษาหาแนวทางแก้ไขต่อไป

3.2 วิธีการฝึกอบรม

3.2.1 ผู้อบรมทบทวนลักษณะการรวมกันเป็นสหกรณ์และหลักการสหกรณ์ โดยอภิปรายร่วมกันกับผู้เข้าอบรม

3.2.2 แบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรมเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกศึกษาและรายงานเรื่องลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน เมื่อแต่ละกลุ่มรายงานผลแล้วก็ให้มีการอภิปรายร่วมกัน

3.2.3 ผู้อบรมสรุปผลและอธิบายเพิ่มเติมประกอบแผนภาพ

4. อุปกรณ์การฝึกอบรม

4.1 แถบภาพเกี่ยวกับลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชน

4.2 คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้า อบรมหน่วยที่ 4

5. การประเมินผล

5.1 การสังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในการอภิปราย

5.2 สอบถามระหว่างและหลังการฝึกอบรม

การประเมินผลในส่วนรวมของหน่วยที่ 4

1. การสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคนระหว่างการฝึกอบรมโดยผู้อบรมเป็นผู้สังเกต และใช้แบบสังเกตพฤติกรรมที่จัดทำขึ้น

2. การให้ผู้เข้าอบรม แสดงความคิดเห็นต่อหัวข้อและเนื้อหาสาระ การฝึกอบรมต่อผู้อบรม ต่อระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมหน่วยที่ 4 และความคิดเห็นในประการอื่น ๆ ตามแบบประเมินความคิดเห็นที่ได้จัดทำขึ้น

หน่วยที่ 5: ทบทวนและสรุปผลการฝึกอบรม

จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้และความเข้าใจ ในเนื้อหาสาระของการฝึกอบรมในหน่วยต่าง ๆ ทั้ง 4 หน่วย และเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสำนึกในความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

หัวข้อการฝึกอบรม

1. ทบทวนและสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักและระเบียบสหกรณ์
2. ทบทวนและสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหารสหกรณ์
3. ทบทวนและสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
4. ทบทวนและสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และพันธะของสมาชิกต่อสหกรณ์

การจัดการฝึกอบรม

กิจกรรมและวิธีการที่ใช้ เป็นการบรรยายสรุป และการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้อบรม และผู้เข้าอบรม

การประเมินผล

ไม่มีการประเมินผลความรู้ความเข้าใจและความสำนึกในเนื้อหาสาระของการอบรมหน่วยนี้โดยตรง แต่จะประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมและวิธีการอบรม คู่มือการอบรม

1. การสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมเกี่ยวกับกิจกรรมและวิธีการอบรมต่างๆที่ใช้ตลอดการฝึกอบรม โดยให้ผู้เข้าอบรมแสดงความคิดเห็นในระบบสอบถามที่จัดทำขึ้น

2. การสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมเกี่ยวกับคู่มือสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้าอบรม โดยให้ผู้เข้าอบรมแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น.

ภาคผนวก ข.3

คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
ฉบับผู้เข้าฝึกอบรม
หน่วยที่ 1

โดย

นายประยูร ศรีประสาธน์

จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบ
การจัดการศึกษาสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ธันวาคม 2525

หน่วยที่ 1 หลักและระเบียบสหกรณ์

เรื่องที่ 1 : หลักการสหกรณ์

<u>ฐานะของเกษตรกรไทย</u>

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร แต่เกษตรกรส่วนใหญ่มีฐานะยากจนและมีความต้องการปรับปรุงฐานะของตนให้ดีขึ้น

โดยทั่วไปแล้ว การเกษตรของไทยยังทำไปโดยอาศัยธรรมชาติเป็นสำคัญ ปีใดฝนแล้งหรือน้ำท่วม ย่อมจะทำให้การผลิตได้รับผลเสียหาย ปัญหาดังกล่าวยากที่จะแก้ไขได้ แต่รัฐบาลก็ได้พยายามช่วยเหลือ ด้วยการขยายการชลประทาน ทำฝนเทียมและการบรรเทาทุกข์ด้วยประการอื่นตามความจำเป็นอยู่แล้ว

อย่างไรก็ตามเกษตรกรก็มีความต้องการที่จะปรับปรุงฐานะของตนเอง เพื่อให้พ้นจากความยากจน ซึ่งจะกระทำได้ด้วยการช่วยตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นหมู่คณะ และได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล

<u>ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร</u>

ปัจจุบันเกษตรกรประสบปัญหา และมีความต้องการดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการขาดแคลนเงินทุน มีเงินทุนของตนเองไม่เพียงพอ ต้องกู้ยืมจากพ่อค้าหรือนายทุน ซึ่งเสียดอกเบี้ยแพง และหากไม่อาจชำระหนี้ได้ตามกำหนด ก็อาจถูกยึดที่นาไป

ฉะนั้น การได้รับความช่วยเหลือในเรื่องเงินทุนจากแหล่งที่เหมาะสม จึงเป็นสิ่งที่ต้องการของเกษตรกรโดยทั่วไป

2. ปัญหาขาดแคลนที่ดินทำกิน เกษตรกรเป็นจำนวนมาก มีที่ดินทำกินขนาดเล็ก บางรายต้องเช่าที่ทำกิน โดยเสียค่าเช่าแพง รายได้จากการเกษตรจึงไม่เพียงพอแก่การครองชีพ จึงมีฐานะยากจน และมีหนี้สินมาก

การช่วยเหลือเรื่องที่ดินทำกิน จึงเป็นเรื่องสำคัญ และเป็นความต้องการของเกษตรกร

3. ปัญหาขาดประสิทธิภาพในการผลิต เกษตรกรขาดความรู้ในด้านการใช้วิธีการผลิตสมัยใหม่ การชลประทาน และการบำรุงรักษาที่ดิน ตลอดจนการจัดการยังไม่ดีพอ ทำให้ได้รับผลผลิตต่ำและมีรายได้น้อย

เกษตรกรจึงต้องการการศึกษาอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตในประการต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้น

4. ปัญหาการตลาด เกษตรกรส่วนมากมักขายผลผลิตได้ราคาต่ำ เพราะมีความจำเป็นจะต้องรีบขาย เพื่อต้องการใช้หนี้ ทำให้แย่งกันขาย ราคาจึงตกต่ำ และถูกกดราคาตลอดจนถูกเอารัดเอาเปรียบด้วยประการต่าง ๆ และในบางครั้งก็ขายไม่ออก เพราะผลิตมากเกินต้องการ เก็บไว้นานก็เน่าเสีย รายได้จึงไม่คุ้มการลงทุน

เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว เกษตรกรต้องการความรู้เกี่ยวกับการตลาดและต้องการแหล่งข้อมูลด้านการตลาด ตลอดจนการรวมตัวกันขายผลผลิตและการต่อรองในเรื่องราคา

<u>ความพยายามแก้ปัญหาของเกษตรกร</u>

เกษตรกรพยายามหาวิธีการแก้ปัญหาที่ตนประสบอยู่ทุกวิถีทาง ซึ่งอาจแยกวิธีการแก้ปัญหาออกเป็น 2 วิธีคือ

1. การแก้ปัญหาด้วยความพยายามช่วยเหลือตนเอง ตามหลัก ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนต้องช่วยตนเองก่อนแล้วถึงจะให้ผู้อื่นช่วย วิธีการช่วยตนเองที่ปฏิบัติอยู่ ได้แก่

1.1 ความมีมานะอดทน ขยัน และหมั่นหาทางปรับปรุงตนเองและการประกอบอาชีพของตนเองให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป และทำอะไรทำจริง ไม่กลัวความยากลำบาก

1.2 รู้จักประหยัด อดออม และสะสมทรัพย์ ไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย และทำตามแบบคนอื่น

2. การแก้ปัญหาด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยการร่วมแรงร่วมใจกัน คิดหาทางแก้ไขปัญหา ที่เป็นปัญหาของทุกคนร่วมกัน และเป็นปัญหาที่ไม่อาจแก้ไขได้ด้วยตัวของตัวเอง การร่วมมือร่วมใจกันจะทำให้การแก้ปัญหาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

<u>ความหมายของสหกรณ์</u>

การร่วมมือร่วมใจกันเพื่อแก้ปัญหาของตนเองและหมู่คณะนี้เองเป็นที่มาของการจัดตั้งสหกรณ์

การสหกรณ์เป็นการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม โดยวิธีที่ประชาชนผนึกกำลังเข้าเป็นหมู่คณะ ดำเนินงานตามคติที่ว่า " แต่ละคนกระทำเพื่อหมู่คณะ และหมู่คณะกระทำเพื่อแต่ละคน " ทั้งนี้โดยยึดมั่นกติแห่งการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่คณะ

เมื่อกนเรารวมกันเป็นกลุ่มย่อมเกิดมีพลัง มีความสามารถที่จะแก้ปัญหาที่แต่ละคนไม่สามารถแก้ได้ตามลำพัง การสหกรณ์อุ้มชูหมู่ชน ผู้มีกำลังทรัพย์น้อย หรือได้รับบีบคั้นทางเศรษฐกิจให้มีฐานะดีขึ้น มีการอยู่ดีกินดี และมีความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

ด้วยเหตุนี้ สหกรณ์จึงหมายถึงรูปแบบของการดำเนินธุรกิจและสังคม ซึ่งสมาชิกเป็นผู้จัด และตั้งอยู่บนรากฐานของความเสมอภาค เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางธุรกิจและสังคมของสมาชิก

การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปในลักษณะที่มีสมาชิกเป็นเจ้าของ สมาชิกเป็นผู้บริหาร สมาชิกเป็นผู้ร่วมมือกันดำเนินการ เป็นผู้ใช้และได้รับประโยชน์

การเป็นเจ้าของแสดงออกด้วยการซื้อหุ้นสหกรณ์

การบริหารและร่วมมือกันดำเนินการ แสดงออกด้วยการเลือกผู้แทนไปเลือกกรรมการดำเนินงานเพื่อทำหน้าที่บริหารสหกรณ์ และการเข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นและ

เสนอแนะการดำเนินงานต่อสหกรณ์

การใช้และรับประโยชน์แสดงออกด้วยการ ซื้อ ขาย กู้ยืม และใช้บริการอื่น ๆ ของสหกรณ์

<u>สหกรณ์ของการรวมกันเป็นสหกรณ์</u>

การรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ตามความหมายที่กล่าวข้างต้น อาจแยกเป็นลักษณะสำคัญได้ 3 ประการคือ

1. เป็นการร่วมกันแก้ปัญหาที่สมาชิกไม่สามารถจะแก้ได้โดยลำพัง
2. เป็นการรวมกันโดยสมัครใจและแต่ละคนมีสิทธิมีเสียงเท่ากัน
3. แต่ละคนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากสหกรณ์เท่ากัน

<u>ผลที่เกิดจากการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์</u>

1. ผลในการต่อรอง การรวมกันเป็นสหกรณ์ทำให้เกิดพลังในการต่อรองทั้งในด้านการซื้อ และการขายสินค้าที่สมาชิกผลิตได้

2. เกิดพลังสามัคคีในชุมชน ทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีปัญหาอะไรก็ร่วมมือกันคิดและร่วมมือกันดำเนินการแก้ปัญหาด้วยการช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

3. 3. เกิดแหล่งเงินทุนของตนเอง สหกรณ์เป็นแหล่งจัดหาเงินมาให้สมาชิกกู้ยืมไปลงทุนประกอบอาชีพ

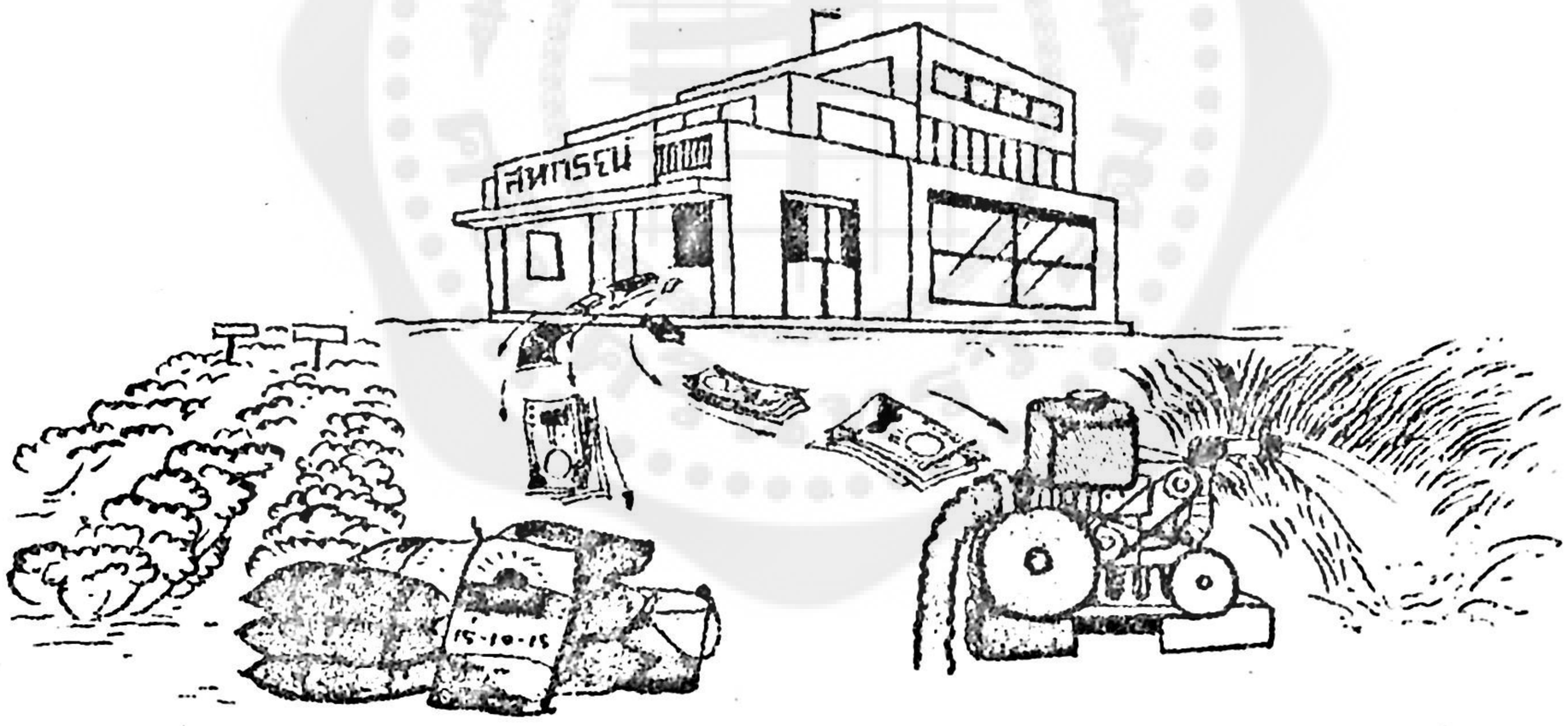

4. สหกรณ์ช่วยส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตรและการตลาด ตลอดจนการพัฒนาตนเองและชุมชนแก่สมาชิก อันได้แก่ การแนะนำสมาชิกให้รู้จักวิธีการเกษตรสมัยใหม่ การใช้ปุ๋ย การขยายพันธุ์ดีช เป็นต้น

5. สหกรณ์เป็นแหล่งส่งเสริมประชาธิปไตย โดยให้ทุกคนมีสิทธิมีเสียงทัดเทียมกัน ในการออกเสียงแสดงความคิดเห็น และสหกรณ์จะให้บริการและดำเนินงานตามความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงต้องรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของสมาชิกอยู่ตลอดเวลา

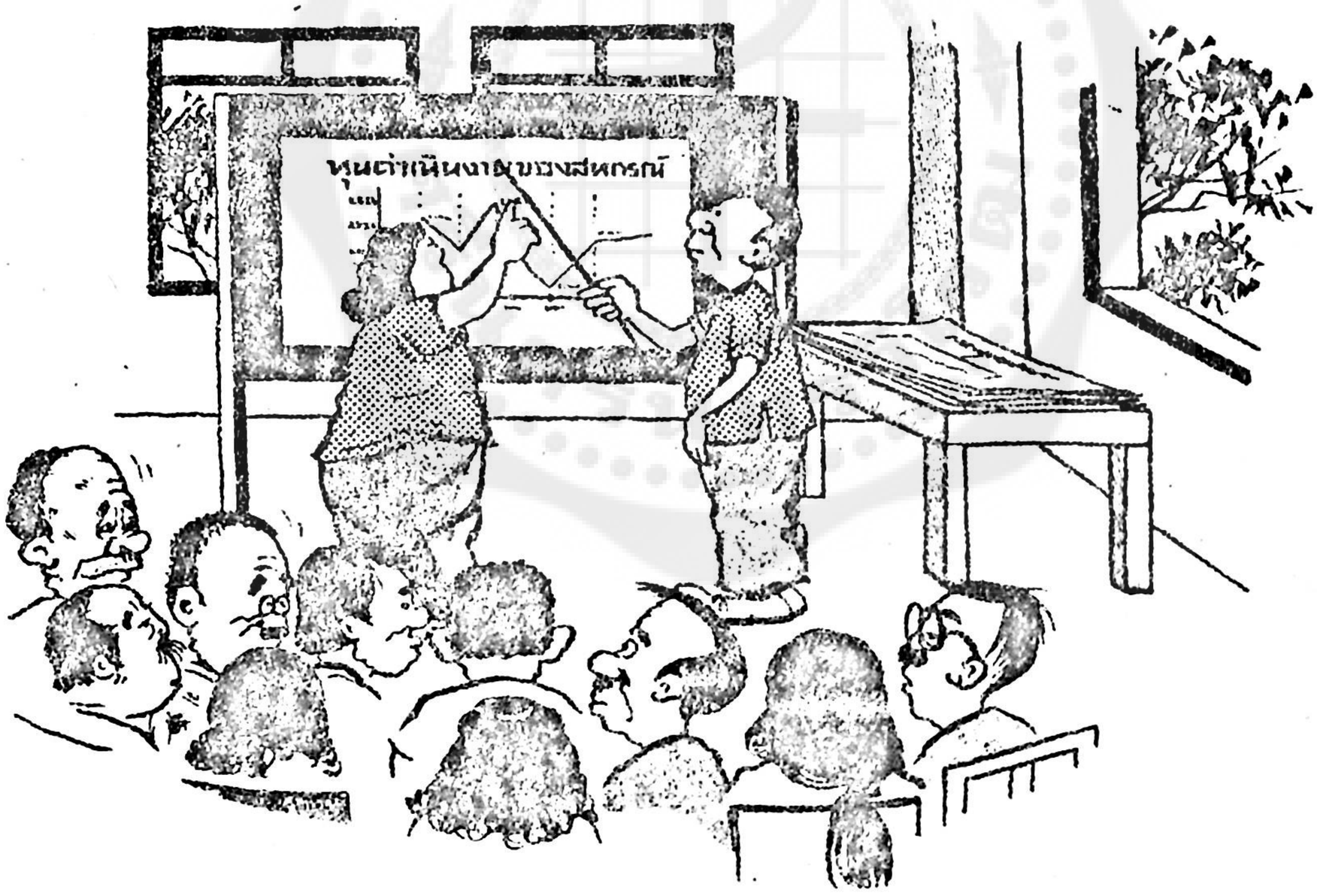

6. สหกรณ์เป็นแหล่งฝึกการดำเนินงานทางธุรกิจ รู้จักการวางแผนผลิต การควบคุมการใช้เงินทุนให้เป็นไปตามแผน ร่วมกันซื้อ ร่วมกันขาย และร่วมกันดำเนินธุรกิจ

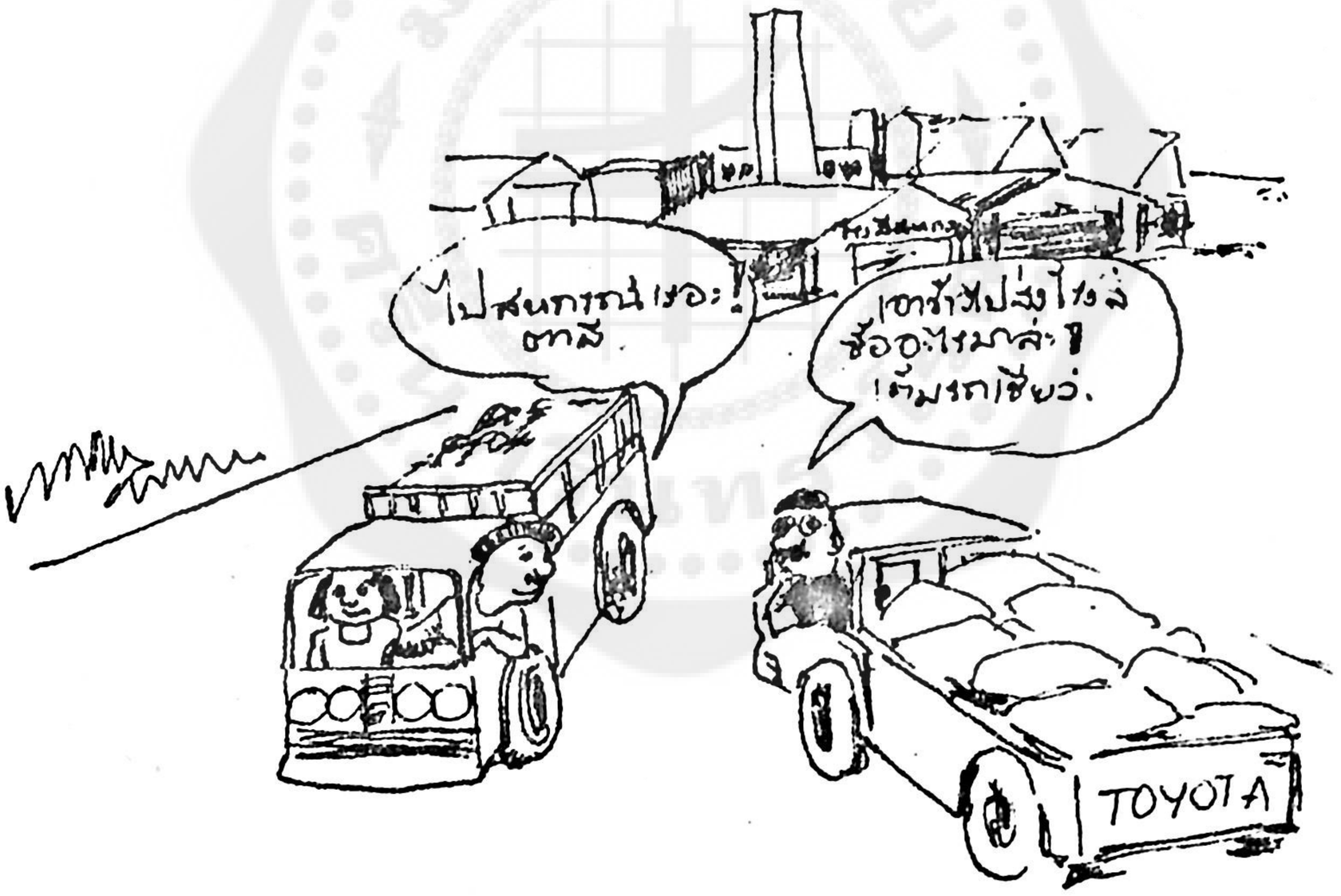

หลักการสหกรณ์

หลักการสำคัญของสหกรณ์ คือ การร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในการเข้าร่วมกิจกรรมของสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ และด้วยใจภักดี หลักการของสหกรณ์ที่ถือใช้กันในขณะนี้ มี 6 ข้อคือ

1. เปิดรับสมาชิกทั่วไปตามความสมัครใจ เพื่อให้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าเป็นสมาชิกอย่างทั่วหน้ากัน

2. ดำเนินกิจการของสหกรณ์ตามหลักประชาธิปไตย สมาชิกทุกคนมีสิทธิลงคะแนนเสียง
ขั้น ๆ เสียง โดยไม่คำนึงว่าจะมีหุ้นอยู่จำนวนเท่าใด

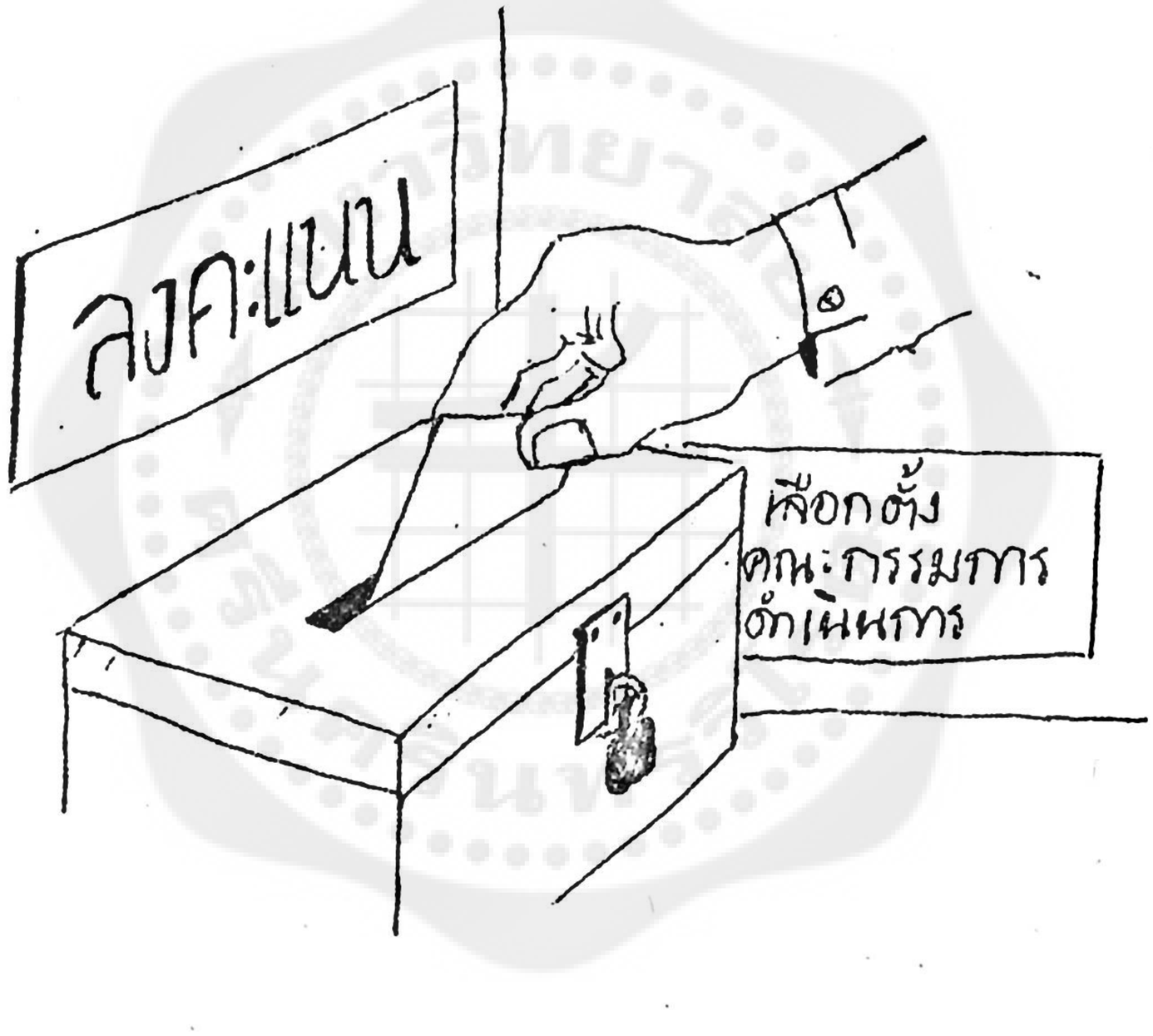

3. เงินปันผลที่จ่ายให้กับหุ้นต้องอยู่ในอัตราจำกัด โดยถืออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์เป็นเกณฑ์ และไม่จ่ายเกินกว่านั้น

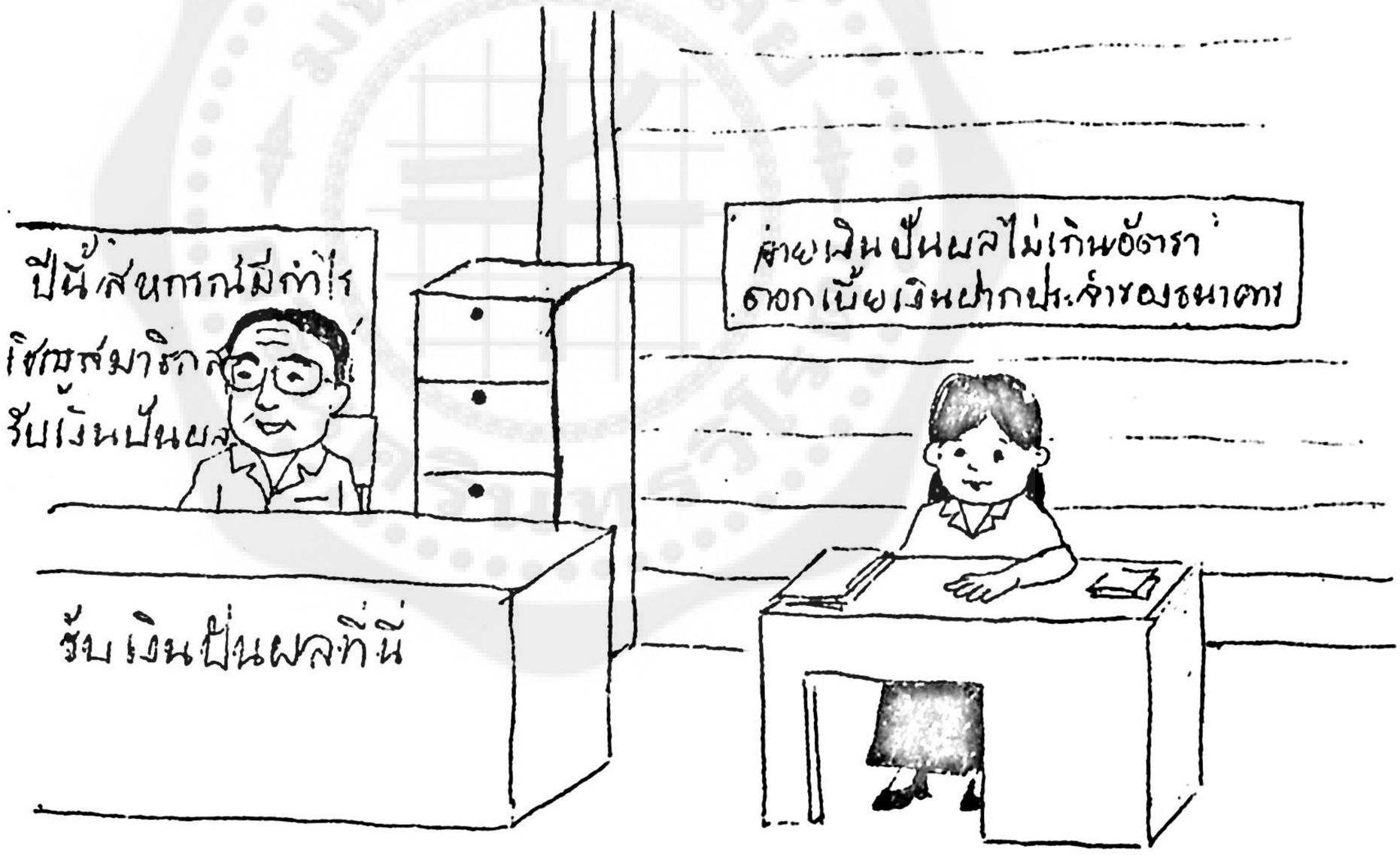

4. จ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกทำกับสหกรณ์ ใครทำธุรกิจกับสหกรณ์มาก ก็จะได้เงินเฉลี่ยคืนมาก

5. จัดให้มีการศึกษาอบรม เพราะเป็นกิจการที่แตกต่างจากธุรกิจอื่น และอยู่ได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกและผู้บริหารสหกรณ์ทุกระดับ ดังนั้นความเข้าใจในหลักการระเบียบปฏิบัติ ตลอดจนความเข้าใจซึ่งกันและกัน จึงเป็นสิ่งจำเป็น ด้วยเหตุนี้ สหกรณ์จึงต้องจัดการอบรมสมาชิก และผู้บริหารสหกรณ์อยู่เสมอ ๆ เพื่อก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และการร่วมมือกันเพื่อการสหกรณ์

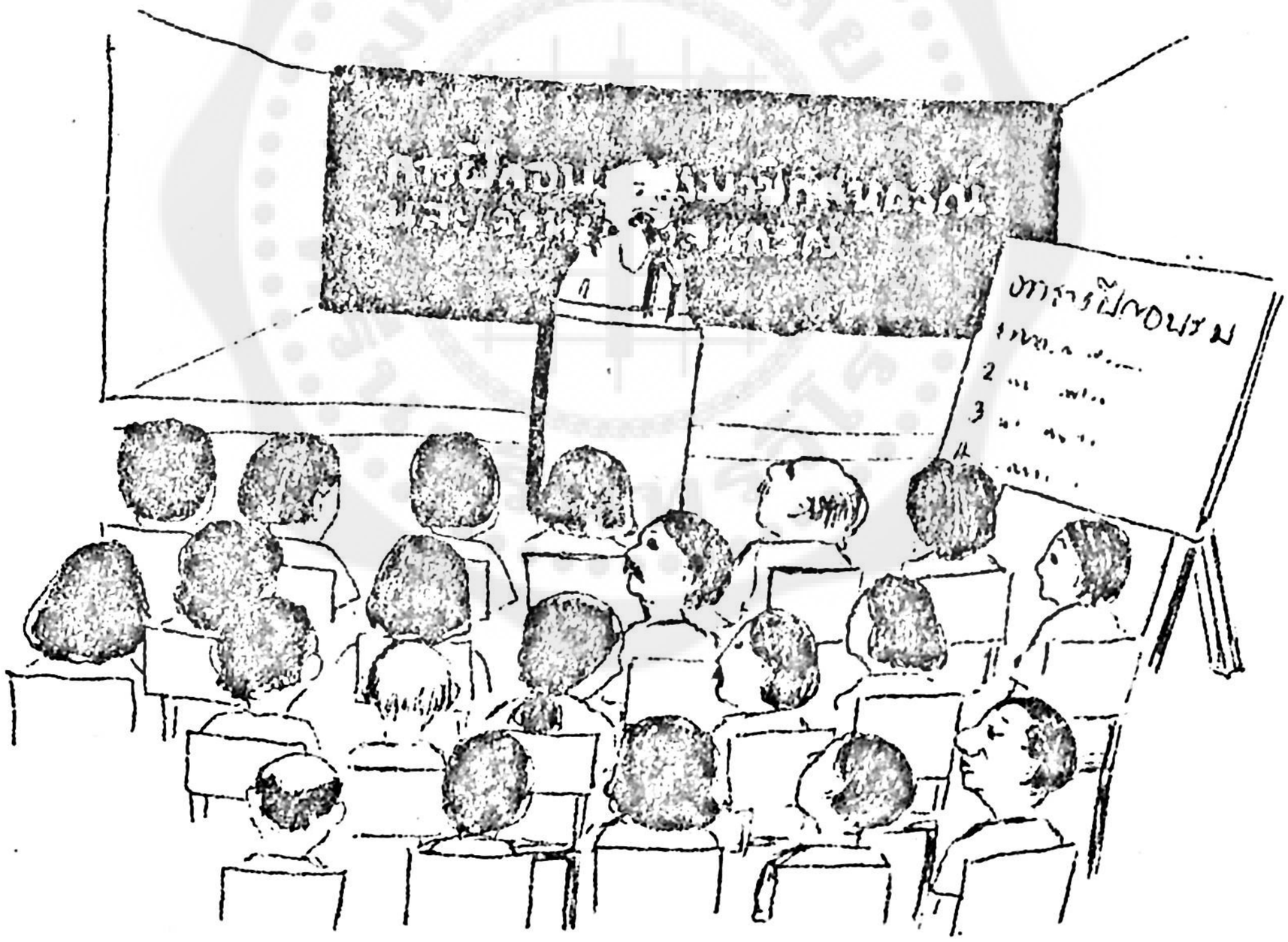

6. ให้ความร่วมมือช่วยเหลือสหกรณ์อื่น การร่วมมือกันก่อให้เกิดพลัง การที่สหกรณ์ต่าง ๆ ร่วมมือช่วยเหลือกัน ย่อมจะทำให้พลังการสหกรณ์มีมากยิ่งขึ้น

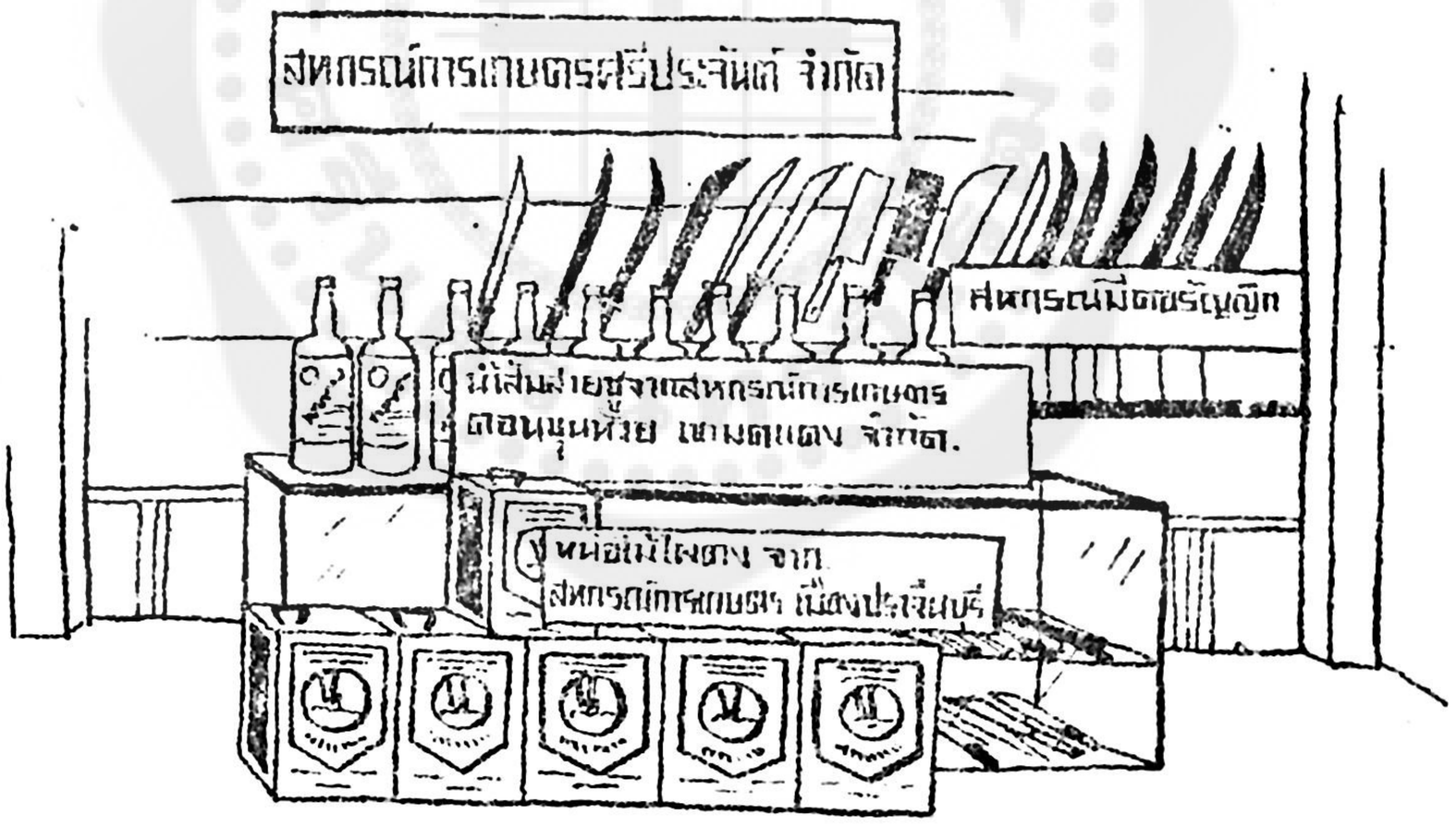

เรื่องที่ 2 : ระเบียบสหกรณ์

การดำเนินงานสหกรณ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวพันถึงคนจำนวนมากที่ต่างจิต ต่างใจ ต่างความนึกคิด ดังนั้นจึงจำเป็นจะต้องมีระเบียบเพื่อเป็นแนวทางให้ทุกคนปฏิบัติอย่างเดียวกัน และให้เกิดความเสมอภาคกัน

ระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ที่มีความเกี่ยวกันกับสมาชิกโดยตรง มี 4 ระเบียบด้วยกัน คือ ระเบียบเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ระเบียบเกี่ยวกับการกู้เงิน ระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก และระเบียบการขายพืชผลของสมาชิก

<u>ระเบียบเกี่ยวกับการรับฝากเงิน</u>

การฝากเงินมี 2 ประเภท คือ ประเภทออมทรัพย์ กับ ประเภทประจำ

การฝากเงินประเภทออมทรัพย์ ฝากครั้งแรกต่ำสุด 10 บาท ครั้งต่อไปจะฝากเท่าใดก็ได้ ดอกเบี้ยได้ร้อยละ 8 ต่อปี การถอนจะทำเมื่อไรก็ได้

การฝากเงินประเภทประจำ ฝากครั้งแรกไม่ต่ำกว่า 50 บาท และต้องฝากไม่ต่ำกว่า 3 เดือน ไม่มีสิทธิถอนก่อนกำหนด ยกเว้นจะร้องขอต่อสหกรณ์ อัตราดอกเบี้ยที่ได้รับแตกต่างกันไปตามระยะเวลาที่ฝาก กล่าวคือ 12 เดือนขึ้นไป ให้ร้อยละ 12 ต่อปี ฝากระหว่าง 6 เดือนขึ้นไป ดอกเบี้ยร้อยละ 10 ต่อปี และ 3 เดือนขึ้นไป ดอกเบี้ยร้อยละ 9 ต่อปี

การฝากเงินแต่ละประเภท สหกรณ์จะออกสมุดคู่ฝากให้ การฝากเงินแต่ละครั้งจะต้องมีพนักงานลงชื่อ และประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการหรือเลขานุการ คนหนึ่งคนใดลงชื่อกำกับด้วย

การฝากเงินจะฝากด้วยตนเองหรือให้ผู้อื่นฝากแทนตนก็ได้ แต่การถอนเงิน หากจะให้ผู้อื่นถอนแทน จะต้องมีใบมอบอำนาจตามแบบฟอร์มของสหกรณ์

ระเบียบเกี่ยวกับการกู้เงิน

1. ผู้มีสิทธิกู้ : สมาชิกเท่านั้นที่จะมีสิทธิกู้เงินจากสหกรณ์

2. เงินกู้มี 2 ประเภท คือ

2.1 เงินกู้ระยะสั้น ระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือน หรือ หนึ่งฤดูการผลิต ให้กู้เพื่อใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต การขอกู้เงินจะต้องเสนอแผนการผลิตและคำขอกู้ไปยังคณะกรรมการดำเนินการ ผ่านทางประธานกลุ่มเพื่อพิจารณา

ในแผนการผลิตจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ประเภทผลิตผล พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิตต่อไร่ ราคาประเมินผลผลิตที่จะได้ เงินทุนที่จะใช้กำหนดเวลาชำระคืน

สมาชิกผู้ขอกู้จะต้องทำหนังสือกู้ต่อคณะกรรมการ และคณะกรรมการดำเนินการจะเป็นผู้อนุมัติเงินกู้ การเบิกเงินกู้สหกรณ์จะจ่ายเป็นงวด ๆ ตามที่ได้ตกลงกันไว้

2.2 เงินกู้ระยะปานกลาง ให้กู้เกินกว่าหนึ่งฤดูการผลิต สำหรับกรณีการลงทุนเกี่ยวกับการผลิตที่ใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งฤดูการผลิต เช่น การบุกเบิกที่ดินเป็นต้น ผู้ขอกู้เงินจะต้องแจ้งความจำนงต่อสหกรณ์ โดยสหกรณ์จะส่งเจ้าหน้าที่เพื่อทำแผนกู้เงิน และคำขอกู้เงิน พร้อมทั้งสอบสวนรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้อนุมัติการให้เงินกู้ ส่วนการชำระดอกเบี้ยและเงินต้นนั้น ให้ชำระเป็นงวด ๆ ตามแต่จะตกลงกัน

3. การพิจารณาเงินกู้นี้ คณะกรรมการดำเนินการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาเงินกู้ขึ้น ประกอบด้วย ประธานอนุกรรมการเงินกู้ เลขานุการ และผู้จัดการ การอนุมัติให้กู้นั้นจะพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการขอกู้ ตัวสมาชิกที่ขอกู้ ความสามารถในการชำระหนี้ หลักประกัน ฐานะการเงิน และประวัติของสมาชิก

การค้ำประกันนั้น จะใช้หลักทรัพย์ไม่ต่ำกว่า 2 เท่าของเงินกู้ แต่หากกู้ไม่เกิน 20,000 บาท จะใช้สมาชิก 2 คน ค้ำประกันก็ได้

4. ดอกเบี้ยเงินกู้ คิดร้อยละ 13 ต่อปี หากชำระคืนไม่หมดก็จะคิดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นสำหรับส่วนที่ยังชำระคืนไม่หมด และสหกรณ์อาจกำหนดให้สมาชิกชำระหนี้ด้วยผลผลิต ในกรณีที่สหกรณ์รวบรวมผลผลิตของสมาชิก การชำระหนี้ด้วยผลผลิตนี้จะคิดอัตราตลาดในเวลาและสถานที่ส่งมอบ

<u>ระเบียบการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก</u>

สหกรณ์จะจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการแก่สมาชิก โดยสหกรณ์จะสอบถามความต้องการของสมาชิกก่อน และของที่ซื้อมาขายนั้นเป็นไปตามความต้องการส่วนใหญ่ของสมาชิก

การกำหนดราคาขาย จะยึดหลักไม่มุ่งแสวงหากำไร และพยายามจัดขายในราคาทุน แต่จะแบ่งราคาเป็นราคาเงินสด และราคาเงินผ่อน

สมาชิกที่ต้องการซื้อสิ่งของจากสหกรณ์ จะต้องแจ้งความจำนงแก่สหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร และชำระเงินทันทีที่รับรอง หรือตามเวลาที่กำหนดหรือโดยหักจากเงินกู้ สำหรับผู้ซื้อเงินเชื่อ จะต้องมีสมาชิก 2 คนค้ำประกัน และซื้อเชื่อได้ไม่เกิน 3,000 บาท หากวงเงินสิ่งของเกิน 3,000 บาท ต้องชำระเงินสดในส่วนที่เกิน สมาชิกที่ยังชำระเงินเชื่อไม่หมด จะไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อเชื่ออีก จนกว่าจะใช้เงินเชื่อทั้งหมด

<u>ระเบียบการขายผลผลของสมาชิก</u>

ผลผลที่สมาชิกจะรวบรวมเพื่อจัดการขาย ก็อ ผลผลที่สมาชิกผลิตโดยคณะกรรมการดำเนินงานจะกำหนดเป็นคราว ๆ ไป และรับซื้อโดยวิธีกงสี ก็อ ซื้อข้าด

สหกรณ์จะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำหน้าที่กำหนดราคารับซื้อติดต่อและรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก สืบข่าวความเคลื่อนไหวของการตลาดผลผลที่จะรับซื้อ

การรับซื้อคณะกรรมการจะออกใบรับผลผลให้แก่สมาชิก และสมาชิกจะนำไปรับเงินณ ที่ทำการสหกรณ์

เรื่องที่ 3 : กฎหมายสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก

กฎหมายสหกรณ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 สาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก คือ

<u>การจดทะเบียนสหกรณ์</u>

การขอจัดตั้งสหกรณ์ จะต้องได้รับอนุมัติจากนายทะเบียนสหกรณ์ โดยผู้ขอจัดตั้งยื่นคำขอจัดตั้งผ่านสหกรณ์อำเภอ หรือ สหกรณ์จังหวัด ซึ่งเป็นข้าราชการของกรมส่งเสริมสหกรณ์

การขอจดทะเบียนสหกรณ์ จะต้องมีคณะบุคคลไม่น้อยกว่า 10 คนยื่นขอจดทะเบียนเพื่อดำเนินกิจการร่วมกันในอันที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการเข้าร่วมเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ สมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งหุ้น ราคาหุ้นจะต้องเท่ากัน และสหกรณ์ที่จะจัดตั้งนั้น จะต้องมีข้อบังคับของตนเองโดยถูกต้อง

<u>การจัดสรรกำไรสุทธิ</u>

การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เมื่อมีผลกำไร จะต้องแบ่งผลกำไรดังนี้

1. แบ่งเป็นเงินสำรองร้อยละ 10
2. จัดเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ร้อยละ 5 แต่ไม่เกิน 5,000 บาท
3. จ่ายเป็นเงินปันผลหุ้นไม่เกินร้อยละ 8 ต่อปี
4. จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์ตามกำหนดในข้อบังคับ
5. จ่ายเป็นโบนัสกรรมการและเจ้าหน้าที่ไม่เกินร้อยละ 10
6. จ่ายเป็นเงินสะสมเพื่อดำเนินกิจการของสหกรณ์

<u>สหกรณ์ช่วยอะไรแก่สมาชิกบ้าง</u>

สหกรณ์การเกษตรจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์จะช่วยเหลือสมาชิกในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. จัดหาทุนให้สมาชิกได้กู้ยืมไปลงทุนและประกอบอาชีพ

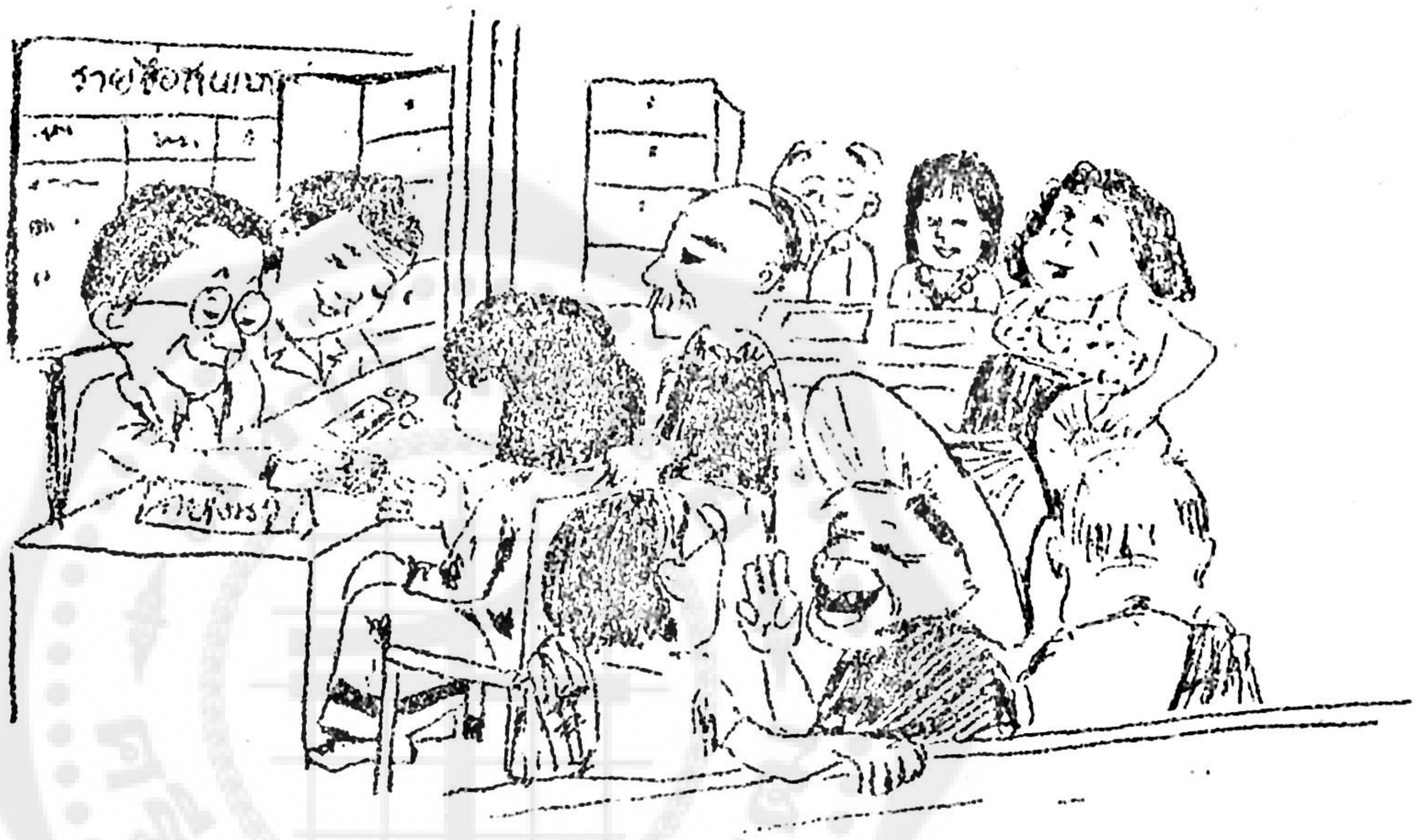

นอกจากนี้ยังให้กู้ยืมเงื่อไปปรับปรุงบำรุงดิน

๒. รับฝากเงินของสมาชิกเพื่อเป็นการส่งเสริมการออมทรัพย์

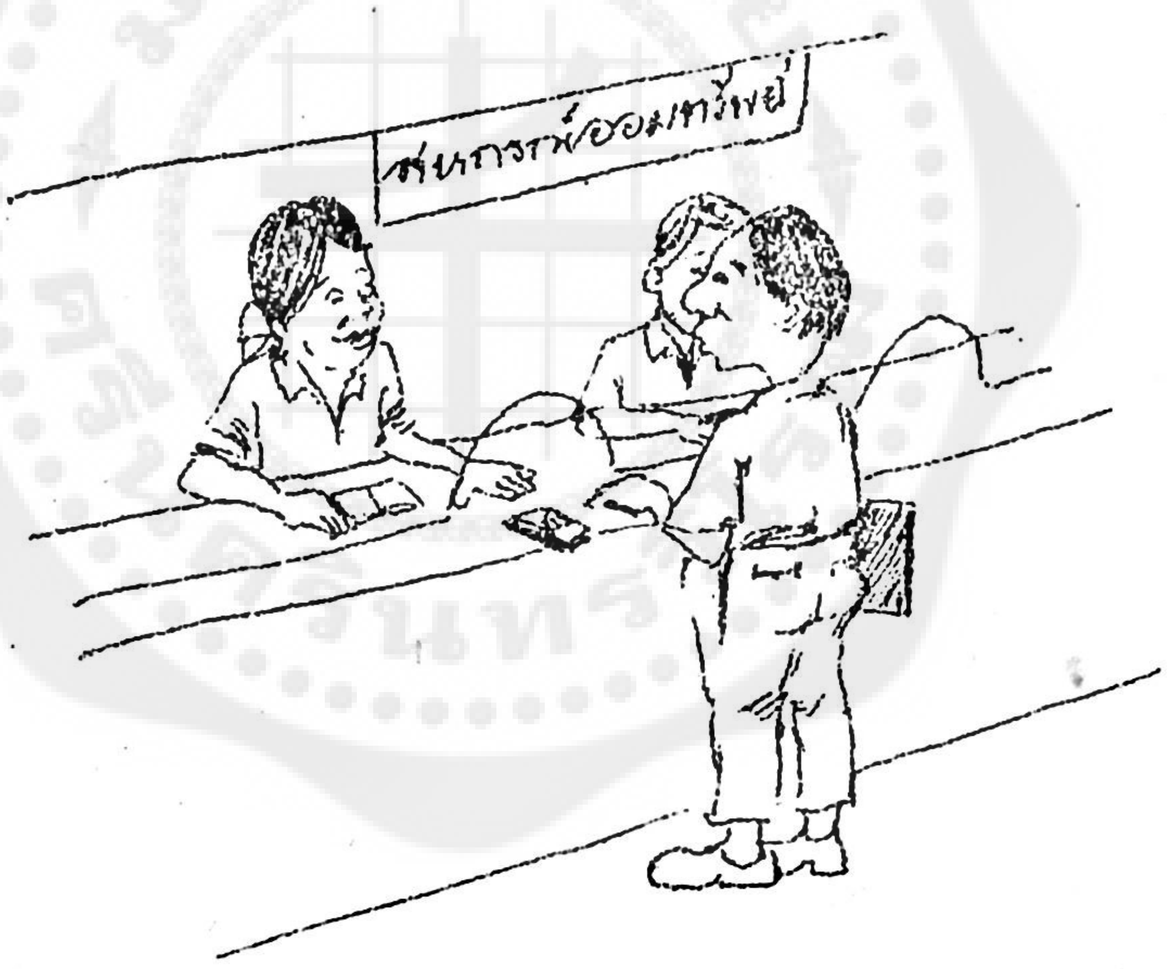

3. จัดหาสิ่งของที่จำเป็นต่อการเพาะปลูกมาขายแก่สมาชิก เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น

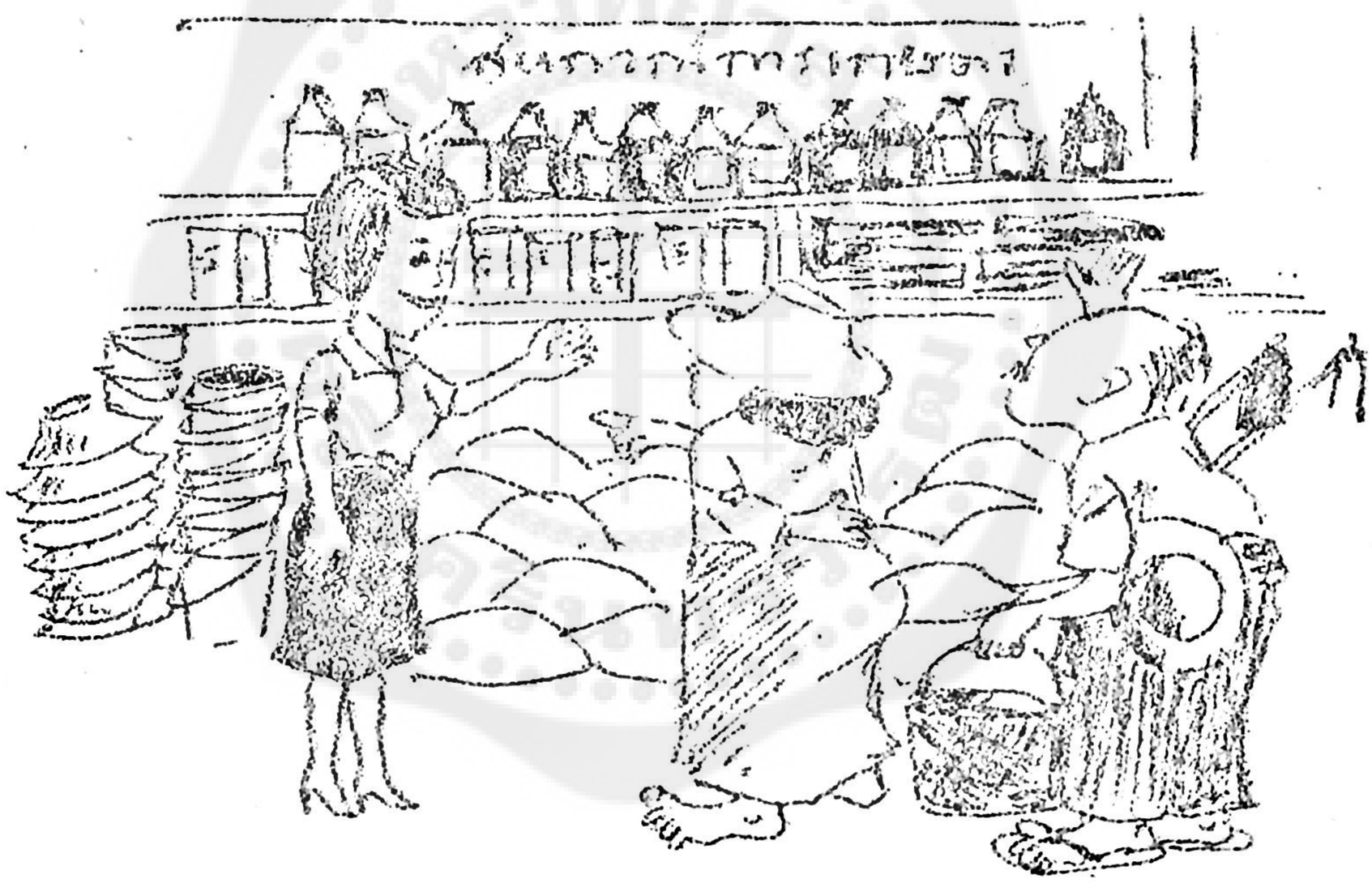

4. รวบรวมผลผลิตของสมาชิกออกจำหน่าย เพื่อป้องกันการถูกกดราคา และเพื่อต่อรองให้ได้ราคาดีที่สุด

5. ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตรแผนใหม่เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการประกอบอาชีพในครัวเรือนเพื่อหารายได้เพิ่มเติม

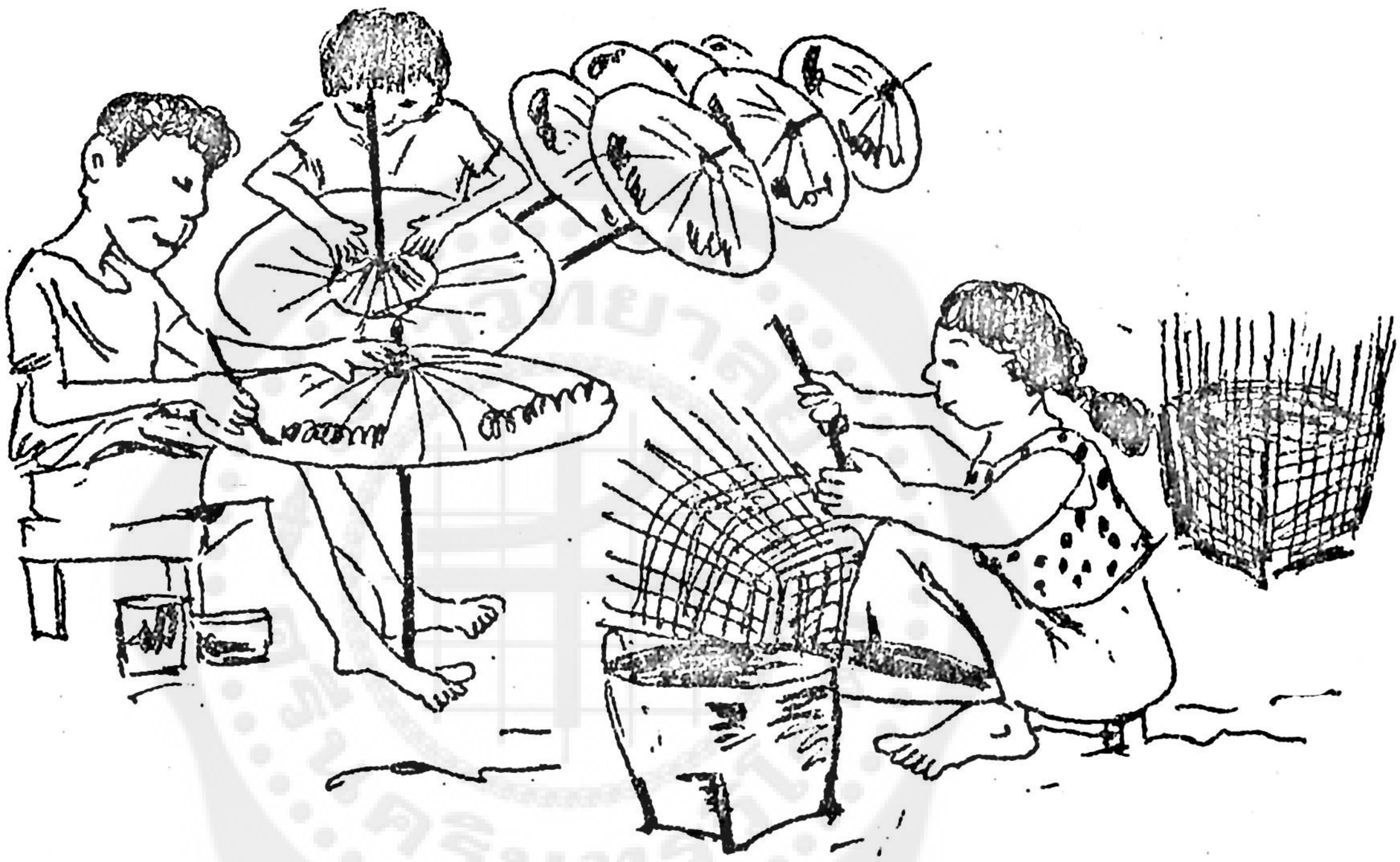

<u>การเลือกผู้แทนและการประชุมใหญ่สมาชิก</u>

สหกรณ์จะต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่อย่างน้อยปีละครั้ง สหกรณ์ที่มีสมาชิกกว่า 500 คน การประชุมใหญ่ อาจกระทำโดยการประชุมผู้แทนที่สมาชิกเลือกมาก็ได้

ที่ประชุมใหญ่จะทำหน้าที่พิจารณาจัดสรรกำไร เป็นเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก เงินโบนัสกรรมการ และเงินทุนสะสม

การเข้าประชุมใหญ่เป็นสิทธิเฉพาะตัวสมาชิกและ/หรือ ผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้ง สมาชิก/ผู้แทน จะมอบหมายให้ใครไปประชุมแทนคนไม่ได้

คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
ฉบับผู้เข้าฝึกอบรม
หน่วยที่ 2

โดย

นายประยูร ศรีประสาธน์

จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบ
การจัดการศึกษาสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ธันวาคม 2525

หน่วยที่ 2 : โครงสร้างและการบริหารสหกรณ์

เรื่องที่ 1 : โครงสร้างและผู้รับผิดชอบการบริหารสหกรณ์การเกษตร

<u>โครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร</u>

สหกรณ์การเกษตรของไทยอาจจัดแยกองค์ประกอบออกเป็น 4 ส่วนด้วยกัน คือ

1. ส่วนที่ประกอบด้วยสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิก
2. ส่วนที่เป็นฝ่ายจัดการ
3. ส่วนที่เกิดจากการรวมตัวกันของสหกรณ์
4. ส่วนที่ประกอบด้วยหน่วยงานของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

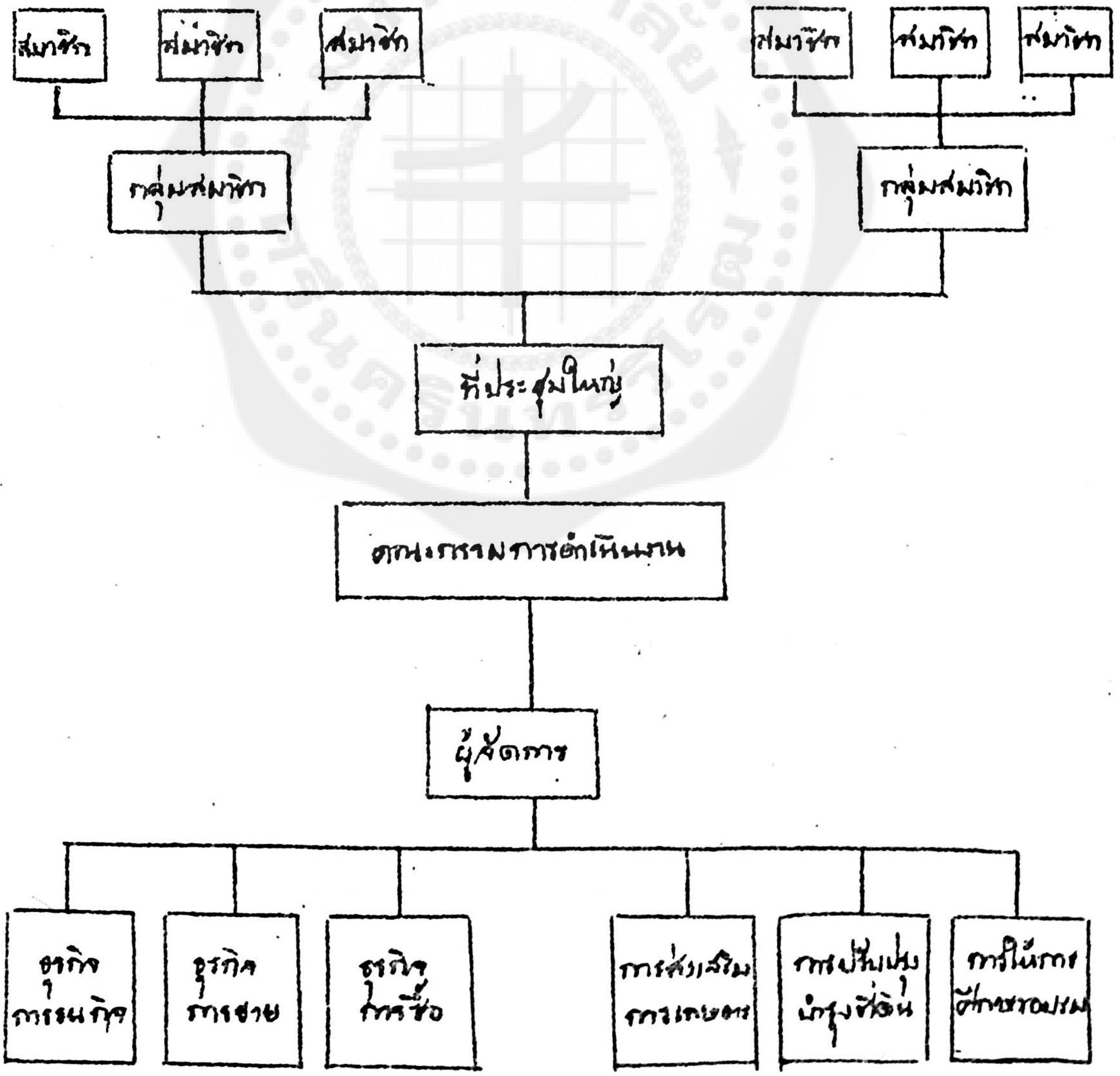

<u>โครงสร้างและผู้รับผิดชอบส่วนที่ประกอบด้วยสมาชิก</u>

แบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

1. สมาชิกสหกรณ์ คือ ผู้ที่ลงชื่อขอจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร และผู้ที่สนใจกิจการสหกรณ์ มีคุณสมบัติตามที่สหกรณ์กำหนด ซื้อหุ้น และสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์

สำหรับสหกรณ์การเกษตรอำเภอโคกสำโรงปัจจุบันมีสมาชิก 2,800 คน

2. กลุ่มสมาชิก คือ สมาชิกที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในที่ใกล้ ๆ กัน รวมกันตั้งเป็นกลุ่มสมาชิกขึ้น มีประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม เป็นผู้บริหารและทำหน้าที่แจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของสมาชิกแก่สมาชิกในกลุ่ม

ปัจจุบัน สหกรณ์การเกษตรอำเภอโคกสำโรง แบ่งออกเป็น 51 กลุ่ม

3. <u>ที่ประชุมใหญ่</u> เมื่อสิ้นปีการเงิน สหกรณ์จะปิดบัญชีและนัดสมาชิกทุกคน หรือผู้แทนของกลุ่มสมาชิก มาร่วมประชุมใหญ่ เพื่อแจ้งผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา และตั้งกรรมการ

4. คณะกรรมการดำเนินการ คือ ตัวแทนของสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ ให้เข้ามาบริหารงานสหกรณ์ ปกติมีสมาชิก 10-15 คน

<u>โครงสร้างและผู้รับผิดชอบฝ่ายจัดการ</u>

เป็นส่วนที่ประกอบด้วยผู้จัดการ และพนักงานสหกรณ์ที่สหกรณ์จ้างมาดำเนินงานสหกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง

ผู้จัดการสหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานและควบคุมกิจการสหกรณ์อย่างใกล้ชิด สหกรณ์จะเจริญได้ก็เพราะมีผู้จัดการที่ดี มีความรู้ ประสบการณ์ ความซื่อสัตย์ และความขยันสันแข็ง

พนักงานสหกรณ์อื่น ๆ เป็นลูกจ้างที่สหกรณ์จ้างเข้ามาทำงานในสหกรณ์แทนคณะกรรมการดำเนินการ เพราะกรรมการดำเนินการแต่ละคนมีอาชีพส่วนตัวไม่อาจมานั่งทำงานแก่สหกรณ์ได้ตลอดเวลา จึงต้องจ้างพนักงานมาปฏิบัติงานแทนตน

เรื่องที่ 2 : สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์

สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์ เป็นโครงสร้างที่เกิดจากการรวมตัวกันของสหกรณ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนิน า และโครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับงานสหกรณ์

<u>โครงสร้างที่เกิดจากการรวมตัวกันของสหกรณ์</u>

สหกรณ์ที่จัดตั้งตามท้องถิ่น หรือ อำเภอต่าง ๆ เรียกได้ว่าเป็นสหกรณ์ขั้นปฐม ที่มีพื้นที่บริการเฉพาะอำเภอที่ตั้งอยู่ ซึ่งในปี 2525 มีสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอทั้งสิ้น 907 สหกรณ์ มีสมาชิก 777,802 คน นับเป็นสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด

นอกจากสหกรณ์ระดับอำเภอแล้ว ยังมีสหกรณ์ในระดับจังหวัดและสหกรณ์ระดับชาติ อันเกิดจากการร่วมกันจัดตั้งของสหกรณ์การเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานในรูปของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรระดับจังหวัดและชุมนุมสหกรณ์การเกษตรระดับชาติ

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรระดับจังหวัด เกิดขึ้น จากการร่วมกันจัดตั้งของสหกรณ์ระดับ-อำเภออย่างน้อย 3 แห่ง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกในด้านต่าง ๆ เช่น การเงิน ธุรกิจการขาย การซื้อ และการแปรรูป ปัจจุบันมีชุมนุมสหกรณ์การเกษตรระดับจังหวัด 35 แห่ง มีสหกรณ์เป็นสมาชิก 500 แห่ง

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรระดับชาติ จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับธุรกิจด้านการตลาด การรวบรวมและจัดจำหน่ายผลผลิตของสมาชิกทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนจัดหาสินค้ามา-จำหน่ายแก่สมาชิก ปัจจุบันมีชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติ 8 แห่ง มีสมาชิก 1,184 แห่ง

เนื่องจากสหกรณ์มีหลายประเภท และแต่ละประเภทจะต้องประสานและร่วมมือกัน ดังนั้นจึงจำเป็นจะต้องมีหน่วยงานกลางที่เป็นตัวแทนขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทยในระดับชาติ ด้วยเหตุนี้ จึงมีการจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยขึ้น เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิชาการ อันได้แก่ การให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิก กรรมการ และพนักงานสหกรณ์ สหกรณ์ทุกประเภทที่จัดตั้งจะต้องเป็นสมาชิกและจ่ายเงินบำรุงสันนิบาตสหกรณ์

โครงสร้างที่ประกอบด้วยหน่วยงานของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์

ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องถึงสหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่มุ่งเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับจุดมุ่งหมายของการจัดตั้ง และมีการบริหารที่ชื่อสัตย์เพื่อคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก หน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวได้แก่

1. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้ความสนับสนุนสหกรณ์การเกษตรโดยการให้สหกรณ์การเกษตรกู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำไปใช้เป็นทุนดำเนินธุรกิจและให้เกษตรกรกู้เงินต่อไป

2. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดตั้ง ควบคุม ตรวจตรา และส่งเสริมงานสหกรณ์ทุกประเภท กรมนี้ได้จัดตั้งสำนักงานและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในระดับจังหวัดและอำเภอ นั่นคือ สหกรณ์จังหวัด และสหกรณ์อำเภอ

3. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหน้าที่ ตรวจการจัดทำบัญชี และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวางระบบและการจัดทำบัญชีสหกรณ์

4. คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์ สำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ กำหนดนโยบายและวิธีการดำเนินงานพัฒนาการสหกรณ์ ตลอดจนการปรับปรุงการดำเนินงานสหกรณ์ การวางแผนพัฒนา และการปรับปรุงโครงสร้างการสหกรณ์

คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
ฉบับผู้เข้าฝึกอบรม
หน่วยที่ 3

โดย

นายประยูร ศรีประสาธน์

จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบ
การจัดการศึกษาสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ธันวาคม 2525

หน่วยที่ 3 : การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

เรื่องที่ 1 : หลักการดำเนินธุรกิจและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

หลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เป็นไปโดยยึดถือหลักการสำคัญ 2 ประการ คือ

1. การร่วมกันแก้ปัญหาและพัฒนาการประกอบอาชีพที่สมาชิกไม่อาจช่วยตนเองได้ตามลำพัง เช่น การหาแหล่งทุน การนำวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ การรักษามาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลิตผล ตลอดจนการรวมกันขายผลผลิตเพื่อให้ได้ราคาที่เป็นธรรม

2. การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้รับผลประโยชน์จากสหกรณ์โดยเท่าเทียมกัน และมิได้มุ่งแสวงหากำไรแต่มุ่งเพื่อให้บริการเป็นสำคัญ

ธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์การเกษตรที่ดำเนินธุรกิจครบตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง จะให้บริการแก่สมาชิกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน

1.1 การให้เงินกู้ สหกรณ์การเกษตรจ่ายเงินกู้ให้สมาชิก 2 ประเภท คือ เงินกู้ระยะสั้น เป็นเงินกู้เพื่อใช้ในการเกษตรสำหรับฤดูหนึ่ง ๆ และเงินกู้ระยะปานกลาง เป็นเงินกู้เพื่อลงทุนในทรัพย์สินการเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูการ เพาะปลูกของฤดูหนึ่ง ๆ

1.2 การรับเงินฝาก เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ โดยสหกรณ์จะรับฝากจากสมาชิก 2 ประเภท คือ เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ

2. ธุรกิจการขายหรือการรวบรวมผลิตผลของสมาชิกจัดการขาย สหกรณ์รวบรวมผลิตผลของสมาชิกออกขายให้ได้ราคาที่เป็นธรรม โดยจะจัดหาตลาดจำหน่ายผลิตผลให้สมาชิกด้วย

3. ธุรกิจการซื้อหรือการจัดหาสิ่งของที่จำเป็นมาขายแก่สมาชิก สหกรณ์สอบถามความต้องการสินค้าต่าง ๆ ของสมาชิก ต่อจากนั้น จะจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้ตรงกับความต้องการของสมาชิก

4. ธุรกิจการบริการและบำรุงที่ดิน สหกรณ์จัดให้มีการติดตั้งเครื่องยนต์สูบน้ำ สร้างทำนบเหมืองฝาย จัดระบบการส่งน้ำให้แก่พื้นที่การเกษตรของสมาชิก ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายในขอบเขตความสามารถของสหกรณ์ที่จะกระทำได้ โดยสหกรณ์จะเรียกเก็บเงินค่าบริการตามความเหมาะสม

เรื่องที่ 2 : ความแตกต่างระหว่างการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับของธุรกิจทั่วไป

การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งของสหกรณ์การเกษตรมีความแตกต่างกับการดำเนินธุรกิจของเอกชนโดยทั่วไปในประการต่าง ๆ ดังนี้

สิ่งที่เปรียบเทียบ	ลักษณะความแตกต่าง	
	การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	การดำเนินธุรกิจเอกชน
1. วัตถุประสงค์	ให้บริการแก่สมาชิก	หากำไรให้ผู้ลงทุน
2. ความเป็นเจ้าของ	ผู้ใช้บริการ (สมาชิก)	ผู้ลงทุน (ผู้ถือหุ้น)
3. การควบคุม	ควบคุมตามแบบประชาธิปไตย (หนึ่งคนหนึ่งเสียง)	ออกเสียงตามส่วนของการลงทุน (หนึ่งหุ้นหนึ่งเสียง)
4. ธรรมชาติของการรวมกัน	เป็นการรวมคน	เป็นการรวมทุน
5. การขายหุ้น	ขายให้เฉพาะสมาชิกที่เป็นเกษตรกร	ขายให้บุคคลทั่วไป
6. หน้าที่ของทุนและผลตอบแทน	เงินทุนทำหน้าที่อย่างเดียวคือให้ดอกเบี้ยแก่สมาชิกผู้ลงทุน	เงินลงทุนทำหน้าที่ 3 ทาง คือ หาดอกเบี้ย หากำไร และควบคุมกิจการ
7. ผลกำไรและการแบ่งผลตอบแทน	1. ที่ประชุมใหญ่สมาชิก/ผู้แทนเป็นผู้ตัดสินแบ่งกำไร 2. แบ่งกำไรอัตราจำกัดเท่าดอกเบี้ยธนาคาร แบ่งกำไรอีกส่วนแก่ผู้ทำธุรกิจกับสหกรณ์	1. คณะกรรมการของกิจการเป็นผู้ตัดสินแบ่งผลกำไร 2. แบ่งกำไรในอัตราไม่จำกัดตามจำนวนผู้ที่ถือและแบ่งกำไรแก่ผู้ลงทุนเท่านั้น
8. มูลค่าหุ้น	คงที่ไม่ขึ้นไม่ลง	ไม่คงที่ขึ้นลงอยู่เสมอ
9. ทัศนคติเกี่ยวกับการให้ข้อเท็จจริง	เปิดเผยความจริงเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่จำหน่ายแก่สมาชิกและประชาชน	พยายามโฆษณาจูงใจผู้บริโภคเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจและผลตอบแทบด้านการเงิน

เรื่องที่ 5 : แหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

การดำเนินงานของสหกรณ์ จะต้องมีทุนดำเนินงานเพียงพอ

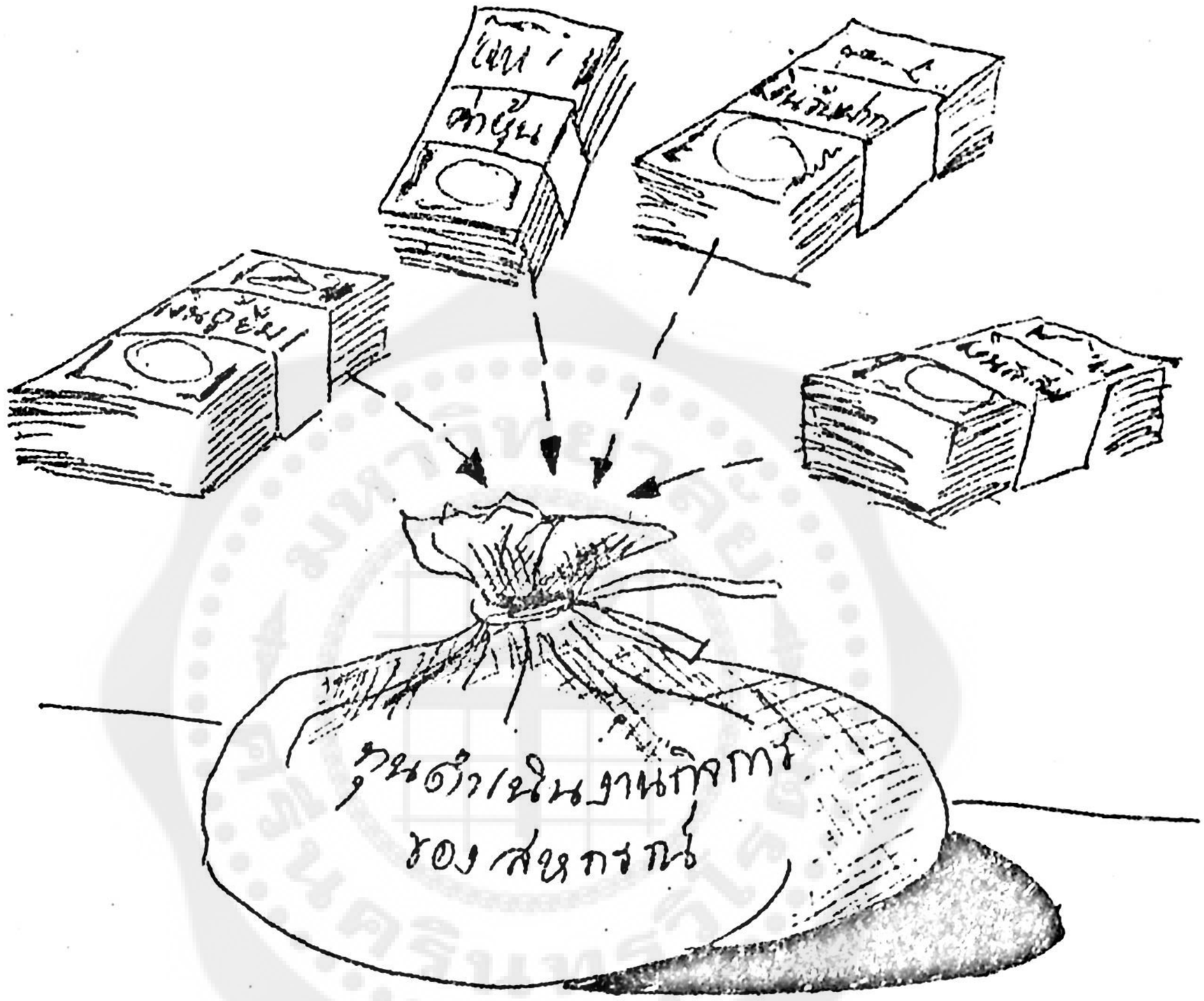

แหล่งที่มาของทุนดำเนินกิจการของสหกรณ์ มีดังนี้

1. เงินฝากของสมาชิก
2. มูลค่าหุ้นที่สมาชิกซื้อ
3. เงินกู้จากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ ที่สหกรณ์กู้ยืมมา
   - 3.1 จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
   - 3.2 จากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ
4. ผลกำไรจากการดำเนินธุรกิจ
   - 4.1 ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ให้สมาชิกกู้ยืม
   - 4.2 ผลกำไรจากการรับซื้อและขายผลิตผลของสมาชิก

4.3 ผลกำไรจากการดำเนินธุรกิจการขายสินค้าและบริการแก่สมาชิก

โดยสรุปแล้วสหกรณ์อยู่ได้ด้วยการร่วมมือร่วมใจของสมาชิก ด้วยการดำเนินธุรกิจและช่วยเหลือสหกรณ์ ทางราชการมิได้มีส่วนช่วยเหลือทางด้านการเงินแต่ประการใด สมาชิกต้องช่วยกันทำให้ปริมาณการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เพียงพอที่จะทำให้รายได้คุ้มกับรายจ่าย มิฉะนั้น สหกรณ์ก็จะอยู่ไม่ได้

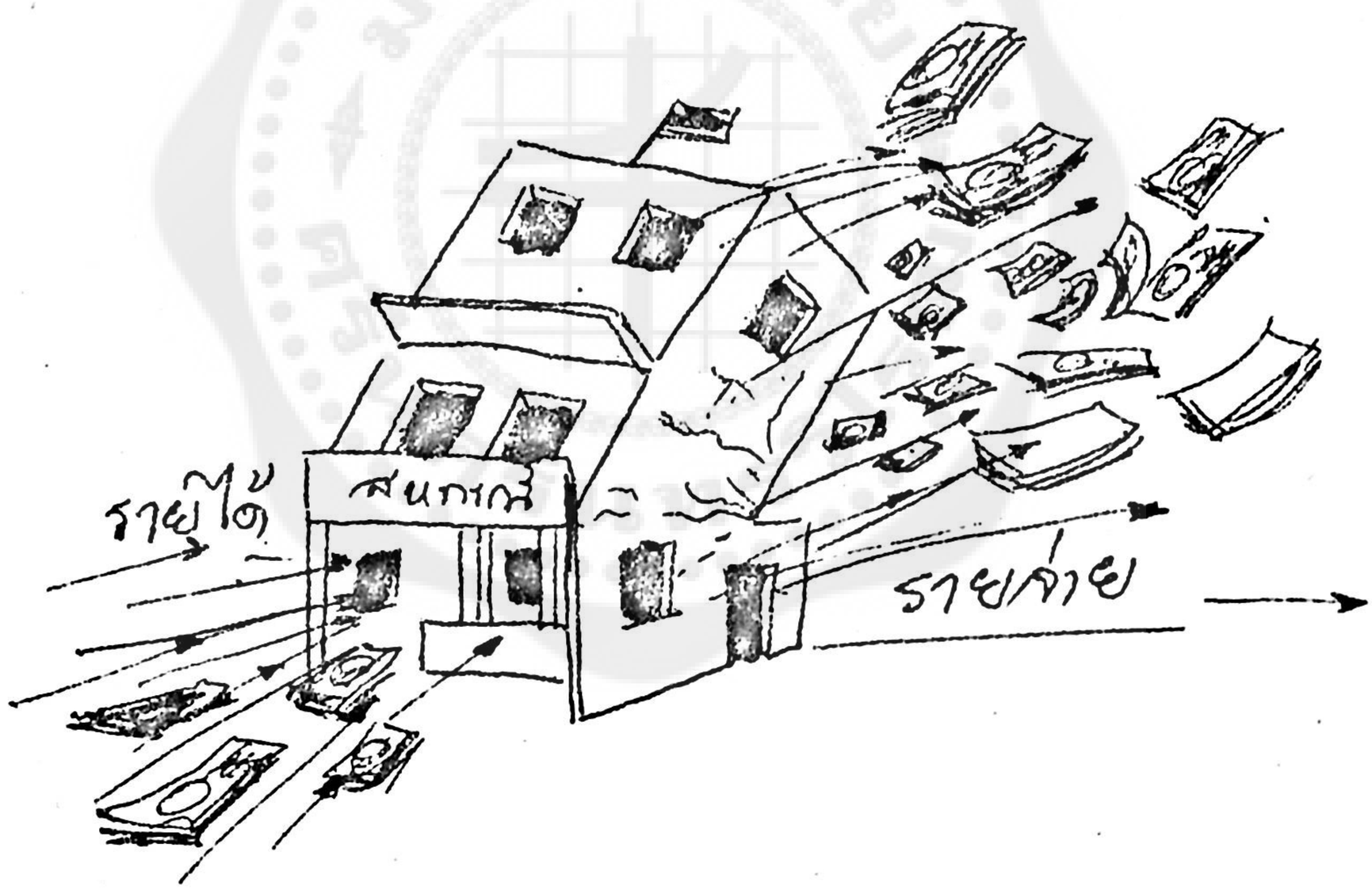

คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
ฉบับผู้เข้าฝึกอบรม
หน่วยที่ 4

โดย

นายประยูร ศรีประสาธน์

จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบ
การจัดการศึกษาสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ธันวาคม 2525

หน่วยที่ 4 : หน้าที่และพันธะของสมาชิกต่อสหกรณ์การเกษตร

เรื่องที่ 1 : สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์

สมาชิกสหกรณ์แต่ละคนมีสิทธิและหน้าที่ที่จะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อจรรโลงสหกรณ์ให้เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

<u>สิทธิของสมาชิกสหกรณ์</u>

สิทธิ คือ อำนาจที่สมาชิกจะกระทำการใด ๆ ก็ได้ตามกฎหมายสหกรณ์หรือตามระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์

สิทธิสำคัญของสมาชิกสหกรณ์มีดังนี้

1. สิทธิเข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นและความต้องการ ตลอดจนการซักถามข้อข้องใจต่อที่ประชุมใหญ่ สิทธิดังกล่าวนี้เป็นสิทธิเฉพาะตน จะให้ผู้อื่นกระทำแทนไม่ได้ และมีสิทธิออกเสียงหนึ่งคนต่อหนึ่งเสียง

2. มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งกรรมการ และสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นผู้แทนหรือกรรมการสหกรณ์ หากคิดว่าตนมีคุณสมบัติเหมาะสม

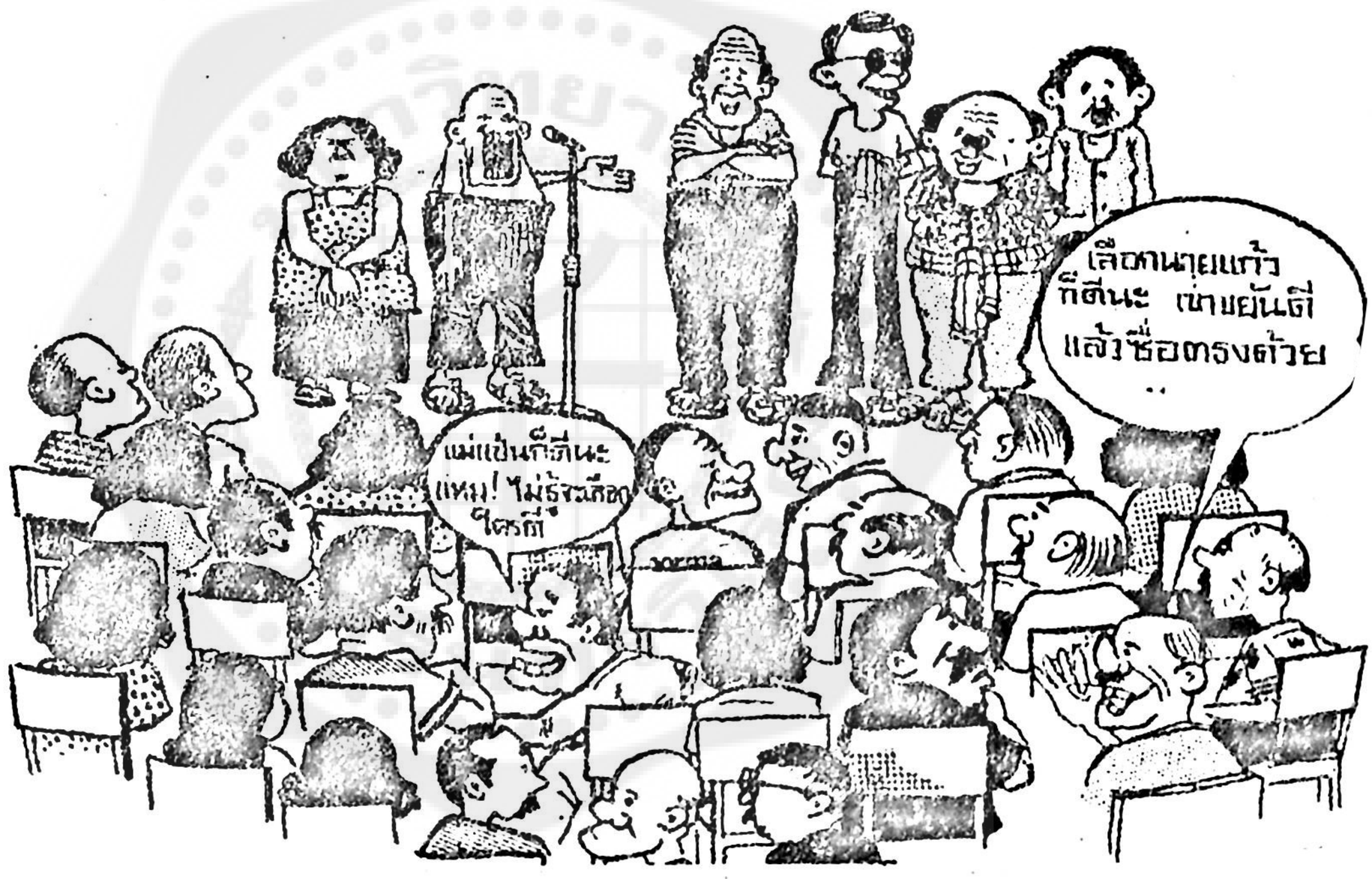

3. มีสิทธิติดตามและสอบถามการดำเนินงานของสหกรณ์ ตลอดจน การขอตรวจดูเอกสาร และรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ได้

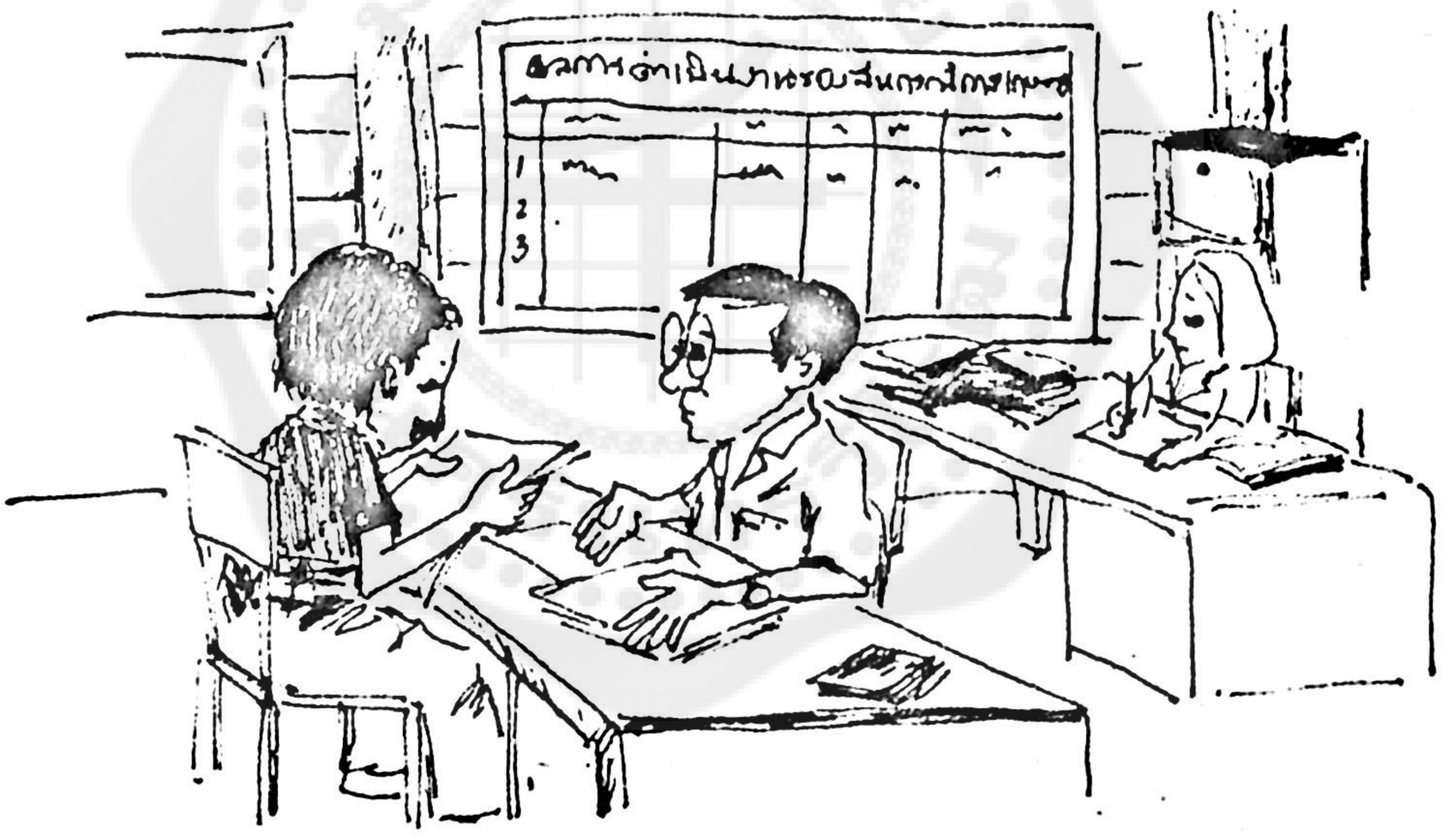

<u>หน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ที่ดี</u>

หน้าที่ คือ สิ่งที่สมาชิกสหกรณ์จะต้องปฏิบัติหรือกระทำตามหากไม่ปฏิบัติตามหน้าที่แล้ว สมาชิกสหกรณ์ย่อมจะมีความผิด ซึ่งอาจจะถูกลงโทษ หรือบางครั้งอาจทำให้สหกรณ์ไม่เจริญเท่าที่ควร หรือ อาจทำให้สมาชิกเสียประโยชน์ทั้งโดยส่วนตัวและในส่วนรวมได้

หน้าที่ของสมาชิก มีดังนี้

1. ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ โดยชำระหนี้และดอกเบี้ยตามกำหนด ใช้บริการสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด

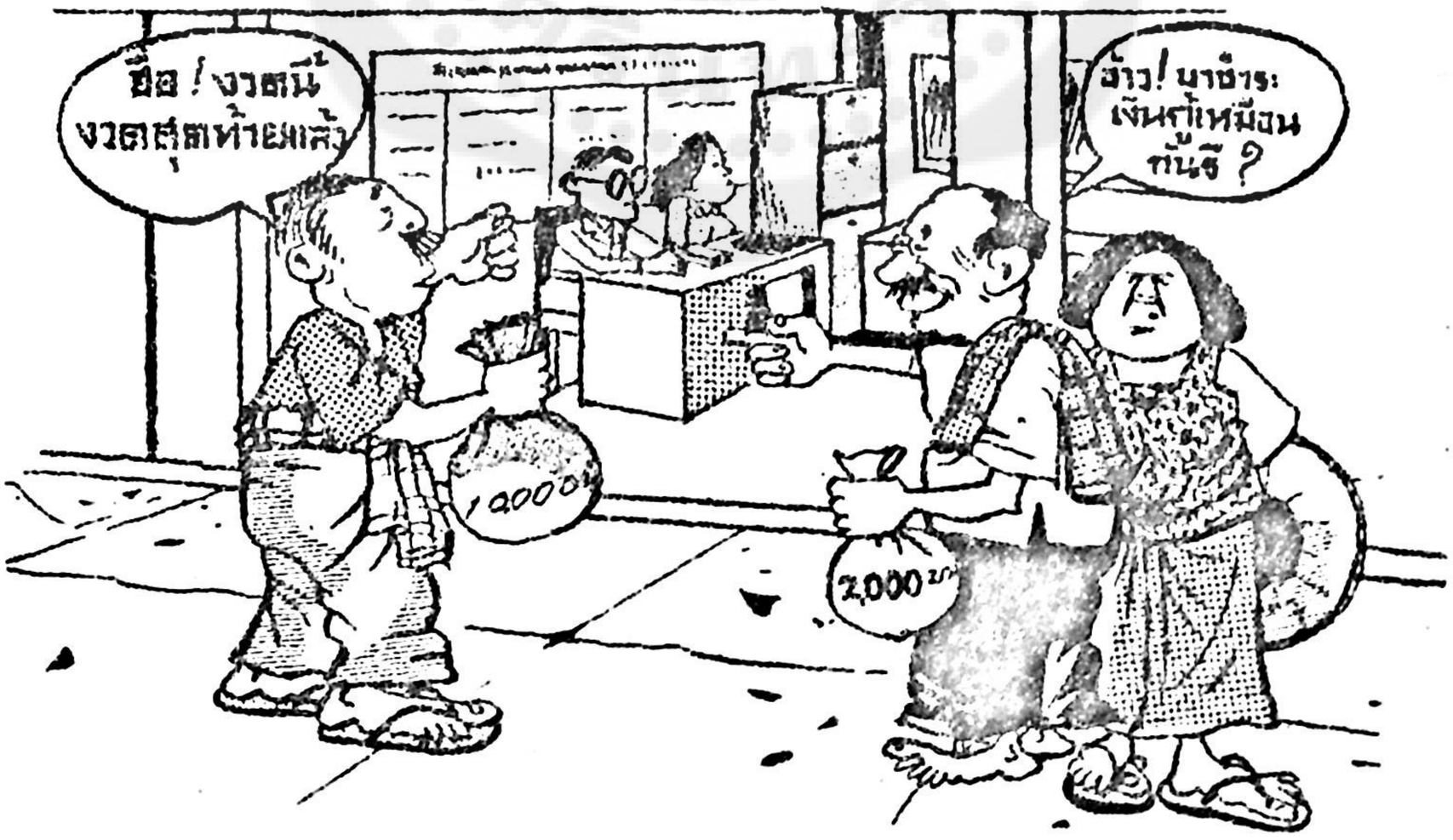

2. เข้าร่วมประชุมทุก ๆ ครั้ง โดยเฉพาะการประชุมใหญ่ของสหกรณ์เพื่อ
   - ติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์
   - เสนอแนะ แสดงความคิดเห็น และความต้องการ เพื่อให้สหกรณ์ดำเนินงาน หรือปรับปรุงแก้ไข

เสนอแนะ แสดงความคิดเห็น

เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง

3. มีความสามัคคี ซื่อสัตย์ และเสียสละ เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม โดยร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ด้วยกำลังแข็งขันและด้วยความเต็มใจ ตลอดจนนำสิ่งของที่มีคุณภาพดีมาขาย

แก่สหกรณ์

4. ให้ความร่วมมือส่งเสริมกิจการสหกรณ์ ด้วยการศึกษาและทำความเข้าใจในหลักการ และระเบียบสหกรณ์ ชี้แจงสมาชิกอื่น และ/หรือบุคคลอื่นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ซักชวนกันลงทุนมากขึ้น และใช้บริการของสหกรณ์มากยิ่งขึ้น

ศึกษาทำความเข้าใจข้อบังคับของสหกรณ์

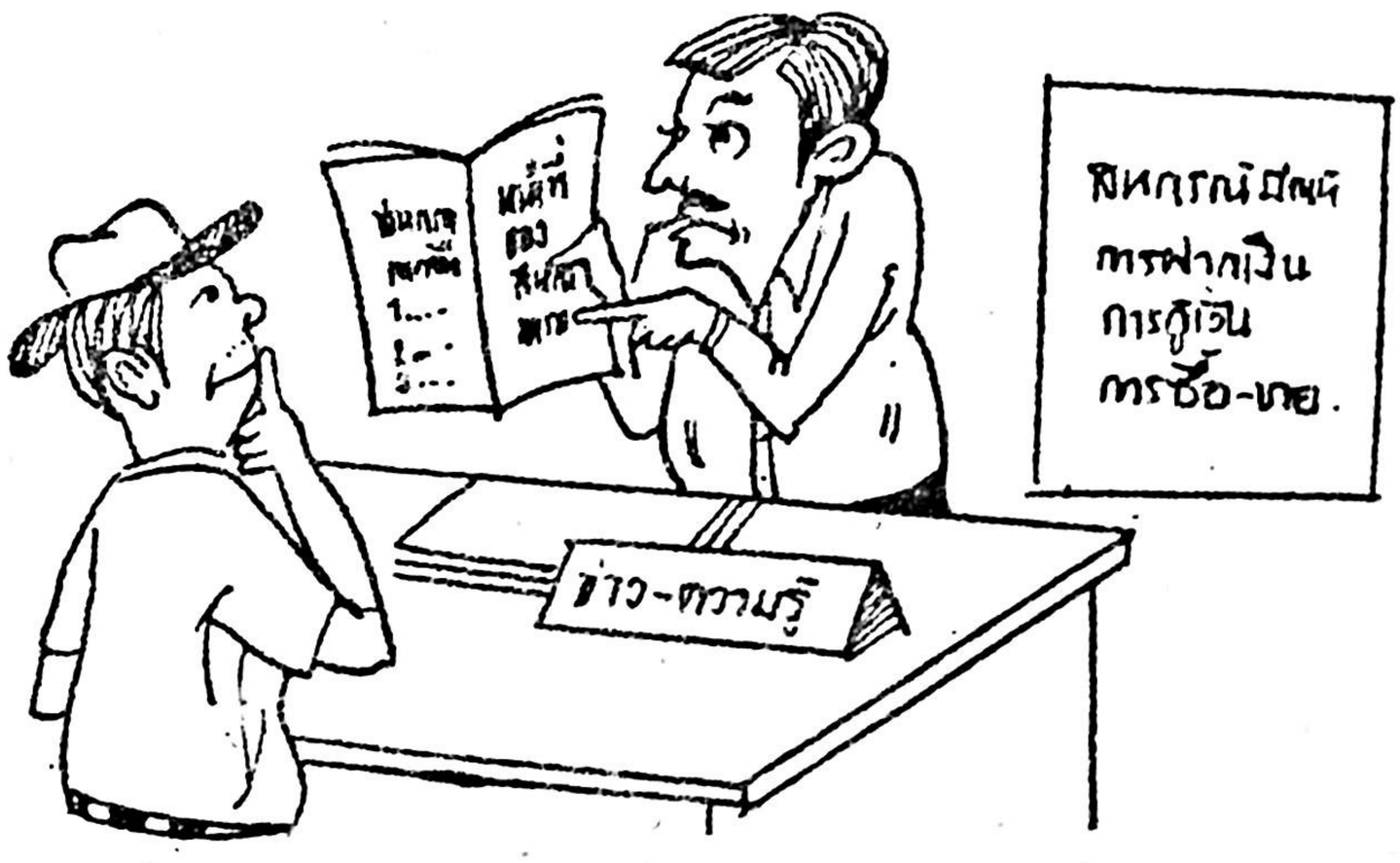

ชี้แจงความรู้เรื่องสหกรณ์ให้สมาชิกอื่น

5. ควบคุมดูแลกิจการสหกรณ์ โดยเสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุม สอบถามและติดตามความเคลื่อนไหวของสหกรณ์อยู่ตลอดเวลา

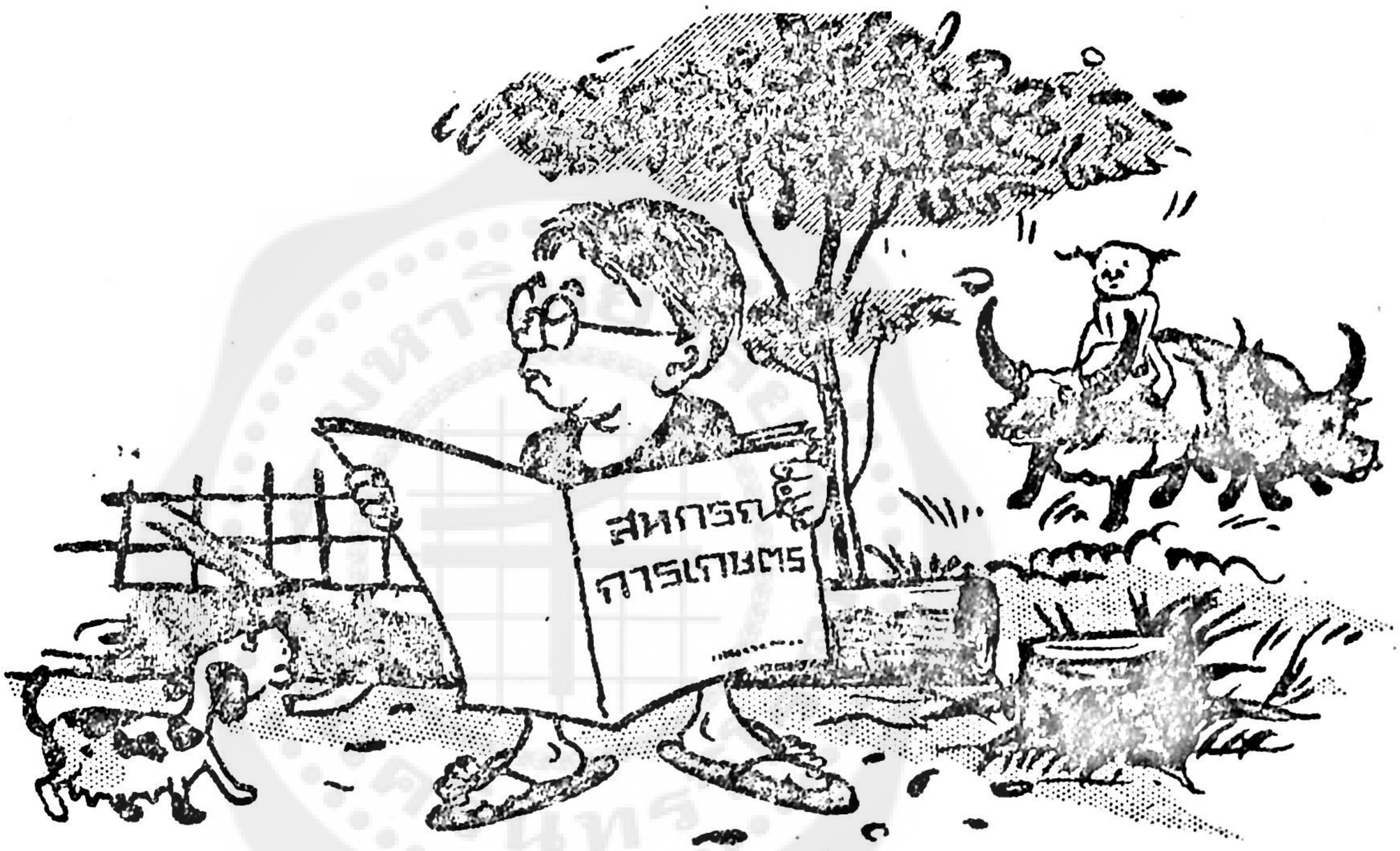

ติดตามความเคลื่อนไหวของสหกรณ์

ควบคุมสหกรณ์ โดยเสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุม

6. ยอมรับวิธีการใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้สหกรณ์ก้าวหน้า โดยการศึกษาเอกสารเผยแพร่ และเข้าร่วมประชุมและอบรมที่สหกรณ์จัดทำขึ้น

ยอมรับวิธีการใหม่ ๆ

เข้าร่วมประชุมและอบรมที่สหกรณ์จัดทำขึ้น

7. อุดหนุนสหกรณ์ ด้วยการใช้บริการของสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

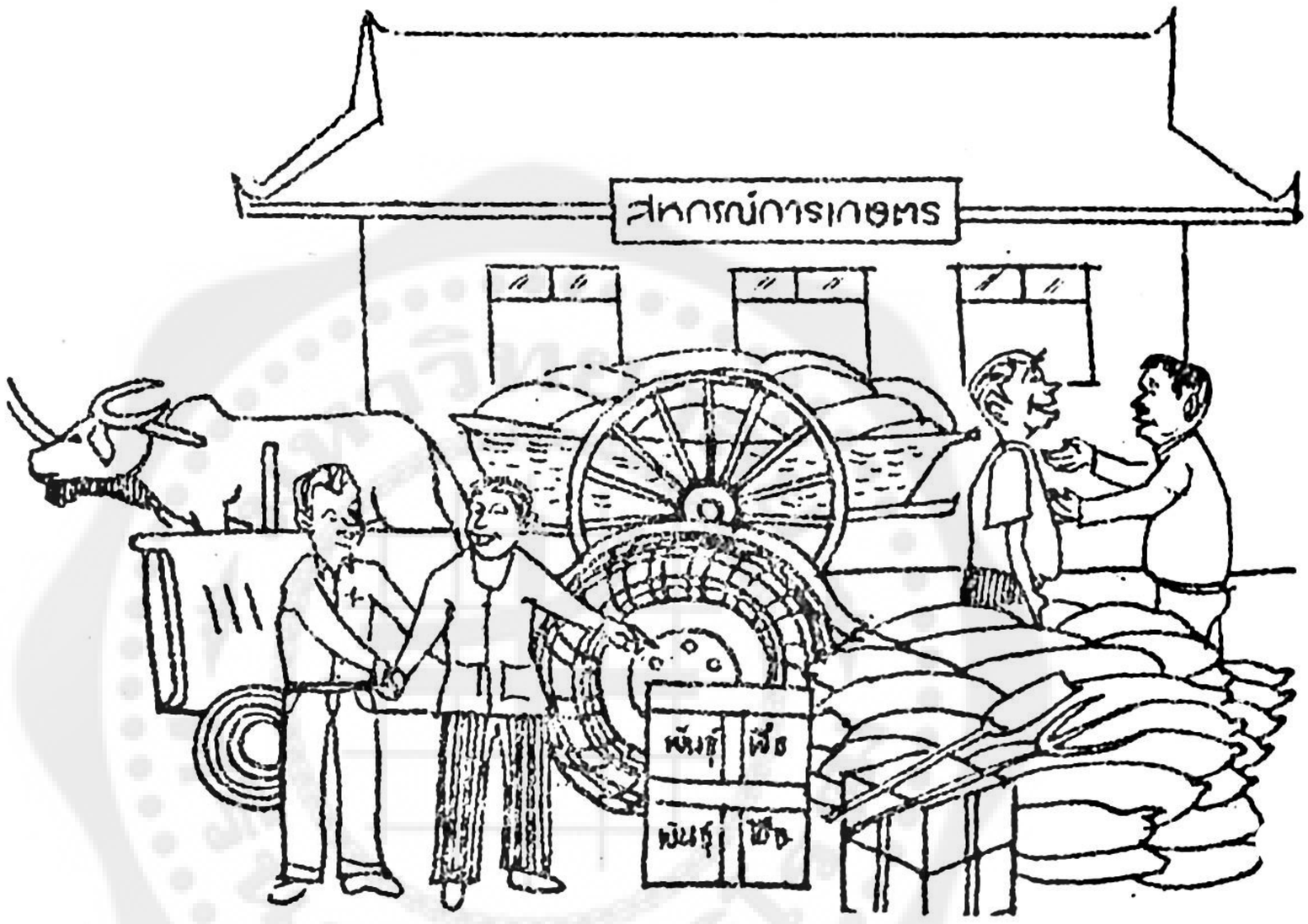

ใช้บริการของสหกรณ์

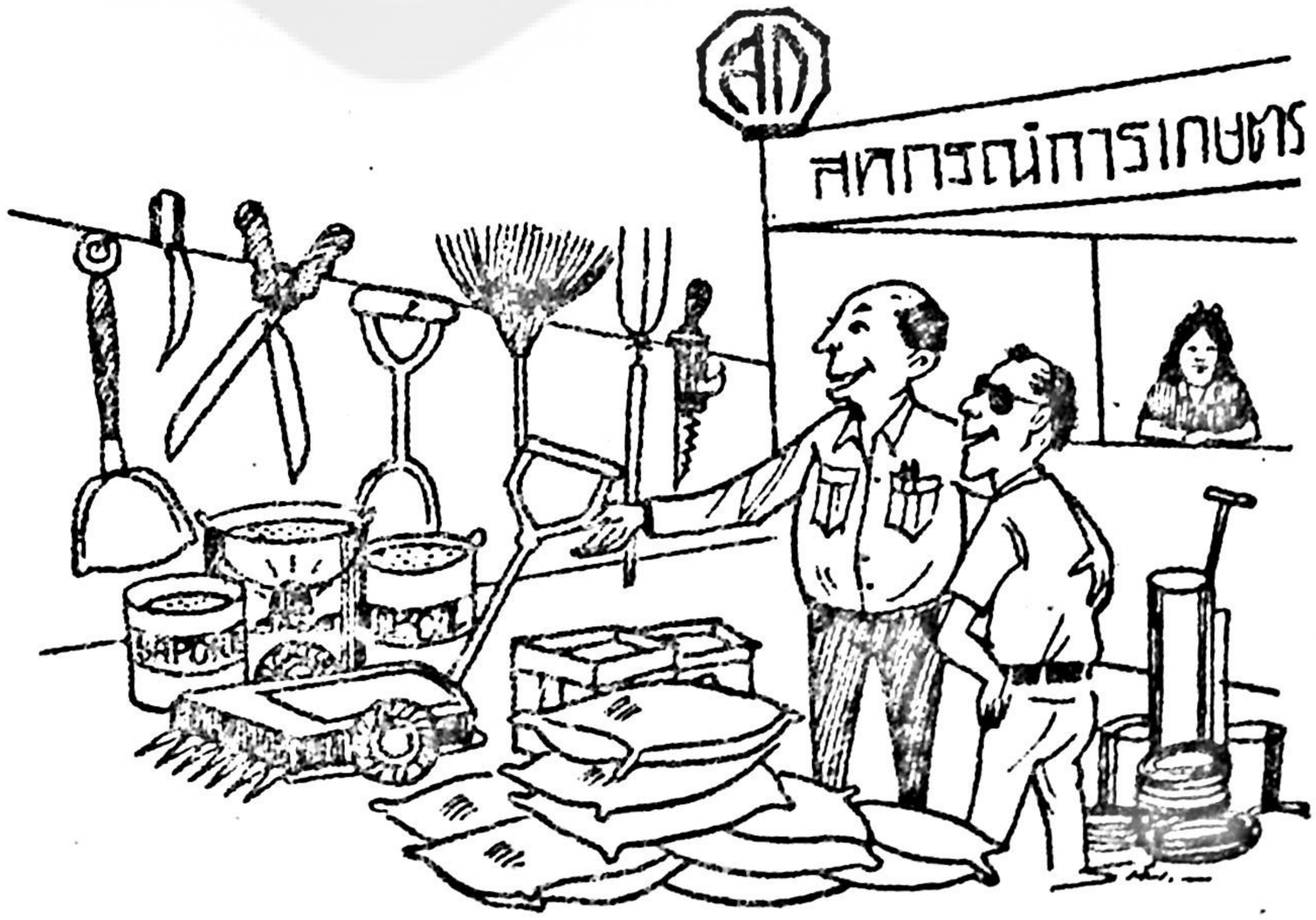

อุดหนุนสหกรณ์

เรื่องที่ 2 : การนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับการสหกรณ์เป็นการรวมกลุ่มเพื่อสนองความต้องการร่วมกัน จึงอาจนำมาปรับใช้ได้ทั้งในระดับเล็ก คือ ระดับครอบครัว และระดับใหญ่ คือ ระดับชุมชน แม้ในระดับชาติก็สามารถนำไปปรับใช้ได้ ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาตนเอง และชุมชนให้เป็นไปในแนวทางที่จะตอบสนองความต้องการร่วมกันของครอบครัว ของชุมชนและของประเทศชาติ แนวคิดหลักกล่าวได้แก่

1. การร่วมกันพิจารณาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพ เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุของปัญหา และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

2. การพิจารณาตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาและเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ตลอดจนการประกอบอาชีพ ควรกระทำไปด้วยเหตุผลอันได้จากการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบและด้วยการศึกษาหาข้อมูล

3. เปิดโอกาสให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและออกเสียงอย่างเท่าเทียมกัน

4. การตัดสินใจต้องกระทำโดยอาศัยเสียงส่วนใหญ่ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

5. การร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมตามความคิดเห็นและแนวทางที่ได้ตัดสินใจไปแล้ว

6. ร่วมมือกันติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด หากมีปัญหาเกิดขึ้น ก็ร่วมกันปรึกษาหาแนวทางแก้ไขต่อไป

ภาคผนวก ข.4 ตารางการฝึกอบรมเพื่อทดลอง

รูปแบบของการจัดการศึกษาสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
การอบรมวันที่ 1	9.00-9.15 น.	ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการอบรม และแนะนำตัวซึ่งกันและกัน
	9.15-10.15 น.	ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม (pre-test)
	10.15-10.45 น.	อภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตของเกษตรกร
	10.45-11.00 น.	พัก
	11.00-11.30 น.	แบ่งกลุ่มอภิปรายและร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตของเกษตรกรโดยเน้นหนักความพยายามแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และร่วมกัน ข้อดี-ข้อเสียของแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว
	11.30-12.15 น.	แต่ละกลุ่มเสนอรายงานตามที่ได้ศึกษา และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นซักถาม และอภิปรายเพิ่มเติม
	12.15-12.30 น.	ผู้อบรมสรุปผลการอภิปรายกลุ่ม และอธิบายเพิ่มเติมประกอบแผนภาพเกี่ยวกับการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ จุดมุ่งหมาย หลักการและความหมายของการสหกรณ์ เสร็จการอบรมแจกคู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
การอบรมวันที่ 2	9.00-9.15 น.	ฉบับผู้เข้าอบรม หน่วยที่ 1 เรื่องให้ผู้เข้าอบรมศึกษาเพิ่มเติมก่อนเริ่มการอบรมวันต่อไป ทบทวนความรู้เกี่ยวกับการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ จุดมุ่งหมาย หลักการ และความหมายของการสหกรณ์
	9.15-9.45 น.	แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 3 กลุ่ม เพื่อแสดงบทบาทสมมุติ (role-play) เกี่ยวกับระเบียบของสหกรณ์ อันได้แก่ระเบียบการฝากเงิน การกู้เงิน การจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายให้แก่ละกลุ่มปรึกษาหารือกันในเรื่องที่จะแสดงและวิธีการแสดง สาระสำคัญเป็นเรื่องของสมาชิกมาติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และซักถามรายละเอียดของข้อกำหนดในระเบียบต่าง ๆ ที่ตนมาติดต่อ รวมทั้งวิธีการที่ตนจะต้องจัดทำตามระเบียบนั้น
	9.45-10.30 น.	แสดงบทบาทสมมุติของแต่ละกลุ่มตามแนวทางที่แต่ละกลุ่มรวมกันปรึกษา
	10.30-10.45 น.	พัก
	10.45-11.15 น.	สรุปผลการแสดง และอภิปรายเพิ่มเติมเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ดังกล่าว และระเบียบเกี่ยวการรับฝากเงินจากสมาชิก
	11.15-11.45 น.	ผู้อบรมนำอภิปรายเรื่อง กฎหมายสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
	11.45-12.00 น.	สรุปผลการฝึกอบรมในหน่วยที่ 1 และการฝึกอบรมในวันนี้ และแจกคู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหน่วยที่ 2 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมไปศึกษาก่อนการอบรมในวันต่อไป
	12.00-12.15 น.	ผู้อบรมประเมินการฝึกอบรมในหน่วยที่ 1 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมและผู้เข้าอบรมประเมินการฝึกอบรมในหน่วยที่ 1 โดยใช้แบบประเมินความคิดเห็นที่จัดทำขึ้น
	12.15	เลิกการอบรมในวันที่ 2
การอบรมวันที่ 3	9.00-9.15 น.	ทบทวนความรู้จากการฝึกอบรมในหน่วยที่ 1
	9.15-9.45 น.	แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ร่วมกันปรึกษาและทำรีอกัน เรื่องรายงานเรื่องโครงสร้างและผู้รับผิดชอบการบริหารสหกรณ์ กลุ่มที่ 2 เรื่องสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์ (เอกสารที่ใช้ประกอบการเสนอรายงาน คือ คู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้าอบรม และเอกสารเผยแพร่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์เรื่องคู่มือสหกรณ์ฉบับของชาวบ้าน และเอกสารเผยแพร่ทาง ๆ ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่ผู้อบรมจักเตรียมไปให้ผู้เข้าอบรมศึกษา)

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
	9.45-10.15 น.	กลุ่มที่ 1 เสนอรายงานต่อที่ประชุมและเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายร่วมกัน โดยเฉพาะความเกี่ยวโยงกับสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
	10.15-10.30 น.	พักการฝึกอบรม
	10.30-11.00 น.	กลุ่มที่ 2 เสนอรายงานจุดเน้นอยู่ที่ความเกี่ยวข้องของสถาบันต่าง ๆ ต่อสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
	11.00-11.15 น.	สรุปผลการอภิปรายกลุ่ม และอภิปรายเพิ่มเติม
	11.15-11.30 น.	ผู้อบรมอธิบายเพิ่มเติมประกอบแผนภาพเกี่ยวกับโครงสร้างและผู้รับผิดชอบการบริหารสหกรณ์ และเกี่ยวกับสถาบันที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ แจกคู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหน่วยที่ 3 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมศึกษาเพิ่มเติมก่อนเริ่มการอบรมในวันที่ 4
	11.30-11.45 น.	ผู้เข้าอบรมประเมินผลการฝึกอบรมหน่วยที่ 2 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ผู้เข้าอบรมประเมินการฝึกอบรมหน่วยที่ 2 โดยใช้แบบประเมินความคิดเห็น
การฝึกอบรมวันที่ 4	9.00 - 9.15 น.	ผู้อบรมนำอภิปรายเพื่อสรุปและทบทวนเรื่องที่ได้อบรมในหน่วยที่ 3 และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
2		

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
	9.15-10.15 น.	ผู้อบรมอภิปรายนำในเรื่องหลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และเปรียบเทียบความแตกต่างในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับธุรกิจทั่วไป ผู้เข้าอบรมร่วมอภิปราย และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยเน้นที่ผลประโยชน์และความเกี่ยวข้องของสมาชิกสหกรณ์
	10.15-10.30 น.	พัก
	10.30-11.00 น.	แบ่งสมาชิกออกเป็น 5 กลุ่ม เพื่อแต่ละกลุ่มจะร่วมกันศึกษาและเสนอความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เรื่องแหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มที่ 2 เรื่องทำอย่างไร จึงจะให้สหกรณ์มีรายได้มากกว่ารายจ่าย กลุ่มที่ 3 เรื่องสมาชิกจะเสียผลประโยชน์อย่างไร หากสหกรณ์มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย กลุ่มที่ 4 เรื่องเพราะเหตุใดจึงทำให้สหกรณ์มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
	11.cc-12.15 น.	กลุ่มที่ 5 เรื่องสมาชิกจะได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการที่สหกรณ์มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย แต่ละกลุ่มเสนอรายงานต่อที่ประชุม และให้สมาชิกกลุ่มอื่นร่วมอภิปราย (เอกสารประกอบการศึกษาเป็นลักษณะเกี่ยวกับการฝึกอบรมในวันก่อน)
	12.15-12.3c น.	ผู้อบรมสรุปผลการอภิปราย และสรุปผลการอบรมในหน่วยที่ 3 แจกคู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้าอบรมหน่วยที่ 4 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมศึกษาเพิ่มเติมก่อนการฝึกอบรมในวันที่ 5
	12.3c-12.45 น.	ผู้อบรมประเมินผลการฝึกอบรมหน่วยที่ 3 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ผู้เข้าอบรมประเมินผลการฝึกอบรมหน่วยที่ 4 โดยใช้แบบประเมินความคิดเห็น
การฝึกอบรมวันที่ 5	9.cc-9.15 น.	ทบทวนการฝึกอบรมในหน่วยที่ 3 และหน่วยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	9.15-9.45 น.	อภิปรายร่วมกันเรื่องสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ และผลประโยชน์ที่สหกรณ์และสมาชิก

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
		จะได้รับจากสมาชิกมีความสำนึกในความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่กังกล่าว
	9.45-10.15 น.	แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาและพิจารณาเสนอรายงานดังนี้
		กลุ่มที่ 1 เรื่อง ลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง
		กลุ่มที่ 2 เรื่อง ลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน
	10.15-10.30 น.	พัก
	10.30-11.00 น.	กลุ่มที่ 1 รายงานและอภิปรายร่วมกัน
	11.00-11.30น.	กลุ่มที่ 2 รายงาน และอภิปรายร่วมกัน
	11.30-11.45 น.	สรุปผลการอภิปรายและสรุปผลการอบรมในหน่วยที่ 4
	11.45 -12.00 น.	ประเมินผลการอบรมในหน่วยที่ 4 ผู้อบรมประเมินโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ผู้เข้าอบรมประเมินโดยใช้แบบประเมินความคิดเห็นประเมินผลการจัดกิจกรรมและวิธีการอบรมและคู่มือการอบรม โดยผู้เข้าอบรมแสดงความคิดเห็นในแบบประเมินความคิดเห็น

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
	12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.00-13.30 น.	สรุปผลการฝึกอบรม อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
	13.30-14.30 น.	ทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรม (post-test)

ภาคผนวก .5

การางการฝึกอบรมที่ปฏิบัติจริงระหว่าง
การทดลองรูปแบบของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนแก่สมาชิก
ชมรมการเกษตร บ้านซอนจุกม
ตำบลเกาะแก้ว อำเภอโกกสำโรง จังหวัดลพบุรี
ระหว่างวันที่ 9 - 13 ธันวาคม พ.ศ. 2525

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2525	9.30 - 9.45 น.	ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการอบรมและแนะนำตัวซึ่งกันและกัน
	9.45-10.45 น.	ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม (pre-test)
	10.45-11.15 น.	อภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตของเกษตรกร
	11.15-11.30 น.	พัก
	11.30-12.00 น.	แบ่งกลุ่มอภิปรายและร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตของเกษตรกร โดยเน้นหนักความพยายามแก้ไขปัญหาด้วยตนเองและร่วมกันหาทางแก้ไข ข้อดี-ข้อเสียของแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าว
	12.00-12.45 น.	แต่ละกลุ่มรายงานผลตามที่ได้ศึกษา และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นซักถาม และอภิปรายเพิ่มเติม

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
	12.45-13.00น.	ผู้อบรมสรุปผลการรายงาน และอธิบายเพิ่มเติมประกอบแผนภาพเกี่ยวกับการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ จุดมุ่งหมายหลักการและความหมายของการสหกรณ์ แจกคู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฉบับผู้เข้าอบรมหน่วยที่ 1 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ศึกษาเพิ่มเติมก่อนเริ่มการอบรมวันต่อไป
วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2525	9.00-9.30 น.	อภิปรายร่วมกัน เรื่องปัญหาท้องถิ่นและแนวทางแก้ไข
	9.30-9.45 น.	สรุปและทบทวน เรื่องที่อบรมในวันแรก เกี่ยวกับการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ จุดมุ่งหมาย หลักการและความหมายของการสหกรณ์
	9.45-10.15 น.	แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 3 กลุ่ม เพื่อแสดงบทบาทสมมุติ (role-play) เกี่ยวกับระเบียบของสหกรณ์อันได้แก่ระเบียบการฝากเงิน การกู้เงิน การวักซื้อสิ่งของมาจำหน่าย ให้แต่ละกลุ่มปรึกษาหารือกันในเรื่องที่จะแสดง และวิธีการแสดง สาระสำคัญเป็นเรื่องสมาชิกมาติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และซักถามรายละเอียดเกี่ยวกับข้อกำหนดในระเบียบต่าง ๆ ที่คนมาติดต่อ รวมทั้งวิธีการที่คนจะต้องจัดทำตามระเบียบนั้น ยกเว้นกลุ่มที่ 2 ซึ่งแสดงบทบาท

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
		สมมุติเกี่ยวกับระเบียบการกู้เงินนั้นให้แสดงเป็นการประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ และสมาชิกซักถามระเบียบการกู้เงินจากผู้จัดการสหกรณ์
	10.15-11.00 น.	แยกกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติตามแนวทางที่ร่วมปรึกษาหารือกัน
	11.00-11.15 น	พัก
	11.15-11.30น.	สรุปผลการแสดงบทบาทสมมุติและอภิปรายเพิ่มเติมเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ และระเบียบเกี่ยวกับการรับซื้อผลจากสมาชิก
	11.30-12.00น.	ผู้อบรมนำอภิปรายเรื่องกฎหมายสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตร และการเลือกผู้แทนสมาชิก
	12.00-12.15น.	สรุปผลการฝึกอบรมในหน่วยที่ 1 และการฝึกอบรมในวันนี้ และแจกคู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ฉบับผู้เข้าอบรมหน่วยที่ 2 เพื่อให้ศึกษาก่อนการฝึกอบรม
	12.15-12.30น.	ผู้อบรมประเมินผลการฝึกอบรมในหน่วยที่ 1 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และผู้เข้าอบรมประเมินการฝึกอบรมในหน่วยที่ 1 โดยใช้แบบประเมินความคิดเห็นที่จัดทำขึ้น

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2525	9.00-9.30 น.	อภิปรายเรื่องการคมนาคมและการขนส่งมวลชน
	9.30-9.45 น.	ทบทวนผลการฝึกอบรมในหน่วยที่ 1
	9.45-10.45น.	แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ร่วมกันปรึกษาและหารือกัน เพื่อรายงานเรื่องโครงสร้างและผู้รับผิดชอบการบริหารสหกรณ์ กลุ่มที่ 2 เรื่องสถาบันที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ (ผู้อบรมพยายามชี้แนะให้ผู้เข้าอบรมศึกษาค้นคว้าจากเอกสารประกอบอื่น ๆ ที่นำไปใช้ในการอบรม แต่ผู้เข้าอบรมก็ยังยึดเอาคู่มือ สมาชิกสหกรณ์ที่แจกให้เป็นเอกสารหลัก)
	10.15-10.45น.	กลุ่มที่ 1 เสนอรายงาน และมีการอภิปรายร่วมกัน
	10.45-11.00น.	พัก
	11.00-11.30น.	กลุ่มที่ 2 เสนอรายงาน และมีการอภิปรายร่วมกัน
	11.30-11.45น.	สรุปผลการอภิปรายกลุ่ม และอภิปรายเพิ่มเติม
	11.45-12.00น.	ประเมินผลการฝึกอบรมหน่วยที่ 2 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินความคิดเห็น

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
วันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2525	9.00-9.30 น.	อภิปรายรวมกัน เรื่องการขายผลิตผล
	9.30-9.45 น.	ทบทวนเรื่องที่ผ่านการอบรมมาแล้ว และเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
	9.45-10.45น.	ผู้อบรมอภิปรายนำเรื่องหลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และเปรียบเทียบความแตกต่างในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับธุรกิจทั่วไป ผู้เข้าอบรมร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยเน้นที่ผลประโยชน์และความเกี่ยวข้องของสมาชิกสหกรณ์
10.45-11.00น.		พัก
11.00-11.30น.		แบ่งสมาชิกเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาและเสนอความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ คือ กลุ่มที่ 1 เรื่องแหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มที่ 2 เรื่องทำอย่างไร จึงจะทำให้สหกรณ์มีรายได้มากกว่ารายจ่าย กลุ่มที่ 3 เรื่องสมาชิกจะเสียผลประโยชน์อย่างไร หากสหกรณ์มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
		กลุ่มที่ 4 เรื่องเพราะเหตุใดจึงทำให้สหกรณ์มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย กลุ่มที่ 5 เรื่องสมาชิกจะได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการที่สหกรณ์มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย
	11.3c-12.45น.	แต่ละกลุ่มเสนอรายงานต่อที่ประชุม และให้สมาชิกกลุ่มอื่นร่วมอภิปราย
	12.45-13.cc น.	ผู้อบรมสรุปผลการอภิปราย และสรุปผลการฝึกอบรมในหน่วยที่ 3 แจกคู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร หน่วยที่ 4 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมศึกษาเพิ่มเติมก่อนการฝึกอบรมวันรุ่งขึ้น
	13.cc-13.15น.	ผู้อบรมประเมินผลฝึกอบรมหน่วยที่ 3 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ผู้เข้าอบรมประเมินผลการฝึกอบรมหน่วยที่ 3 โดยใช้แบบประเมินความคิดเห็น
วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2525	9.15-9.30 น.	ทบทวนการฝึกอบรมในหน่วยที่ 3 และหน่วยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	9.3c-1c.. น.	นำอภิปรายและอภิปรายร่วมกับเรื่องสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ และผลประโยชน์ที่สหกรณ์และสมาชิกจะได้รับหากสมาชิกมีความสำนึกในความ

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
	10.00-10.30น.	รับผิดชอบและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ดังกล่าว แบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรมเป็น 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาและพิจารณาเสนอรายงานดังนี้ กลุ่มที่ 1 เรื่องลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง กลุ่มที่ 2 เรื่องลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน
	10.30-10.45น.	พัก
	10.45-11.45น.	กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 เสนอรายงานและอภิปรายรวมกัน
	11.45-12.00น.	สรุปผลการอภิปรายและสรุปเนื้อหาสาระของการฝึกอบรมในหน่วยที่ 4 โดยมีแผนภาพและอุปกรณ์ช่วย
	12.00-12.15	ผู้อบรมประเมินพฤติกรรมของผู้เข้าอบรมในหน่วยที่ 4 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมและผู้เข้าอบรมประเมินผลการฝึกอบรมหน่วยที่ 4 โดยใช้แบบประเมินความคิดเห็น และประเมินความคิดเห็น

วัน	เวลา	กิจกรรมการฝึกอบรม
		ก่อกิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม และคู่มือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่แจกให้
	12.15-13.15น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.15-13.45น.	สรุปผลการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร และสอบถามความคิดเห็นผู้เข้าอบรมเป็นรายบุคคล
	13.45-14.45	ทดสอบผู้เข้าอบรมเป็นครั้งที่ 2 (post - test)
	14.45-15.15น.	เฉลยคำตอบจากแบบทดสอบ

ภาคผนวก ค.

ตารางแสดงค่าสถิติ

ตาราง ก.1 ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์

ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
1	.19	.23	14	.23	.15
2	.46	.31	15	.77	.31
3	.42	.34	16	.19	.23
4	.46	.31	17	.73	.34
5	.46	.23	18	.62	.46
6	.42	.23	19	.81	.23
7	.65	.23	20	.54	.23
8	.54	.34	21	.65	.34
9	.81	.15	22	.54	.62
10	.50	.34	23	.31	.15
11	.19	.15	24	.42	.23
12	.54	.46	25	.54	.23
13	.62	.62			

ตาราง ค.2 ผลการประเมินของผู้เข้าอบรมก่อหัวข้อและเนื้อหาการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรม	ตรงความต้องการ		มีความเข้าใจ		สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์		ความคิดเห็น
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	
หน่วยที่ 1							
1.ปัญหาและความพยายามที่จะแก ปัญหาของเกษตรกร	15	3	15	3	16	2	
2.ลักษณะของการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์และผลที่เกิดจากการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์	19	-	18	1	19	-	
3. หลักการสหกรณ์	19	-	17	2	18	1	
4.ระเบียบสหกรณ์เกี่ยวกับการรับฝากเงิน	18	1	17	2	17	2	
5.ระเบียบเกี่ยวกับการการกู้เงิน	19	-	19	-	19	-	
6.ระเบียบการจัดซื้อสิ่งของมาจำหน่ายแกสมาชิก	15	4	16	3	16	3	
7.ระเบียบการขายพืชผลของสมาชิก	14	5	14	5	13	6	

หัวข้อการฝึกอบรม	ตรงความต้องการ		มีความเข้าใจ		สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์		ความคิดเห็น
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	
8. การจัดทะเบียนสหกรณ์และการจัดสรรกำไรสุทธิ	19	-	19	-	19	-	
9. หน้าที่ของสหกรณ์	17	2	17	2	17	2	
10. การเลือกผู้แทนและการประชุมใหญ่สมาชิก	19	-	17	2	19	-	
หน่วยที่ 2							
1. โครงสร้างของสหกรณ์	17	-	16	1	17	-	
2. หน้าที่ ฐานะและการดำเนินงานของหน่วยงานและผู้รับผิดชอบตามโครงสราง	17	-	16	1	17	-	
3. ระดับชั้นของสหกรณ์การเกษตร	17	-	17	-	17	-	
4. สถาบันที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตร	17	-	17	-	17	-	
หน่วยที่ 3							
1. หลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร	17	-	16	1	17	-	
2. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร	15	2	15	2	15	2	

หัวข้อการฝึกอบรม	ตรงความต้องการ		มีความเข้าใจ		สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์		ความคิดเห็น
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	
3. ความแตกต่างระหว่างการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กับของธุรกิจทั่วไป	15	2	15	2	15	2	
4. เปรียบเทียบหลักการสหกรณ์กับการดำเนินธุรกิจสหกรณ์	15	2	15	.2	15	2	
5. แหล่งที่มาของเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	17	-	17	-	17	-	
6. วิธีการได้เงินทุนมา	17	-	17	-	17	-	
7. บทบาทของสมาชิกในการมีส่วนร่วมในการลงทุนและผลที่ได้รับจากการลงทุน	17	-	17	-	17	-	

หัวข้อการฝึกอบรม	ตรงความต้องการ		มีความเข้าใจ		สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์		ความคิดเห็น
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	
หน่วยที่ 4							
1.สิทธิของสมาชิกสหกรณ์	17	-	17	-	17	-	
2.ลักษณะของการปฏิบัติตนในฐานะเป็นสมาชิกที่ดี (หน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์)	16	1	17	-	17	-	
3.ทบทวนเกี่ยวกับลักษณะการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์และหลักการสหกรณ์	16	1	15	2	15	2	
4.ลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง	17	-	17	-	17	-	
5.ลักษณะการนำแนวคิดของสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน	16	1	16	1	16	1	

ตาราง . ค.3 ผลการประเมินของผู้เข้าอบรมต่อผู้อบรมในแต่ละหน่วยการฝึกอบรม (ความถี่)

หน่วยการฝึกอบรมที่	ความสามารถเร้าความสนใจ		ความสามารถในการทำให้เกิดความเข้าใจ		ความเป็นกันเอง	
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย
1	17	2	18	1	19	-
2	14	3	16	1	16	1
3	16	1	16	1	16	1
4	17	-	17	-	17	-

หมายเหตุ ผู้เข้าอบรมหน่วยที่ 1 จำนวน 19 คน
ผู้เข้าอบรมหน่วยที่ 2,3,4, จำนวน 17 คน

ตาราง ก.4 ผลการประเมินของผู้เข้าอบรมต่อระยะเวลาที่ใช้ฝึกอบรม ในแต่ละหน่วยการฝึกอบรม (ความถี่)

หน่วยการฝึกอบรมที่	ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม			$\bar{X}$
	มากเกินไป	พอดี	น้อยเกินไป	
1	-	19	-	19
2	1	15	1	15
3	-	17	-	17
4	-	17	-	17

หมายเหตุ 1. ผู้เข้าอบรมหน่วยที่ 1 จำนวน 19 คน

2. ผู้เข้าอบรมหน่วยที่ 2,3,4, จำนวน 17 คน

2. คะแนนที่ให้ 1 = พอดี, มากไปและน้อยไป = 0

ตารางที่ ค.5 ความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมต่อกิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม

(ความถี่)

กิจกรรมและวิธีการอบรม	ทำให้เกิดความสนใจ		ช่วยให้เกิดความเข้าใจ		วิธีการที่ใช้เหมาะสมเพียงใด	
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย
1. ผู้เข้าอบรมร่วมกันแสดงความคิดเห็น	17	-	16	1	17	-
2. ผู้อบรมแสดงแผนภาพประกอบคำบรรยาย	17	-	17	-	17	-
3. เสนอหัวข้อให้ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น	17	-	17	-	17	-
+. การแบ่งกลุ่ม	16	1	16	1	16	1
5. การแสดงบทบาท	16	1	16	1	16	1
6. การสอบถามระหว่างการอบรม	17	-	17	-	17	-
7. การสอบถามหลังการอบรม	17	-	17	-	17	-

ตาราง ก.6 ความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมต่อคู่มือสมาชิกสหกรณ์ฉบับผู้เข้าอบรม

(ความถี่)

หัวข้อแสดงความคิดเห็น	ความถี่ของความเห็น มาก	น้อย	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
1. ผู้เข้าอบรมสามารถอ่านคู่มือสหกรณ์ที่แจกให้อย่างเข้าใจ	16	1	1) เข้าใจดีมาก 4 ราย 2) เวลาที่อบรมน้อยไป 1 ราย
2. ภาพที่เสนอในคู่มือสหกรณ์ทำให้เขาใจเรื่องใด	17	-	1) แก้งวงนอนและทำให้เข้าใจปัญหามากขึ้น 25 ราย 2) ภาพสะท้อนความจริง 2 ราย
3. คู่มือสหกรณ์ที่แจกให้เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกสหกรณ์	17	-	1) ช่วยให้เข้าใจมาก 2 ราย 2) เป็นประโยชน์มาก 1 ราย 3) แก้งวงนอน 1 ราย
4. คู่มือสหกรณ์ที่แจกให้ช่วยให้เข้าใจการอบรม	17	-	1) เข้าใจดีมาก 7 ราย 2) พอใจมากยิ่งขึ้น 1 ราย 3) ควรอบรมทุกปี 1 ราย 4) สร้างสรรให้เกิดความรู้ใหม่ๆ 1 ราย

ตาราง ก.7 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เข้าอบรมที่แสดงออกในแบบประเมินผลการฝึกอบรมแต่ละหน่วยการฝึกอบรม

ความคิดเห็น	จำนวน(ความถี่)/ราย
หน่วยที่ 1	
ทำให้เข้าใจระเบียบสหกรณ์	2
เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	2
ช่วยให้เกิดความสามัคคี	1
สมาชิกมีความสนใจมาก	3
หน่วยที่ 2	
มีความเข้าใจมากขึ้น	3
มีความสนใจมาก	2
เป็นกันเองดี	1
ได้ประสบการณ์ใหม่	1
ความรู้เรื่องสหกรณ์มากขึ้น	1
ควรมีการอบรมทุกปี	1
หน่วยที่ 3	
เข้าใจมากขึ้น	5
ควรอบรมทุกปี	1

ความคิดเห็น	จำนวน(ความถี่)/ราย
หน่วยที่ 4	
ผู้อบรมเป็นกันเอง	1
เข้าใจดีขึ้น	6
สหกรณ์มีข้อบังคับที่สมาชิกหลีกเลี่ยงไม่ได้	1
สนใจมาก	2
ควรมีการประชุมทุกปี	1
มีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง	1
เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ	1

ภาคผนวกที่ ค.8 ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าอบรมในหน่วยที่ 1

ชื่อผู้เข้าอบรม		การตรงต่อเวลา					ความสนใจ					การร่วมกิจกรรม					การแสดงความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. นายปาน	สีหเดช				/			/					/					/			
2. นายประสาท	ออนตานา			/				/					/					/			
3. นายสุวรรณ	กลมรอด			/			/					/						/			
4. นางรัตนา	ชมวนา				/			/						/							/
5. นายชาญ	มณีโชติ	/						/					/					/			
6. นายสุบิน	ไชยา				/			/					/					/			
7. นายสวาท	สีหาโม้			/				/					/					/			
8. นายสนธิ์	ศรีทศพร	/					/					/					/				
9. นายบก	วันทา	/						/					/					/			
10. นายใหญ่	วันทา	/						/					/								/
11. นายทอง	สีทากูร	/						/					/								/
12. นายเทียบ	ฮวดจำปา		/					/						/					/		
13. นายปาน	ธรรมเนียม		/					/						/					/		
14. นายตูบ	พาละนิตย์		/					/					/					/			
15. นายวันทา	ทองเสาร์		/					/						/					/		
16. นายสงัด	สิงห์ทอง		/					/						/					/		
17. นายบุญชู	ริมแจ้ง	/					/							/					/		
	$\bar{x}$	3.9412					4.0588					3.7059					3.8824				
	S.D	1.0880					0.5557					0.6859					0.6966				

ภาคผนวกที่ ค.8 ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าอบรมในหน่วยที่ 2

ชื่อผู้เข้าอบรม		การตรงต่อเวลา					ความสนใจ					การร่วมกิจกรรม					การแสดงความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. นายปาน	สีหเดช				/			/					/					/			
2. นายประสาท	ออนตานา			/					/				/					/			
3. นายสุวรรณ	กรมรอด		/					/				/					/				
4. นางรัตนา	ชมวนา				/			/						/						/	
5. นายชาญ	มณีโชติ	/						/					/					/			
6. นายสุบิน	ไชยา				/			/					/					/			
7. นายสวาท	สีหาโม้			/				/						/						/	
8. นายสนธิ์	ศรีทศพร		/					/				/					/				
9. นายบก	วันทา	/						/						/						/	
10. นายใหญ่	วันทา	/						/							/				/		
11. นายทอง	สีทากูร	/							/					/							/
12. นายเทียบ	ฮวดจำปา		/						/					/					/		
13. นายปาน	ธรรมเนียม			/					/					/					/		
14. นายตูบ	พาละนิตย์		/						/					/					/		
15. นายวันทา	หองเสาร์			/					/					/						/	
16. นายสงัด	สิงห์ทอง		/						/					/						/	
17. นายบุญชู	ริมแจ้ง	/							/			/					/				
	$\bar{x}$	3.7059					3.9412					3.9412					4.0000				
	S.D	1.1048					0.6586					0.6586					0.8660				

ภาคผนวกที่ ค.8 ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าอบรมในหน่วยที่ 3

ชื่อผู้เข้าอบรม		การตรงต่อเวลา					ความสนใจ					การร่วมกิจกรรม					การแสดงความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. นายปาน	สีหเดช			/				/					/					/			
2. นายประสาท	ออนตานา		/						/					/					/		
3. นายสุวรรณ	กรมรอด			/				/					/					/			
4. นางรัตนา	ชมวนา				/			/					/						/		
5. นายชาญ	มณีโชติ	/						/					/						/		
6. นายสุบิน	ไชยา				/				/				/						/		
7. นายสวาท	สีหาโม้		/						/				/						/		
8. นายสนธิ์	ศรีทศพร		/						/			/					/				
9. นายบก	วันทา	/							/				/						/		
10. นายใหญ่	วันทา	/							/				/						/		
11. นายทอง	สีทากูร	/							/				/						/		
12. นายเทียบ	ฮวดจำปา		/						/					/				/			
13. นายปาน	ธรรมเนียม		/						/					/					/		
14. นายตูบ	พาละนิตย์			/						/				/						/	
15. นายวันทา	ทองเสาร์			/						/				/						/	
16. นายสงัด	สิงห์ทอง			/						/					/					/	
17. นายบุญชู	ริมแจ้ง	/								/					/				/		
	$\bar{x}$	3.7059					3.1765					3.5294					3.4118				
	S.D	0.9852					0.5286					0.7998					0.6183				

ภาคผนวกที่ ค.8 ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าอบรมในหน่วยที่ 4

ชื่อผู้เข้าอบรม		การตรงต่อเวลา					ความสนใจ					การร่วมกิจกรรม					การแสดงความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. นายปาน	สีหเดช		/					/					/					/			
2. นายประสาท	ออนตานา		/						/				/						/		
3. นายสุวรรณ	กรมรอด		/							/				/				/			
4. นางรัตนา	ชมวนา			/					/				/					/			
5. นายชาญ	มณีโชติ	/						/					/					/			
6. นายสุบิน	ไชยา			/				/					/					/			
7. นายสวาท	สีหาโม้		/						/					/					/		
8. นายสนธิ์	ศรีทศพร		/					/				/					/				
9. นายบก	วันทา	/							/				/						/		
10. นายใหญ่	วันทา	/							/				/						/		
11. นายทอง	สีทากูร	/							/				/						/		
12. นายเทียบ	ฮวดจำปา		/							/				/					/		
13. นายปาน	ธรรมเนียม		/						/					/					/		
14. นายตูบ	พาละนิตย์		/							/				/					/		
15. นายวันทา	ทองเสาร์		/							/				/					/		
16. นายสงัด	สิงห์ทอง			/						/				/					/		
17. นายบุญชู	ริมแจ้ง	/							/			/						/			
	$\bar{x}$	4.0589					2.9412					3.4706					3.5882				
	S.D	0.8269					0.7475					0.8745					0.7123				

ภาคผนวก ค.9 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
คนที่	สอบครั้งแรก	สอบครั้งที่ 2	D	คนที่	สอบครั้งแรก	สอบครั้งที่ 2	D
1	13	17	4	1	9	12	3
2	14	17	3	2	8	9	1
3	10	15	5	3	10	9	-1
4	13	20	7	4	15	10	-5
5	11	14	3	5	9	9	0
6	10	15	5	6	12	9	-3
7	13	17	4	7	11	12	1
8	11	17	6	8	15	9	-6
9	14	15	1	9	16	17	1
10	12	17	-5	10	11	13	2
11	6	13	7	11	13	17	4
12	12	17	5	12	14	10	-4
13	13	15	2	13	11	10	-1
14	15	17	2	14	11	9	-2
15	12	17	5	15	10	13	3
16	9	15	6	16	12	10	-2
17	15	15	0	17	10	11	1
$\bar{x}$	11.9411	16.059	4.1176	$\bar{x}$	11.5882	11.1176	0.5882
S.D	2.3041	1.6382	2.0274	S.D	2.3199	2.6192	2.8736
S_1^2	5.3088	2.6838	4.1103	S_2^2	5.3824	6.8603	8.2574

หมายเหตุ D = ความแตกต่างระหว่างpre-test;post-test

$\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ย S.D=ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง ค.10 ผลการทดสอบวิเคราะความรับผิดชอบต่อกิจกรรมสหกรณ์

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
คนที่	สอบครั้งแรก	สอบครั้งที่ 2	คะแนนความแตกต่าง	คนที่	สอบครั้งแรก	สอบครั้งที่ 2	คะแนนความแตกต่าง
1	26	26	0	1	24	30	6
2	30	26	- 4	2	30	28	- 2
3	28	30	2	3	26	26	0
4	26	28	2	4	26	26	0
5	28	30	2	5	26	26	0
6	30	28	- 2	6	26	30	4
7	30	30	0	7	28	28	0
8	20	22	2	8	26	26	0
9	28	30	2	9	24	22	- 2
10	30	30	0	10	30	28	- 2
11	26	30	4	11	28	30	2
12	24	28	4	12	28	26	- 2
13	30	28	- 2	13	30	24	- 6
14	30	30	0	14	30	28	- 2
15	30	28	- 2	15	30	30	0
16	26	26	0	16	28	30	2
17	30	30	0	17	30	30	0
$\bar{X}_1$	27.765	28.235	0.471	$\bar{X}_2$	27.647	27.529	- 0.118
$S.D_1$	2.818	2.223	2.183	$S.D_2$	2.149	2.401	2.670
S_1^2	7.941	4.941	4.765	S_2^2	4.618	5.765	7.235

ภาคผนวก ง.

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ง.1 รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านการสหกรณ์ผู้พิจารณาคุณสมบัติของสมาชิกสหกรณ์ที่พึงประสงค์

1.	นายชุบ	ชุมวิริยะ	ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรอำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
2.	ผศ.ถวิล	เลิศประเสริฐ	ภาควิชาสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3.	นายทวีวัฒน์	เจริญสุข	รองผู้อำนวยการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
4.	ศจ.เทพ	ไสยานนท์	ศาสตราจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
5.	นายประวัติ	จาติกวณิช	อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
6.	นายพยุงศักดิ์	เพ็ชรจำเริญสุข	หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรม กองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาคผนวก ง.2 รายนามผู้เชี่ยวชาญผู้พิจารณาความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการศึกษาสหกรณ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านสหกรณ์

1.	ผศ. ถวิล เลิศประเสริฐ	อาจารย์ภาควิชาสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2.	นายทวีวัฒน์ เจริญสุข	รองผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
3.	นายพยุงศักดิ์ เพ็ชรจำเริญสุข	หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรม กองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร

1.	ผศ.ดร.สุง เจนจิต	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2.	นายสวัสดิ์ จงกล	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(อดีตผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหลักสูตรและสำนักทดสอบ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ)
3.	นายสวัสดิ์ สุวรรณอักษร	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาผู้ใหญ่

1.	ดร.เจริญผล	สุวรรณโชติ	ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
2.	รศ.ดร.ณรงค์	เทียนส่ง	ผู้อำนวยการโครงการการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยมหิดล
3.	รศ.อุ่นตา	นพคุณ	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผล

1.	ดร.โกวิท	ปวาลพฤกษ์	ผู้อำนวยการสำนักทดสอบ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
2.	ดร.วิเชียร	เกตุสิงห์	ผู้อำนวยการกองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
3.	รศ.ดร.อนันต์	ศรีโสภา	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ง. 3. รายนามสมาชิกสหกรณ์และบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์

รายนามสมาชิกสหกรณ์กลุ่มที่ 31 ที่ให้สัมภาษณ์		รายนามบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ให้สัมภาษณ์
1. นายแอ	บัทมศร	1. พระอธิการเทียน ภทฺจารี เจ้าอาวาสวัดบ้านชอนอุดม
2. นายรอด	สิงห์ทอง	
3. นางมะลิ	มหาดไทย	2. นายเตรียมพล รักษาพล ครูใหญ่โรงเรียนวัดบ้านชอนอุดม
4. นางตะล่อม	กลิ่นกุหลาบ	
5. นางสี	สุมาทัย	3. นายสมชาย ชูชื่น เกษตรอำเภอโคกสำโรง ลพบุรี
6. นางรัตนา	ชมวนา	
7. นายสังเวียน	กลมรอด	4. นายธนิต สุริยะไพฑูรย์ หัวหน้าหน่วยธนาการเพื่อการ- เกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอโคกสำโรง ลพบุรี
8. นายปาน	ธรรมเนียม	
9. นายคูณ	พาละนิตย์	
10. นายแหยม	มาลี	
11. นายเลง	พจนะ	5. นายชุบ ชุมวิริยะ ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร อำเภอโคกสำโรง ลพบุรี
12. นายจำลอง	ผาดี	
13. นายดอกดิน	ออนตานา	
14. นางนุ่ม	มณีโชติ	6. นายโอด ผลมูล ผู้ใหญ่บ้านบ้านชอนอุดม ตำบลเกาะแก้ว อำเภอโคกสำโรง
15. นางมณฑา	วงษ์บุตรดี	
16. นายประสาท	ออนตานา	
17. นายจำปา	วัฒนาเนือง	7. นายจำเนียร เด่นดวง สหกรณ์จังหวัดลพบุรี
18. นายบก	วันทา	
19. นายชาญ	มณีโชติ	8. นายสมเกียรติ นิยมจันทร์ สหกรณ์อำเภอโคกสำโรง ลพบุรี
20. นายใหม่	วันทา	
21. นายแฉล้ม	ชัยสาธร	9. นายศิริ ไชยยะวุฒิ ประธานกรรมการสหกรณ์ อำเภอโคกสำโรง
22. นายอาจ	สีหาโม้	
23. นายสุบิน	ไชยา	
24. นายทอง	ศรีทากูร	
25. นายสงัด	สิงห์ทอง	